

Ν.Α. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Ασθένειες της Δημοκρατίας
και η
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ

ΑΘΗΝΑ 1996

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ θεωρητικές θεμελιώσεις

ΕΙΣΑΓΩΓΗ Αναλογία Ιστορικών Συνθηκών

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 1 Η Γένεσις

» 2 Τα Πολιτικά Απολιθώματα

» 3 Το Κόμμα. Ατέλειες του Κοινοβουλευτισμού.....

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ Οι ασθένειες της Δημοκρατίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 4 Οι "αντιπρόσωποι"

» 5 Η Ηγεσία.....

» 6 Βουλήσεις και Εξουσίες.....

» 7 Ομοψυχία και Ελευθερία.....

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ Η Πολιτική Μεταρρύθμις

ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 8 Η Αναθεώρησις των θεσμών.....

» 9 Γενικές Αρχές Δημοκρατίας

» 10 Οι θεσμοί της Μικτής Δημοκρατίας

» 11 Το Κυβερνητικό Σχήμα

» 12 Ειδικές Παρατηρήσεις.....

» 13 Η Κριτική θεώρησις

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ Οικονομία και Επενδύσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 14 Ειδικές Συνθήκες Οικονομίας.....

» 15 Το Πρόβλημα της Φορολογίας.....

» 16 Οικονομικές Εγγυήσεις του Συντάγματος

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Από ΤΟΝ ΔΑΝΤΗ ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ ΛΟΥΘΗΡΟ, χρειάστηκαν αιώνες για να ωριμάσει η ιδέα της Μεταρρυθμίσεως. Η Μεταρρύθμιση τον Λούθηρου ήταν περισσότερο πολιτική ανάγκη παρά θρησκευτική. Ήταν φωνή κατά της τυραννίας που είχε γίνει συνθήκη ζωής.

Στην ελληνική πολιτική ζωή, η ώρα του Δάντη και του Λούθηρου έχει σημάνει. Οι σφυγμομετρήσεις της κοινής γνώμης είναι καταθλιπτικές για την υπόληψη αυτού που λέγεται "πολιτικός κόσμος". Πολιτικοί ταγοί που έπρεπε να είναι Πρότυπα για την ηθική και πνευματικήν υπόσταση της κοινωνίας, έχουν μεταβληθεί σε υπονομευτές της κοινωνικής, της ηθικής και της πολιτικής τάξεως. Οι λίγες φωτεινές εξαιρέσεις έχουν καταπλακωθεί από τους ρύπους της σαθρότητας.

Στο βιβλίο μου "Ποιοι εδολοφόνησαν την Ελλάδα", ο αναγνώστης βλέπει με σαφή και αδρά στοιχεία τους λόγους και τα πρόσωπα που ωδήγησαν στην κατάρρευση της οικονομικής ζωής του τόπου μας. Η δημοκρατία, στον ίδιον αυτό χώρο όπως την ε γνώρισε ο Πλάτων, έχει και πάλι καταστεί "πόλεως νόσημα". Το βιβλίο αυτό, αναζητά και απογράφει τις ασθένειες της που έχουν αναπτυχθεί σαν καρκινώματα. Προτείνει τα μέσα θεραπείας: ανατροπή της τυραννίας του "πολιτικαντισμού", αναθεώρηση του εκφυλισμένου κοινοβουλευτισμού, αναβίωση της λαϊκής κυριαρχίας.

Η Πολιτική Μεταρρύθμιση που προτείνει αυτό το βιβλίο δεν είναι αποκόμη φαντασίας. Ούτε αφηρημένη "ιδέα" που στερείται πρακτικής εφαρμογής. Είναι η περιγραφή της δομής θεσμών που έχουν δοκιμαστεί στην πράξη και φέρουν την "μαρτυρία της φύσεως". Τόσο στην αρχαιότητα όσο και σήμερα. Σε διάφορους ευτυχισμένους λαούς. Χρειάζεται γνώσις και θέλησις και θάρρος για να επανέλθουν στην πράξη. Στην δική μας χώρα και στην δική μας εποχή.

Το βιβλίο χωρίζεται σε 4 Μέρη. Στο Πρώτο, θεμελιώνονται οι αρχές της Πολιτικής Αρετής και διαφαίνονται οι δυνατές λύσεις στις ατέλειες του κοινοβουλευτισμού. Στο Δεύτερο, αναπτύσσονται και απογράφονται οι 10 κύριες ασθένειες της δημοκρατίας οι οποίες μας έχουν επιβληθεί ως "συνθήκη ζωής". Στο Τρίτο προτείνονται οι βασικές αρχές της αναγκαίας Πολιτικής Μεταρρυθμίσεως. Τις έχουν γνωρίσει ευτυχισμένοι λαοί, άλλοτε και σήμερα. Έχουν την "μαρτυρία της φύσεως". Στο Τέταρτο, προτείνονται ριζοσπαστικά μέτρα αναπτύξεως της οικονομίας και θεμελιώσεως της αξιοπιστίας του Κράτους που σήμερα έχει καταρρακωθεί και χαθεί.

Σχετικώς με το τελευταίο, 16ο Κεφάλαιο, όπου αναλύονται δύο, επικίνδυνα για την ανάπτυξη, άρθρα του Συντάγματος του 1975, οφείλω να απευθύνω τις ευχαριστίες μου για τις υποδείξεις του, στον διαπρεπή Νομομαθή και φίλο Αναστάσιο Παν. Ζολώτα.

Γενεύη, 12 Δεκεμβρίου 1995

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΘΕΜΕΛΙΩΣΕΙΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αναλογία Ιστορικών Συνθηκών

"Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ" έχει πει ο Κλεμανσώ "ήταν εξαίρετη ως ιδέα αλλά, βλέπεις, υπήρχαν οι άνθρωποι"! Το ανθρώπινο στοιχείο, "ενδεέστερο και φαυλότερο" κατά τον Πλάτωνα στις υλικές πραγματώσεις, δεν μπορεί να φθάσει ποτέ το ύψος και την καθαρότητα της ιδέας. Το πιο πειστικό παράδειγμα από την Ιστορία: οι δύο μεγάλες συλλήψεις του Δυτικού Πνεύματος, ο Χριστιανισμός και η Δημοκρατία ε γνώρισαν στα χέρια των ανθρώπων που τάχθηκαν να τις υπηρετήσουν την χειρότερη κακομεταχείριση και τον ειδεχθέστερο βιασμό. Η μία, στα χέρια της Παπικής διοικήσεως κατά τον Μεσαίωνα, η άλλη στα χέρια των εκάστοτε δημαγωγών ή απατεώνων σε όλες τις εποχές, από τον Κλέωνα και τον Υπέρβολο μέχρι τις μέρες μας, ακόμη και σ' αυτόν τον ίδιο τον Αθηναϊκό χώρο. Πάντοτε οι ιδέες, καθарές και διαυγείς στο Πνεύμα, υφίστανται την μοιραία πτώση, όταν από το Πνεύμα περνούν στα Χέρια του ανθρώπου για να καταστούν "αντικείμενα" του υλικού κόσμου.

Αυτή είναι η μοίρα των "ιδεών". Όταν τα δύο θεμέλια της βιώσιμης κοινωνίας, η θρησκεία και η Πολιτική Τέχνη, αφήνονται να υποστούν την ίδια διαβρωτική επίδραση, τότε οδηγούνται στην αυτοκατάλυσή τους. Διότι η άμεση αντίληψη του κοινού ανθρώπου, δηλαδή "των πολλών", αρχίζει να βλέπει μόνο το εκφυλισμένο "πράγμα", το ενδεέστερο και φαυλότερο. Ξεχνά την ζωτική αναγκαιότητα της ιδέας που ήταν προϋπόθεση για την ύπαρξη του. Και έτσι το περιφρονημένο "πράγμα" ταυτίζεται με την ιδέα. Την βυθίζει και συμπαρασύρει στον βούρκο του και οι άνθρωποι, απογοητευμένοι, αρνούνται την διάκριση αξιολογήσεως. Αφού απέτυχε το πράγμα, λένουν, αυτό σημαίνει ότι απέτυχε η ιδέα του. Έτσι εμφανίζονται, με αδρά και χειροπιαστά επιχειρήματα που αντλούν από την αναμφισβήτητη εμπειρία, οι αρνηταί της θρησκείας και οι καταλυταί της Δημοκρατίας. Η θέσις, όπως αναπτύσσεται μέσα στην υλική διαδικασία, οδηγεί στην Άρνηση.

Εν τούτοις το Πνεύμα, διατηρώντας την ακατάλυτη ισχύ του μέσα στην πορεία του χρόνου, φθάνει τελικά, άλλοτε βραδύτερα, άλλοτε ταχύτερα, και διαμορφώνει την Άρνηση της Αρνήσεως. Αυτή είναι μία νέα Σύνθεσις ως αναγκαίος συμβιβασμός μεταξύ του πράγματος και της Ιδέας του. Ούτε η θέσις ούτε η Αντίθεσις που βρίσκονται σε διαρκή μάχη, αλλά ο Συμβιβασμός, δηλαδή η Προσαρμογή, είναι η μεγάλη βιολογική δύναμη της ανθρώπινης Κοινωνίας που προσφέρει την ευτυχία της ειρήνης. Υπάρχουν λοιπόν ιδέες που έχουν δοκιμαστεί στην πράξη και έχουν αποκτήσει τα εύσημα της "μαρτυρίας της φύσεως". Οι ιδέες αυτές διατηρούν την ορθότητα και διαύγεια στην υλική, πρακτική, εφαρμογή τους. Τούτο συμβαίνει όταν ο έλεγχος κατά την εφαρμογή δεν αφήνεται μόνο στην κρίση ενός ανθρώπου, ως Ποντίφηκος ή Ηγήτορος. Ούτε στην διάθεση μιας κλειστής κλίμακας ανθρώπων που ταυτίζουν τα ιδιοτελή τους συμφέροντα με αυτόν. Αλλά εξαρτάται πάντα από την σύγκλιση των "ειδικών βουλήσεων" για την δικαίωση της Γενικής Βουλήσεως μέσα στην οποία οι ειδικές βουλήσεις χαίρονται την ευτυχία του Συμβιβασμού. Τούτο, μπορεί να εξασφαλισθεί μόνον όπως το διετύπωσε ο Ρουσσώ. Με την εφαρμογή του Νόμου των Πιθανοτήτων, δηλαδή του Νόμου του "Μεγάλου Αριθμού Περιπτώσεων" (θεώρημα του Bernoulli).

Εάν κοιτάξουμε την Ιστορία, θα δούμε ότι όλες οι Επαναστάσεις, μετά από μία σχετικώς σύντομη (και ιστορικά περιττή) περίοδο καταστροφής, εγκλήματος, απάτης και απανθρωπιάς, καταλήγουν τελικά μοιραία στον Συμβιβασμό. Αυτό ήταν το αποτέλεσμα δύο αιματοβαμένων (και εξ ίσου περιττών) Επαναστάσεων, της Γαλλικής του 1789 και της Ρωσικής του 1917. Ο άνθρωπος, γράφοντας την Ιστορία του βαδίζει, είτε το θέλει είτε όχι, προς την διαλεκτική συμφιλίωση. Όσο πιο γρήγορα το αντιληφθεί, τόσο το καλύτερο γι' αυτόν και τόσο λιγότερες καταστροφές θα έχει να θρηνήσει. Όταν η Προσαρμογή, σαν βιολογική ανάγκη, παραμελείται, τότε παρουσιάζονται περίοδοι στην Ιστορία όπου οι άνθρωποι επιδίδονται, τυφλοί και άπληστοι (και πολλές φορές ψυχικώς άρρωστοι) στο έργο της ένδειας και της φαυλότητας. Αυτές είναι οι περίοδοι πνευματικής και ηθικής σήψης που διέρχονται οι κοινωνίες. Τέτοιες περιόδους διήλθεν η Αγγλία για ένα σύντομο διάστημα στα μέσα του Που αιώνας, η Γαλλία στον 18ον αιώνα και η Ρωσία στον 20όν.

Στην σημερινή Ελλάδα, η σήψις που επέφερε η ένδεια του πολιτικού κόσμου, σαν "ολικό κοινωνικό φαινόμενο", δεν είναι μόνο πολιτική. Είναι πνευματική, ηθική και, γενικότερα, κοινωνική. Με τα "Πρότυπα" που έδωσε ο πολιτικός κόσμος, έχει φθάσει στο έσχατο σημείο της καταπτώσεως και παρακμής. Και αυτό ακριβώς το "έσχατο σημείο", είναι ο οίωνός που δίνει την ελπίδα ότι η ελληνική κοινωνία βρίσκεται στα πρόθυρα μιας Αναγεννήσεως. Σαν εκείνη που ελευθέρωσε τον άνθρωπο από την φορά της πτώσεως που τον είχε καταδικάσει ο Παπικός Μεσαίων. Μόνον όταν φτάσει κανείς στον βυθό μπορεί να δώσει μία κλωτσιά που θα τον επαναφέρει στην επιφάνεια. Ωστε να αρχίσει και πάλι να αναπνέει. Αρκεί η ελεύθερη βούληση των Ελλήνων να βοηθήσει την επιτάχυνση του ρυθμού προς αυτό το επόμενο διαλεκτικό στάδιο. Η θέση μας μέσα στην δημιουργούμενη με αργά βήματα Ευρώπη, την οποίαν ο Παπανδρέου θέλησε να μας αρνηθεί (η Ιστορία δεν θα ξεχάσει τις υστερικές κραυγές του που ακολουθούσαν επιταγές ξένου κέντρου αποφάσεων), εγγυάται ότι η ελπίδα αυτή δεν βρίσκεται και πολύ μακριά μας.

Βίοι παράλληλοι

Ο ΠΑΡΑΛΛΗΛΙΣΜΟΣ του βίου θρησκείας και Δημοκρατίας δεν είναι τυχαίος. Υπάρχουν συγγένειες και ομοιότητες του ιστορικού κύκλου. Η Ιστορία επαναλαμβάνεται πάντα όταν δημιουργός της δύναμις είναι η ελεύθερη βούληση του ανθρώπου. Διότι αυτή διατηρεί πάντοτε αμετάβλητη την αυτονομία της. Όπως το λέγει ο ιστορικός Μακιαβέλλι, "οι άνθρωποι γεννήθηκαν, έζησαν και επέθαναν πάντοτε κατά την ίδια τάξη".

Υπήρξεν η εποχή, κατά τον Μεσαίωνα, όταν η θρησκεία και η Πολιτική ταυτίζονται διότι ασκούνται από το ίδιο άτομο. Συμβολικό γεγονός είναι η ταπείνωση του Γερμανού Αυτοκράτορα στην Κανόσσα. Η Απόλυτη αυτή Μοναρχία του Παπισμού που είχε περιέλθει στα χέρια των Βοργία και των Μεδίκων, είχε εξελιχθεί, με τον σφετερισμό του ονόματος του "θεού", στην πιο ιταμή τυραννία που ε γνώρισε ποτέ η Δύσις. Κάτω από αυτήν, που ενδιέφερετο μόνο για την πολιτική εξουσία, η ιδέα του Χριστιανισμού είχε γίνει ένα συμβολικό είδωλο, ένας τύπος. Ήταν απλώς χρήσιμος για να καμουφλάρει την απιστία, την αναληγσία, την ανηθικότητα. Ο Βοκκάκιος αποκαλεί τους κληρικούς "διεφθαρμένους και σοδομιστές". Η Αγία Αικατερίνη της Σιέννας γράφει για τον κλήρο: "όλα βρωμούν στα ρουθούνια μου με την νοσηρή οσμή του θανάσιμου αμαρτήματος. Στενοκέφαλοι, φιλάργυροι, ασελγείς, έχουν ως θεό την κοιλιά τους".

Η Ιδέα του Χριστιανισμού, με την οικειοποίηση του ονόματος του "θεού" από τους σφετεριστές της εξουσίας, εχρησίμευε μόνο σαν κάλυψη για να κρύψει την ασέλγεια και την τυραννία. Ακριβώς όπως σήμερα, η Ιδέα της Δημοκρατίας χρησιμοποιείται για την κάλυψη τυράννων που οικειοποιούνται τώρα με την ίδια πρόθεση σφετερισμού το όνομα του "Λαού". Αν απλώς αντικαταστήσουμε τους τότε κληρικούς και την Ιδέα του Χριστιανισμού με την Ιδέα της Δημοκρατίας και τους πολιτικούς που μας κυβερνούν σήμερα, επιτυγχάνουμε αβίαστα την

μετάπτωση από τους χρόνους του Μεσαίωνα στους χρόνους της, καθ' όλα ανάλογης, τωρινής ελληνικής πραγματικότητας.

Στην Ιταλία, πρότυπο της βουλήσεως για κάθαρση, ήταν ο Δάντης. Επιζητά πρώτος μία Μεταρρύθμιση και σ' αυτό γίνεται ο πρόδρομος του Λούθηρου. Και οι δύο Μεταρρυθμίσεις ήταν περισσότερο πολιτικές παρά θρησκευτικές. Και οι δύο ήσαν άρνηση της τυραννίας της εγκόσμιας εξουσίας που κατέχεται από μία στενή κλίκα. Χρειάστηκαν δύο αιώνες για να ωριμάσει η ιδέα της Μεταρρυθμίσεως. Ακόμη και ο οππορτουνιστής Guicciardini, αντάξιος φίλος του Μακιαβέλλι, γράφει: "αν δεν είχα συμφέρον να διατηρώ καλές σχέσεις με τον Πάπα, θα αγαπούσα τον Λούθηρο σαν τον εαυτό μου". Εδώ εκφράζεται η ειδική βούληση που αναιρεί τα συμφέροντα της Γενικής.

Η Ιστορία, όταν έχει κίνητρο την ανθρώπινη φύση, δεν παύει να επαναλαμβάνεται. Πολλοί σήμερα στον πολιτικό κόσμο της χώρας μας (τόσο οι "πολιτικοί", όσο και οι "πολίτες") σκέπτονται σαν τον Δάντη και σαν τον Λούθηρο. Αλλά πολλοί επίσης σκέπτονται σαν τον Guicciardini. Η ιδέα σήμερα μιας πολιτικής Μεταρρυθμίσεως, όπως στις αρχές της Αναγεννήσεως, είναι διάχυτη. Δημοσκόπηση του "Βήματος" το 1989 δείχνει ότι το 72% των Ελλήνων θεωρούν την ανανέωση των Κομμάτων και των πολιτικών από αναγκαία (53%) έως χρήσιμη (19%). Η κατάσταση χειροτερεύει το 1995. Μόνο το 2% των Ελλήνων "έχουν εμπιστοσύνη" στους πολιτικούς. Ασφαλώς για τους ίδιους λόγους με αυτούς που επικαλείται ο Guicciardini!

Σύμφωνα με την τελευταία δημοσκόπηση που εδημοσίευσε η "Ελευθεροτυπία" στις 1 Αυγούστου 1995 (Γκάλοπ της ICAP), στο ερώτημα "ποιους εμπιστεύεσθε περισσότερο στην Ελλάδα" οι απαντήσεις έχουν ως εξής:

τις Ένοπλες Δυνάμεις:	34,4 %	τα ΜΜΕ:	9,2 %
την Εκκλησία:	29,5 %	το Συνδικαλιστικό Κίνημα:	7,6 %
την Δικαιοσύνη:	29,2 %	την Αστυνομία:	6,5 %
την Παιδεία:	21,9 %	τους Επιχειρηματίες	3,4 %
την Κυβέρνηση:	9,6%	τα Κόμματα:	2,2 %

Πρώτες λοιπόν στην υπόληψη του λαού είναι οι Ένοπλες Δυνάμεις και ακολουθούν η Εκκλησία, η Δικαιοσύνη και η Παιδεία. Πάντως όλες αυτές οι "πρωτιές" παρουσιάζουν η κάθε μία ποσοστό λιγότερο από το ένα τρίτο του πληθυσμού. Η εμπιστοσύνη στα "κόμματα" πλησιάζει πλέον το μηδενικό σημείο!

Η ώρα του Δάντη και του Λούθηρου, στην ελληνική πολιτική ζωή έχει ωριμάσει. Όπως στο παρελθόν η άρνηση δεν είχε ως αποτέλεσμα την "αθεΐα", έτσι και τώρα η άρνηση της απαράδεκτης αυτής καταστάσεως δεν μπορεί να έχει σαν αποτέλεσμα την κατάλυση της δημοκρατίας. Η "θέσις" και η "άρνησις" πρέπει να καταλήξουν, για τον απογοητευμένο άνθρωπο, στην Σύνθεση.

Οι τρόποι

ΟΜΩΣ πρέπει να παραδεχτούμε πως αν η ιδέα της Πολιτικής Μεταρρυθμίσεως έχει ωριμάσει δεν είναι εξ ίσου ώριμη και η επίγνωση των όρων του περιεχομένου αυτής της Μεταρρυθμίσεως. Οι "θεραπείες" που προτείνονται είναι μόνο αποσπασματικές. Είναι απλές διορθώσεις του ήδη υπάρχοντος. Αλλά είναι βέβαιον ότι για το νέο κρασί η ζύμωση δεν μπορεί να γίνει σε παλιούς, βρωμισμένους, ασκούς. Οι συνταγές προτείνονται μόνον από τους ίδιους τους πολιτικούς. Αλλ' αυτοί, είναι ακριβώς εκείνοι για τους οποίους η εμπιστοσύνη των πολιτών έχει φθάσει σχεδόν σε μηδενικό επίπεδο. Η δημοσκόπησης ομιλεί μόνον για "ανανέωση" των κομμάτων και των πολιτικών. Αλλά πώς είναι δυνατόν να επέλθει "ανανέωση" μέσα στο ίδιο αμαρτωλό σύστημα; Κάποτε, στο εγγύς παρελθόν, όλοι οι πολιτικοί υπήρξαν και αυτοί προϊόν "ανανεώσεως" αφού ο άνθρωπος δεν είναι αθάνατος. Κάποτε, στο εγγύς παρελθόν, υπήρξαν "νέοι" ευέλπιδες πολιτικοί που εισήλθαν στην πολιτικήν αρένα. Αλλά αυτοί ακριβώς, οι "νέοι" τότε πολιτικοί, είναι αυτοί που εμολύνθηκαν και για τους οποίους σήμερα μόνον το 2,2 % τρέφει κάποια εμπιστοσύνη. Για τί λοιπόν πράγμα μιλάμε; Μήπως η "ανανέωση" σημαίνει ότι πρέπει να αλλάξουν και πάλι τα πρόσωπα με "νέους ευέλπιδες"; Μήπως σημαίνει, κατά την γνωστή έκφραση, να "αλλάξει ο Μανωλιός"; Ή να αλλάξουν τα "κύρια ονόματα"; Ή να αλλάξει η "ηλικία" ώστε οι γερασμένοι και άρρωστοι να δώσουν την θέση τους σε νεότερους και υγιείς. Αλλά και αυτοί που πρέπει να φύγουν γιατί απέτυχαν, κάποτε ως "υγιείς" είχαν έλθει! Αυτό λοιπόν που είναι άρρωστο, δεν είναι τα άτομα. Είναι το σύστημα. Αυτό το "σύστημα" που λέγεται "κοινοβουλευτικό" και το οποίο έχει πλέον αποδείξει ότι δεν δουλεύει στον τόπο μας. Ότι είναι τροφός, τιθήνη, της εξεργασίας της σήψεως.

Καμία από τις προτάσεις "πολιτικής ανανεώσεως" δεν έχουν θίξει το "σύστημα" αυτό καθεαυτό. Βεβαίως, αυτό δεν θα το περίμενε κανείς από τους "άρρωστους" πολιτικούς, αυτούς που έχουν φέρει την "δημοκρατία" σε αυτό το κατάντημα. Αλλά και οι "υγιείς" πολιτικοί, αυτοί που έχουν επί μακρά σειράν ετών διακριθεί για το ήθος τους (έστω και αν όχι για τις ιδιαίτερες ικανότητες τους) όταν προτείνουν "λύσεις" πάλι αποσπασματικά ομιλούν. Πάλι δεν τολμούν να επικαλεσθούν λύσεις ριζικής μεταρρυθμίσεως του συστήματος. Έτσι, π.χ., ο Γεώργιος Ράλλης, στο βιβλίο του "Εις ώτα μη ακουόντων" προτείνει τις λύσεις που του έχει υπαγορεύσει η μακρά του εμπειρία μέσα στο σύστημα. Υπάρχουν οι "ευχές", όπως π.χ. "δεν επιτρέπεται ο πολιτικός να φανατίζεται, ούτε να διακατέχεται από κακότητα". Ωραία βεβαίως η πρότασις και παραινήσις από έναν πολιτικόν ο οποίος ακολούθησε στην ζωή του πιστά αυτή την συνταγή. Αλλά με ευχές δεν λύεται το μεγάλο πρόβλημα. Ιδίως όταν είναι γνωστόν ότι ο "φανατισμός" και η "κακότης" αποτελούν μέρος της φύσεως του ανθρώπου.

Στις ευχές του Γ. Ράλλη έρχονται αντιμέτωπες οι διαπιστώσεις πολλών σπουδαίων μελετητών της ανθρώπινης Ιστορίας. Homo homini lupus λέγει ο Hobbes. "Οι άνθρωποι ρέπουν περισσότερο προς το κακό παρά προς το καλό" διαπιστώνει σωστά, σωστότατα, ο Μακιαβέλλι. "Όταν η Φύσις, έτσι όπως έγινε από τον Δημιουργό, είναι κραυγές τρομάρας και αλληλοσπαραγμού, όταν είναι το θέατρο της κακότητος", λέγει ο Νίτσε ακολουθώντας την διαπίστωση του Σοπενχάουερ, "τότε τόσο το χειρότερο για τους καλούς. Ο καλός είναι ο παρά φύσιν, ο αρνητής της Φύσεως και των νόμων της". Αλλά όταν αυτές είναι οι διαπιστώσεις σοβαρών ερευνητών της Φύσεως και του Ανθρώπου, τί δύναμη μπορεί να έχει το ευχολόγιο ή το θαυμαστό "παράδειγμα" ενός και μόνον Γεωργίου Ράλλη; "Ο άνθρωπος γίνεται καλός μόνον όταν τον εξαναγκάσεις προς τούτο", λέγει και πάλι με υπέρτατη σοφία ο Μακιαβέλλι. Και ο μόνος τρόπος δυνατού εξαναγκασμού του ανθρώπου είναι το κοινωνικό και το πολιτικό Σύστημα μέσα στο οποίον ζεί. Βεβαίως εάν, και μόνον εάν, από αυτό ξέρει ότι εξαρτά την ύπαρξή του. Εάν, και μόνον εάν, έχει σαφή επίγνωση ότι το σύστημα, εφ' όσον αυτός δεν συμβιβάζεται μαζί του, δεν θα του επιτρέψει ή διευκολύνει την επιβίωση. Και αυτή είναι η μόνη περίπτωση που ο άνθρωπος μπορεί να "μη διακατέχεται από κακότητα". Είναι λοιπόν

ματαιοπονία να ασχολούμεθα με ευχολόγια. Εάν η θρησκεία δεν είχαν εφεύρει το αδέκαστο σύστημα της τιμωρίας στην άλλη ζωή, ασφαλώς τίποτε δεν θα είχε αλλάξει την φύση του ανθρώπου έτσι όπως αυτός εβγήκε από το εργαστήρι του Δημιουργού. Αυτό το Σύστημα του εξαναγκασμού πρέπει να εξασφαλίζει η αναγκαία Πολιτική Μεταρρύθμιση. Το ερώτημα που γεννάται είναι:

"πώς τα μέλη μίας πολιτικής κοινωνίας μπορούν να ζουν ελεύθερα και να απολαύουν τα αγαθά της ειρήνης και της ευημερίας, αλλά ταυτόχρονα να έχουν αποκλείσει κάθε παρέμβαση των "ειδικών βουλήσεων" της ιδιοτέλειας και της κακότητας";

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 1

Η Γένεσις

Η ΕΥΚΟΛΗ ΣΥΝΗΘΕΙΑ του ανθρώπου να "ζεί με την αρρώστια" του είναι συνέπεια του γενικού νόμου της Αυτοσυντηρήσεως, θα δούμε στα επόμενα τις συνήθειες "ασθένειες" της δημοκρατίας όπως εκδηλώνονται στον βίο της. Αλλά η μεγάλη, η συνοπτική, ασθένεια είναι η φενάκη της δημοκρατίας που αποκαλείται "αντιπροσωπευτικός κοινοβουλευτισμός". Ας δούμε ακριβώς τι συνέβη.

Η έννοια της δημοκρατίας αρχικώς σημαίνει την άμεση συμμετοχή των μελών μιας κλειστής κοινωνίας στις αποφάσεις που καθορίζουν την συμπεριφορά όλων των μελών. Αντί για το δίκαιο του "ισχυρότερου", στυγνό κανόνα που έχει επιβάλλει η Φύσις, η κοινωνία αναγνωρίζει ως κανόνα το δίκαιο των περισσοτέρων από τα μέλη της. Το κάθε μέλος έχει την ιδική του "ειδική βούληση" αλλά το δίκαιο της "πλειοψηφίας" θεωρείται ότι τείνει, κατά το μέγιστο δυνατόν, προς την εξασφάλιση της "γενικής βουλήσεως".

Βεβαίως, η "γενική βούλησις" αποβλέπει στο "καλό" ολόκληρου του κλειστού κοινωνικού κύκλου. Αλλά, το "καλό" αυτό είναι μία άπιαστη και αφηρημένη γενική έννοια. Προσδιορίζεται μόνον από τα "πράγματα" αλλά τούτο καθορίζεται πολύ αργά. Μόνον αφού τα πράγματα έχουν συντελεσθεί. Επειδή τούτο, την στιγμή που λαμβάνεται η απόφασις, ανήκει στο άδηλο μέλλον, το "δίκαιο της πλειοψηφίας" είναι μία έννοια "κατά συνθήκην". Αναγνωρίζεται και υιοθετείται από τον κοινωνικό κύκλο ως το "μη χείρον", ως μία "αλήθεια κατά την περίσταση" αφού κάθε άλλη λύσις είναι πρακτικώς αδύνατη. Πάντοτε λοιπόν, η Γενική Βούλησις ικανοποιείται εκ των υστέρων αφού τα "πράγματα", όπως εξελίσσονται σε χρόνο, θα έχουν σφραγίσει την ιστορική σελίδα με την ετυμηγορία τους.

Με αυτές τις αρχές, το σύνολο των ανθρώπων μιας κοινωνίας (δηλαδή, αυτό που αποκαλείται "λαός") τεμαχίζεται σε "μέρη". Εκείνο για το οποίον "αποφασίζει" τουλάχιστον το "μισό συν ένα" των μελών, υποχρεώνει την ολότητα. Διότι υποτίθεται εξ αρχής ότι η απόφασις αυτή τείνει προς την εξασφάλιση της Γενικής Βουλήσεως. Η προϋπόθεσις αυτή όμως δεν παραμένει πάντοτε ζωντανή όταν η "πλειοψηφία" έχει πλέον γνωμοδοτήσει. Παρ' όλον ότι είναι, αυτή ακριβώς η προϋπόθεσις, η μόνη η οποία εξαγιάζει την "κατά συνθήκην" ισχύ της πλειοψηφίας. Έτσι πολλές φορές στην πράξη, η απόφαση της πλειοψηφίας αντί να έχει ως γνώμονα την εξασφάλιση της Γενικής Βουλήσεως, εκφυλίζεται σε τυραννία κατά της μειοψηφίας. Αυτό σημαίνει ότι η πλειοψηφία δεν είναι τίποτε άλλο παρά μία κατά συνθήκην

ενισχυμένη τυραννία μιας ειδικής βουλήσεως επί άλλων ειδικών βουλήσεων. Και ασφαλώς τούτο αποτελεί κατάλυση της δημοκρατίας.

Η άμεση δημοκρατία

Στο ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ των αρχαίων Αθηνών, όπου θεωρείται ότι για πρώτη φορά εφαρμόζεται η δημοκρατία, το "σύνολο του λαού" συγκεντρώνεται σε έναν υπαίθριο χώρο που λέγεται "Πινύξ". Σήμερα, στο Appenzell της Ελβετίας, το σύνολο του λαού συγκεντρώνεται σε μία πλατεία της πόλεως και το σύστημα τούτο λέγεται Landsgemeinde. Έτσι λαμβάνονται οι αποφάσεις από κοινού. Είναι φανερόν ότι παρόμοιο σύστημα έχει το μειονέκτημα ότι η απόφαση του κάθε ατομικού μέλους δεν είναι απολύτως αυτόφωτη. Και εδώ ισχύει το ένστικτο της "μάζας", όπου ο διπλανός επηρεάζεται από τον διπλανό. Ο λόγος του κάθε μέλους θέλει, από ενστικτώδη ανάγκη "ασφάλειας", να "ανήκει" στον πλείονα λόγο, δηλ. σε αυτό που πρεσβεύει "όλος ο κόσμος". Και δεν είναι μόνον αυτό. Και εδώ, το "σύνολο του λαού" είναι μία ψευδής έκφραση. Στην Αθήνα εξαιρούντο οι γυναίκες και οι δούλοι. Στο Appenzell μέχρι προ τίνος εξαιρούντο οι γυναίκες. Επί πλέον υπάρχει και η σχετική αποχή. Μία ολιγαρχία αποτελεί το λεγόμενο "σύνολο" και τον λεγόμενο "λαό". Αλλά και αυτού του μερικού "συνόλου" στην Αθήνα, ο Αριστοφάνης μας δίνει, με την ειλικρίνεια του αυτόπτου, πολύ ζοφερήν εικόνα. Η αθηναϊκή πολιτεία, για να προσελκύσει το μεγαλύτερο μέρος αυτού του "συνόλου" καθώρισε αμοιβή για κάθε προσέλευση. Στην αρχή οβολός, μετά διώβολον, κατόπιν τριώβολον! Τις οίδε ποιοι και πόσοι μαζεύονταν σε αυτή την ιδεώδη συνάθροιση στο "ιερό" της δημοκρατίας! Δεν ομιλώ για το πώς ο "λαός" αυτός έπαιρνε τις αποφάσεις. Βεβαίως, παρεσύρετο από τους εκάστοτε δημαγωγούς που τον εκολάκευαν ή του υπέσχοντο κέρδη και αμοιβές και "κεκτημένα". Και δεν ομιλώ διότι, όπως λέγει ο Rousseau, αν ο "λαός" θέλει να βγάλει τα μάτια του είναι δικαίωμα του.

Τα μειονεκτήματα αυτού του συστήματος είναι έκδηλα. Η κάθε απόφασις, για τους λόγους που αναφέρθηκαν, ήταν αποτέλεσμα της ψυχικής διαδικασίας που αντιστοιχεί στην ψυχολογία των μαζών. Μέσα σε μία συνεδρίαση, ο δημαγωγός ξεσήκωσε τον λαό των Αθηνών και απεφάσισε την εις Σικελίαν εκστρατεία. Μέσα σε μία παρόμοια συνεδρίαση απεφάσισε και την ανάκληση του Αλκιβιάδη και έτσι επετεύχθη "δημοκρατικά" το "καλό" της Γενικής Βουλήσεως, δηλαδή, σε τελευταίαν ανάλυση, η καταστροφή της Αθηναϊκής Δημοκρατίας!

Όλα αυτά ήσαν δυνατά σε μία μικρή κοινωνία όπως αϊ Αθήναι ή το Appenzell. Όταν όμως τα Κράτη μεγάλωσαν, η διακυβέρνησις και οι αποφάσεις στην αρχή εξαρτώνται από την δύναμη, την πρωτοβουλία και την ικανότητα ενός Ηγεμόνος. Λεγόταν Αλέξανδρος, Αύγουστος, Καίσαρ, Λουδοβίκος, Φρειδερίκος, Τσάρος ή ό,τι άλλο. Μετά, ύστερα από την ανήκουστη εκμετάλλευση, οι λαοί εξύπνησαν και θυμήθηκαν ό,τι είχαν διαβάσει για την αρχαία Αθήνα. Το ότι η Αθηναϊκή δημοκρατία είχε καταστρέψει τους Αθηναίους, το ότι τα μεγαλύτερα πνεύματα της αρχαιότητας, ως αυτόπται μάρτυρες, όπως ο Σωκράτης και ο Αριστοτέλης, είχαν στραφεί εναντίον της, το ότι ο Πλάτων την αποκαλεί "πόλεως νόσημα", το ότι τα μεγαλύτερα νεώτερα πνεύματα όπως ο Μοντεσκιέ ή ο Ρουσσώ, έτρεφαν τα ίδια αισθήματα και, όπως οι ανωτέρω αρχαίοι, εξεδήλωναν τον αμέριστο θαυμασμό τους για την "δημοκρατία" της Κρήτης και της Σπάρτης, αυτά, οι λαοί των Κρατών της Ευρώπης, επηρεασμένοι από την πρόχειρη ανάγνωση και το πάθος για ελευθερία, δεν θέλησαν να τα λάβουν σοβαρώς υπ' όψιν τους. Και δικαίως. Διότι μπροστά στον γκρεμό που ευρίσκονταν με την "ελέω θεού" Μοναρχία που υπεστήριζε και η Εκκλησία (non est potestas nisi a Deo), καλλίτερο ήταν το ρέμα!

Εδώ όμως προέκυπτε ένα μεγάλο πρόβλημα. Τα μεγάλα Κράτη δεν ήσαν η μικρή Αθήνα. Ήταν αδύνατον ο "λαός" να ασκήσει το δικαίωμα της "άμεσης δημοκρατίας" συγκεντρωμένος σε μία πλατεία. Έτσι εφευρέθηκε η έννοια της "αντιπροσωπεύσεως". Και έτσι γεννήθηκε η ιδέα του κοινοβουλευτικού αντιπροσωπευτικού συστήματος. Ος ιδέες, όπως είπαμε, είναι πάντοτε καλές μέσα στα κεφάλια ανθρώπων. Και εξακολουθούν να παραμένουν καλές μέχρις ότου,

μοιραίως, εξευτελιστούν από τα πράγματα. Διότι τί συνέβη ακριβώς με αυτήν την Ιδέα όταν από το κεφάλι έπεσε στα χέρια των ανθρώπων; Ας δούμε χωρίς φόβο και πάθος την εικόνα. Αντί να συγκεντρώνεται ο λαός σύσσωμος (χάριν του τριώβολου) στην πλατεία, συγκεντρώνονται τώρα οι "αντιπρόσωποι" του μέσα σε μία αίθουσα αντί παχυλοτάτης αμοιβής. Αλλά τί είδους αντιπρόσωποι είναι αυτοί οι "αντιπρόσωποι"; Πώς η Ιδέα εξευτελίστηκε από τα Πράγματα; Αυτά θα εξετάσουμε στα επόμενα, προτού καταλήξουμε σε συγκεκριμένες προτάσεις. Διότι, πρέπει να εκθέσει κανείς πρώτα προσεκτικά τις επί μέρους "καθαρές και χωριστές" ιδέες, προτού προχωρήσει στην συσχέτιση και συμπλοκή τους ώστε να συνθέσει τον "λόγον".

Η "πολιτική αρετή"

ΤΩΡΑ πρόκειται για την ανάγκη επιλύσεως ενός ελληνικού φαινομένου που δεν είναι πρόβλημα αλλά νόσημα. Δεν διαφέρει από το πρόβλημα που αντιμετώπισε ο Πλάτων στην παραγμένη εποχή του. Αυτό που θα δούμε ότι πράγματι διαφέρει είναι η λύσις του, την οποία ο Πλάτων δεν αντιμετώπισε ορθά. Διότι η λύσις του Πλάτωνος ήταν η πρώτη στην Ιστορία πρότασις Φασισμού, η οποία ακολούθως είχε την πρακτική εφαρμογή της στην αφύσικη Πολιτεία που θέλησε να εγκαθιδρύσει ο Παπικός Μεσαίων.

Το κοινοβουλευτικό σύστημα στην Ελλάδα σήμερα έχει πάρει επικίνδυνη τροπή. Έχει καταστεί πλέον εμφανές για το 98% του πληθυσμού της χώρας, ότι αυτό το πολιτικό σύστημα παρουσιάζει διαταραχές οι οποίες, αν δεν ανασχεθούν, θα επιφέρουν τον οριστικό θάνατο του Έθνους. Όταν το ισχύον πολιτικό σύστημα εθεμελιώθη στην Αγγλία ήδη κατά τον 17ον αιώνα (1688), εθεωρήθη ως ο μόνος σύγχρονος τρόπος εφαρμογής του αρχαίου ιδανικού της ελληνικής δημοκρατίας. Το σύστημα αυτό όμως, έχει σαν προϋπόθεση μία διπλή Αρετή. Αρετή του λαού και Αρετή του σώματος των αντιπροσώπων. Κατά τον ορισμό του Μοντεσκιέ, στην Δημοκρατία, Αρετή είναι η "αγάπη προς την πατρίδα, δηλαδή η αγάπη για την ισότητα". Και "ισότης" (ως πολιτική Αρετή) υπάρχει όταν "το κατ' ιδίαν συμφέρον υποτάσσεται στο γενικό συμφέρον". Πλήρης σύμπτωσης και στην διάκριση του Ρουσσώ μεταξύ ειδικής και γενικής βουλήσεως. Έτσι, σε μία δημοκρατία, η επιδίωξη του γενικού συμφέροντος (της Γενικής Βουλήσεως) είναι μία Αρχή (principe) η οποία ταυτίζεται με την Πρώτη Αρχή της Φύσεως, δηλαδή την διατήρηση της υπάρξεως (Αυτοσυντήρηση).

Πολιτική Αρετή συνεπώς, σε τελευταίαν ανάλυση, υπάρχει όταν τόσο ο Λαός όσο και η Ηγεσία, καθορίζουν τις πράξεις τους κατά τρόπο που το ατομικό συμφέρον (η ειδική βούλησις) δεν θέτει σε κίνδυνο το συμφέρον του συνόλου (την γενική βούληση), δηλαδή την Φυσική Αρχή της Αυτοσυντηρήσεως. Διότι, η καταστροφή του Συνόλου συνεπάγεται, σε τελευταίαν ανάλυση, και την καταστροφή του ατόμου. Εδώ πρόκειται για το γνωστό σόφισμα της φυσικής γνωσιολογικής διαδικασίας που αποκαλούμε "εντοπισμό της προσοχής", όπου το άτομο θέλει να αγνοεί το ευρύτερο πλέγμα των σχέσεων (πβ το βιβλίο μου "Η πολιτική σημασία του βλακός"). Αλλά τούτο, σε τελευταίαν ανάλυση, καταλύει αυτήν την ίδια την ύπαρξη του ατόμου. Συνεπώς, η κυριαρχία της Γενικής Βουλήσεως δεν αίρει αλλά, αντιθέτως, εδραιώνει και εξασφαλίζει τον Εγωισμό. Την θέση αυτή έχει εκφράσει στην αρχαιότητα και ο Ξενοφών (Κύρου Παιδεία). Με την δομή της είναι απόλυτα σύμφωνη τόσο η Αρχή της Γενικής Βουλήσεως του Ρουσσώ όσο και η Κατηγορική Προσταγή, ως θεμέλιο του Ηθικού Νόμου, του Κάντ. Γι' αυτά, ο Μοντεσκιέ διατυπώνει τον γενικό κανόνα:

"Η διαφθορά κάθε Κυβερνήσεως, αρχίζει σχεδόν πάντοτε με την διαφθορά των Αρχών".

Έτσι λοιπόν η Πολιτική Διαφθορά εμφανίζεται όταν τα άτομα ή οι ομάδες ατόμων, ως ειδικές βουλήσεις, ενεργούν προς το ίδιον μόνο συμφέρον (όπως τα καρκινογόνα κύτταρα) αδιαφορώντας για το συμφέρον (την αυτοσυντήρηση) του Όλου Οργανισμού. Με άλλους

λόγους, όταν έχει νεκρωθεί ο πατριωτισμός, δηλαδή η αγάπη προς το Όλον το οποίον στην περίπτωση αυτή καλείται "Πατρίς".

[Ασφαλώς, η Πατρίς είναι σχετική έννοια της οποίας μας ενδιαφέρει εδώ μόνο το εννοιολογικό "βάθος" (connotation). Δηλαδή, η Αγάπη προς το Όλον, ως ενδιάμεσο στάδιο επιδιώξεως της "Εφέσεως προς το Εν". Δεν θα εξετάσουμε το ειδικό πρόβλημα της "εκτάσεως" (extension), δηλαδή το ότι η έννοια "Πατρίς" που αρχίζει από τον στενό κύκλο της "οικογένειας" και της "πόλεως", εκτείνεται μέχρι σημείου που θεωρεί ως "Όλον" την Ανθρωπότητα ή την Φύση με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος, (ή και, ακόμη, την τελική μεταφυσική σύντηξη του ατόμου με το Άπειρο, δηλαδή την "Κοινωνίαν εν θεώ" την οποίαν ο Φίχτε αποκαλεί "Απόλυτο Εγώ"!). Ως προς την "εκτασιν" η Πατρίς δεν είναι μόνο πολιτική έννοια αλλά και αισθητική και θρησκευτική. Η διαδοχική "έκτασις" των ενδιαμέσων κλιμακωτών σταδίων είναι ένα ευρύτατο πρόβλημα, τόσο πολιτικόν όσο και μεταφυσικό, που έχει γίνει ιδιαίτερα αισθητό στα τέλη του 20ού αιώνας. Όμως, ό,τι ισχύει για το ευρύτερο πλαίσιο ισχύει και για το στενότερο, το οποίο και μόνο μας απασχολεί σε αυτό το βιβλίο. Αίτιο ασφαλώς υπάρχει, ως υπέρτατο ιδεώδες της Ανθρωπότητας, και η έννοια του Κοσμοπολίτικου (πανανθρώπινου) Πατριωτισμού, αλλά και της "εν θεώ αδελφότητος" όλων των όντων της εν γένει Δημιουργίας. Ανδρών επιφανών πάσα γη πατρίς! Η γενικότερη συνειδητοποίηση αυτής της μεθέξεως σε διαδοχικώς ευρύτερη Ενότητα, ίσως θα είναι το έργο των αιώνων που έρχονται.]

Ο πολιτικός πετροπόλεμος

ΑΥΤΟ το ΤΡΑΓΙΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ παρουσιάζει σήμερα ο πολιτικός κόσμος της Ελλάδος. Η διαφθορά της Αρετής έφθασε στο σημείο που έδειξε η πολιτεία ενός Ανδρέα Παπανδρέου. Ως "αντιπολίτευσις" κάνει κάθε τί το δυνατόν, σ' έναν ανίερο πετροπόλεμο κατά του "εχθρού", για να καταστήσει αδύνατο το έργο της Κυβερνήσεως. Ο Ανδρέας Παπανδρέου, στην πολιτική της αναγκαίας λιτότητας, που ακολούθησε αν και κάπως πολύ αργά η Κυβέρνηση Μητσοτάκη το 1992-1993, εφευρίσκει το σύνθημα "Δεν Πάει Άλλο" και εξεγείρει τον λαό σε "κινητοποιήσεις" ώστε να πέσει η κυβέρνηση! Στην προσπάθεια της κυβέρνησεως να εξεύρει επενδυτές ώστε να διαφυλαχθούν οι θέσεις εργασίας και να δημιουργηθούν νέες, ωρύεται στα μπαλκόνια "έβγαλε η Νέα Δημοκρατία μία ταμπέλλα, ξένοι προσέλθετε". Στέλνει επιστολές στους πιθανούς επενδυτές ότι εάν συνάψουν συμβάσεις με την Κυβέρνηση που έχει εκλέξει ο λαός, αυτός θα τις ακυρώσει όταν έλθει στην εξουσία! Το φαινόμενο αυτό της δολιοφθοράς του έργου της κυβέρνησεως και της τρομοκρατήσεως των πιθανών επενδυτών, είναι μοναδικό στην Ευρώπη. Δείχνει το κατρακύλισμα του πολιτικού κόσμου που εμπνέεται από τον γενικά θλιβερό ηθικό κόσμο ενός Ανδρέα Παπανδρέου ή όποιου άλλου διεφθαρμένου δημαγωγού. Και αυτή η αχαλίνωτη θυσία της Γενικής Βουλήσεως πάνω στον βωμό του ατομικού συμφέροντος φθάνει και μέσα στους κόλπους του ίδιου του κόμματος και της ίδιας της κυβέρνησεως. Έτσι π.χ., κάποιος Υπουργός Πεπονής, καταλαμβάνει τον θώκο κάποιου απολυθέντος συναδέλφου του, του Ροκόφυλλου, στο Υπουργείο Βιομηχανίας-Ενεργείας το 1995. Και ως πρώτη λαϊκίστικη ενέργεια αναιρεί σύμβαση που είχε προ ολίγου εγκρίνει και υπογράφει η ίδια η κυβέρνηση του κόμματος του και ο προκάτοχος του! Ο δυστυχής, μέσα στην κραιπάλη της "διαφθοράς της Αρετής", δεν εκατάλαβε ούτε ενδιαφέρθηκε εάν η πράξη του καταρρακώνει την αξιοπιστία του Κράτους, εκδιώκει οριστικά κάθε υποψήφιο επενδυτή και καθιστά ολόκληρο το Έθνος κατάπτυστο διεθνώς. Μοναδική φροντίδα του, να δείξει στον "Αρχηγό" του, αλλά και στον "λαό", ότι είναι καλλίτερος από τον προκάτοχο του. Όχι απλώς αδιαφορώντας για το Έθνος, αλλά και χωρίς να έχει καν συνείδηση των συνεπειών της πράξεως του.

Η διαφθορά της Αρετής έφθασε στο τραγικό σημείον ώστε να επεγείρονται σκοπίμως από την αντιπολίτευση διάφορες μεμονωμένες ομάδες "ειδικών βουλήσεων" οι οποίες σχεδόν καθημερινώς αποκόπτουν τις συγκοινωνίες που υπηρετούν το σύνολο, κατεβάζουν τον διακόπτη του ηλεκτρικού που εξυπηρετεί τα συμφέροντα του συνόλου, καταλαμβάνουν δρόμους, κτίρια, σχολεία που ανήκουν στο σύνολο. Και τούτο γιατί; Για να προβάλουν "απαιτήσεις" που θα πληρώσει το σύνολο του λαού, από αυτήν την εθνικήν οικονομία των "δανεικών" η οποία βρίσκεται στο χείλος της αβύσσου. (Βλ. το βιβλίο μου "Ποιοί εδολοφόνησαν την Ελλάδα).

Όλα αυτά τα ιδιοτελή συμφέροντα, οι ειδικές βουλήσεις, έχουν ξεσηκωθεί με ρεβανσιστικό μίσος κατά του συνόλου, δηλαδή κατά της Γενικής Βουλήσεως. Είναι έτοιμα να πυρπολήσουν καταστήματα, να τινάξουν αυτοκίνητα, να κάψουν το Πολυτεχνείο, κάτω από την παραίτηση και τα χειροκροτήματα του "αντιπάλου" κόμματος και την παθητική αδράνεια της Αστυνομίας. Η συνέπεια είναι ότι με τα "κεκτημένα δικαιώματα" και την "ελευθερία" των εγκαθήμετων "συνδικαλιστών" που παρακινούνται ανοιχτά από το αντίπαλο κόμμα "για κινητοποιήσεις", κανείς δεν πρόκειται πλέον να κάνει επενδύσεις. Το κεφάλαιο μεταναστεύει αθρόως. Η αποβιομηχανίσις βαίνει αυξανόμενη. Τα Συνδικάτα ας πανηγυρίσουν την μεταφορά της Πιρέλλι στην Τουρκία, την φυγή των επενδυτών των Ναυπηγείων τους οποίους επροπηλάκισαν, την περιφρόνηση των αγοραστών του ΟΤΕ τους οποίους απελπισμένα ψάχνει να βρεί ποιος; Το ίδιο αυτό αμαρτωλό κόμμα το οποίο, προ των εκλογών, τους είχε τρομοκρατήσει, απειλώντας ακύρωση τυχόν συμβάσεων που έφεραν την υπογραφή του Κράτους! Το "κεκτημένο δικαίωμα" των ασυλλόγιστα εξογκωμένων εξωτερικών δανείων και της ακόρεστης κοπής χαρτονομίσματος από τον πειθήνιον εκάστοτε εγκάθετο Διευθυντή της Τραπέζης της Ελλάδος, έχει φθάσει στο τέλος του. Οι δημόσιες υπηρεσίες των κηφώνων έχουν κορεσθεί. Το αδιαχώρητο δεν επιτρέπει άλλους κομματικούς διορισμούς υπαλλήλων αν δεν απολυθούν οι προηγούμενως διορισμένοι από το αντίθετο κόμμα. Η Ελλάς έχει καταστεί ένα απέραντο νοσογόνο τέλμα "κεκτημένων δικαιωμάτων" και "κατακτήσεων του λαού" με ξένα δάνεια μέσα σε μία καταρρέουσα οικονομία και στην αλλόφρονα δίνη του πληθωρισμού. Το κύμα λαϊκισμού και διαφθοράς που εξαπέλυσε ο άρρωστος ψυχικός κόσμος ενός Ανδρέα Παπανδρέου με σκοπό την εξαγορά ψήφων, έχει καταστήσει υπερήφανο τον σαλταδόρο και έχει κάνει να ντρέπεται αυτόν που εργάζεται.

Οι δυνατές λύσεις

ΣΤΗΝ ΤΡΑΓΙΚΗ ΑΥΤΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ τρεις είναι οι δυνατές λύσεις. Ας τις αριθμήσουμε και σχολιάσουμε.

Πρώτη λύσις που έρχεται στον νου, με γνώμονα το ελληνικό πρλιτικό παρελθόν αλήστου μνήμης, είναι η λύσις του ...λοχία! Ευτυχώς, η διεθνής συγκυρία σήμερα, αποκλείει τελείως μία τέτοια λύση. Δεν χρειάζεται να αναλύσουμε τους λόγους. Ο θάνατος της Δημοκρατίας, σήμερα, σημαίνει τον θάνατο του Έθνους.

Δεύτερη λύσις είναι η συναίνεσις των αντιμαχομένων κομμάτων. Δυστυχώς, και αυτή η λύσις είναι ανέφικτη για τους λόγους που είδαμε ανωτέρω. Διότι "συναίνεσις" σημαίνει Πολιτική Αρετή και αυτό το είδος, υπό το παρόν Σύστημα, είναι ανύπαρκτο.

Τρίτη λύσις είναι η Κυβέρνησις Εθνικής Ενότητος. Η λύσις αυτή είναι η μόνη απομένουσα. Χρειάζεται όμως μακράν ανάλυση και προσδιορισμό, και αυτό θα είναι το κύριο περιεχόμενο αυτού του βιβλίου. Διότι, το πείραμα της "κυβερνήσεως συνασπισμού" έχει ήδη γίνει. Δεν απομένει από αυτό παρά μία δυσάρεστη γέυση. Ως "ηγέτες" του σχήματος είδαμε πρόσωπα θεωρούμενα "κοινής εμπιστοσύνης". Συγκεκριμένως, τους κκ. Τζαννετάκη και Ξεν. Ζολώτα. Η δύναμις επιβολής τους επί του Υπουργικού Συμβουλίου ήταν απύσχα, όχι μόνον από έλλειψη,

βουλήσεως αλλά και από έλλειψιν ικανότητας. Όταν ήδη με Κυβερνήσεις πλειοψηφίας, όπως της Ν.Δ. και του ΠΑΣΟΚ (κατά την περίοδο 1990-1995), παρατηρείται το φαινόμενο ώστε πρόσωπα του αυτού σχήματος διαφωνούν και προσβάλλονται μεταξύ τους για δημαγωγικούς λόγους, μπορεί κανείς να φαντασθεί εύκολα τί θα γίνεται μέσα σε μία "κυβέρνηση" Εθνικής Ενότητας. Ο καθένας από αυτούς τους κομματοθρεμένους κυρίους θα δημαγωγεί και θα αρνείται την υπογραφή του για τα αναγκαία "αντιλαϊκά" μέτρα. Με την ελπίδα ότι η εξάπατηση του λαού θα του δώσει την πλειοψηφία στις επόμενες εκλογές ώστε να σχηματίσει αυτοτελή κυβέρνηση. Και αυτές τις αμέσως επόμενες εκλογές θα μπορεί να τις προκαλεί είτε απειλών είτε παραιτούμενος. Σταθερή κυβέρνηση με πυγμή είναι αδύνατον να υπάρξει υπό αυτές τις συνθήκες.

Διατί το δοκιμασμένο αυτό σχήμα απέτυχε στην εφαρμογή του; Το σχήμα αυτό απέτυχε διότι ήταν προσωρινό. Οι αρχηγοί των κομμάτων εγνώριζαν ότι σε λίγο θα συνέχιζαν τον πατροπαράδοτο πετροπόλεμο. Ότι το καθένα από αυτά όφειλε, σε λίγο, να δημαγωγήσει για να αποσπάσει ψήφους από τον αντίπαλο, δηλαδή τον "εχθρό". Επομένως κανείς δεν ήταν διατεθειμένος να κατανεύσει στις σκληρές αποφάσεις που απαιτούσε η περίστασις. Κανείς δεν είχε ατομικό συμφέρον να επανεύρει την χαμένη Αρετή.

Αυτά, μας οδηγούν ασφαλώς σε συμπέρασμα: αν η μόνη δυνατή λύσις είναι η τρίτη. Αν αυτή απέτυχε διότι έλλειψε η Αρετή. Αν έλλειψε η Αρετή διότι υπερίσχυσε*το ατομικό συμφέρον. Αν τούτο έγινε διότι το σχήμα ήταν προσωρινό. Τότε, είναι σαφές, ότι η τρίτη λύσις μπορεί να αποδώσει, εάν, και μόνον εάν, καταργηθεί η "προσωρινότης". Τούτο σημαίνει ότι η κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας είναι δυνατή στην Ελλάδα μόνον εάν αλλάξει η δομή του Συστήματος. Δηλαδή, αν καταργηθεί η μονομερής εναλλαγή των κομμάτων στην εξουσία. Διότι η ελληνική πραγματικότητα, από εποχής τουλάχιστον Δεληγιάννη, έχει αποδείξει ότι το μοναδικό επιχείρημα των κομμάτων για να κερδίσουν τις εκλογές είναι η δημαγωγία. Έτσι μόνο μπορεί το ένα κόμμα να διώξει το άλλο και να καταλάβει την πολυπόθητη εξουσία. Με τον Νόμο της Υποσχέσεως, που είναι ο πρώτος Νόμος της Προπαγάνδας. Με την διαστρέβλωση της αλήθειας. Με τον εντοπισμό της προσοχής. Με την λατρεία της μισοαλήθειας. (βλ. σχετικώς το βιβλίο μου "Η Προπαγάνδα, μέσον βιασμού των λαών", Β' Έκδ. Σιδέρης).

Έτσι απορρέει η μόνη λύσις : αν η προσωρινότης καθιστά τον Συνασπισμό ανεφάρμοστο, ας καταργηθεί η προσωρινότης. Και τούτο μπορεί μόνο να γίνει αν υιοθετηθεί ένα πολιτικό Σύστημα που προσομοιάζει με το γνωστό και άριστα εφαρμοσμένο Σύστημα της Ελβετικής Δημοκρατίας. Τούτο ευρίσκεται πλησιέστερα στα αρχαία ελληνικά συστήματα της Κρήτης και της Σπάρτης. Με την ουσιαστική διαφορά ότι, ενώ η ελβετική φόρμουλα Εθνικής Ενότητας είναι προαιρετικό αποτέλεσμα αμοιβαίας συναινέσεως, στην Ελλάδα πρέπει να γίνει αναγκαστική με Συνταγματική διάταξη. Ποια μπορεί λοιπόν να είναι η μορφή αυτής της Μεταρρυθμίσεως; Αυτό θα εξετάσουμε στα επόμενα Κεφάλαια αυτού του βιβλίου.

Τα πολιτικά απολιθώματα

ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΩΤΕΡΩ "δεύτερη λύση" θα πρέπει να ασχοληθούμε περισσότερο. Ο Ανδρέας Παπανδρέου εμίλησε, στις 25 Οκτωβρίου 1995, "περί κύκλων εντός και εκτός Ελλάδος" οι οποίοι μεθοδεύουν "κατακερματισμό των πολιτικών δυνάμεων και την πτώση της Κυβερνήσεως". Φαίνεται ως να έχει ήδη ξεχάσει ότι, τον Σεπτέμβριο 1992, έλεγε με την ίδια βραχνώδη και ασθενική φωνή "οι Αμερικανοί δεν θέλουν τον Μητσοτάκη γιατί παίζει το παιχνίδι των Γερμανών, θέλουν εμένα και το ΠΑΣΟΚ στην Εξουσία". Τώρα όμως, τί μπορεί να συμβαίνει; Ο Ανδρέας Παπανδρέου όταν ήταν ακόμη υγιής, εξετέλεσε πλήρως την εντολή της Αμερικανικής Ηγεσίας. Επέτυχε στην αποστολή του να εκδιώξει το "μεγάλο ντόπιο και ξένο κεφάλαιο" από την χώρα και να ανασχέσει την οικονομική άνοδο του τόπου. Τώρα φαίνεται,

από την ανωτέρω δήλωση "περί κύκλων", ότι το State Department και ο κ. Κρίστοφερ, ο οποίος διέπρεψεν ως "εκλογοπροφήτης", ετοιμάζει τον διάδοχο που θα διαδεχθεί, με ανάλογες εντολές, τον γηραλέο και ασθενή άνθρωπο που, στο παρελθόν, εξετέλεσε πιστά τα σχέδια τους.

Αν αφαιρέσουμε τα εξωτερικά κίνητρα, οι "εντός Ελλάδος και του κόμματος" κύκλοι έχουν και αυτοί τους από καρδίας λόγους που, όπως θα έλεγε ο Πασκάλ, "το λογικό δεν γνωρίζει". Αυτοί μόνον στον "κατακερματισμό" μπορούν να ελπίζουν για να επιζήσουν. Και να παραμείνουν σε ένα Κοινοβούλιο το οποίον ο ίδιος ο Ανδρέας Παπανδρέου έχει αποκαλέσει "καρικατούρα" και έκανε ο ίδιος πάν το δυνατόν για να εδραιώσει του λόγου το αληθές. Ο λαός, δηλαδή "οι πολλοί", γνωρίζουν το αδιέξοδο και έχουν εκφράσει τις σκέψεις τους για τους τροφίμους της, κατά Παπανδρέου, "καρικατούρας", με τις τελευταίες σφυγμομετρήσεις. Λίγο αργότερα, ως από μηχανής λύσις εξόδου από το τούννελ, παρουσιάζεται και το λεχθέν από τον κ. Σουφλιά: αυτό που θα σώσει την Ελλάδα, λέγει, είναι μόνον η μετεκλογική συνεργασία ΠΑΣΟΚ-ΝΔ! Ασφαλώς δε, με "πρωθυπουργόν" κάποιον ουδέτερον, κατά το παλαιό πρότυπο των κκ. Τζαννετάκη και Ξενοφώντος Ζολώτα που έχουν αποδείξει τις ικανότητες τους!

Την λύσιν όμως αυτήν, ο Ανδρέας Παπανδρέου την απέκλεισεν εκ προοιμίου. Διότι, λέγει, "η συνύπαρξη στην κυβέρνηση κομμάτων με διαφορετικές οικονομικές και κοινωνικές τοποθετήσεις δεν είναι κάτι που το ΠΑΣΟΚ μπορεί να κάνει". Τώρα, βεβαίως, κανείς δεν ξέρει για ποιες "τοποθετήσεις" ομιλεί. Ως προς τις κοινωνικές, ίσως εννοεί το "χιούμορ" που εξεδήλωσε με το από εξώ-στου "Τσοβόλα δός' τα όλα". Αλλά δυστυχώς από το "όλα" δεν απέμεινε πλέον τίποτε, ούτε καν και αυτός ο κ. Τσοβόλας! Ως προς τις οικονομικές, είναι ολίγον ασαφές εάν εννοεί την εκδίωξη του "μεγάλου ντόπιου και ξένου κεφαλαίου" και τον από προεκλογικού εξώστη λόγον "έβγαλε η ΝΔ μία ταμπέλλα: ξένοι προσέλθετε", ή μήπως εννοεί τον προς τους ξένους λόγον του στο Νταβός ότι "τους περιμένει με ανοιχτές αγκάλες που δεν θα τις κλείσουν τα ξεπερασμένα ιδεολογήματα" ή, αντιθέτως, τις απόπειρες "συλλήψεως" ξένων αγοραστών για τον ΟΤΕ και τα Ναυπηγεία που κατέληξαν σε αλλεπάλληλες εκτρώσεις; Ας διαλέξει λοιπόν ο καλοπροαίρετος αναγνώστης τις ..."τοποθετήσεις" του εμπνευστού ενός κόμματος χωρίς επιστημονικόν ή ιδεολογικόν έρμα. .

Θα πρέπει πλέον να έχει γίνει σαφές στους πάντες ότι το ισχύον Κοινοβουλευτικό Σύστημα τέτοιο όπως έχει αποκαλυφθεί, δεν μπορεί να "δουλέψει" σ' αυτόν τον τόπο. Εάν συνεχισθεί, οι ανίατες ασθένειες της Δημοκρατίας που έχει προκαλέσει, θα καταλήξουν μοιραίως στον θάνατο. Και είναι τέτοιο το διεθνές κλίμα, ώστε πρέπει να κατανοήσουμε πλήρως ότι ο θάνατος της Δημοκρατίας θα επιφέρει αναπόφευκτα τον θάνατο του Έθνους. Εάν σήμερα, με Κυβέρνηση Παπανδρέου, ο καθένας, από Τζουμάκα μέχρι Παπαντωνίου, Πάγκαλου και Σημίτη, λέγει δημαγωγών ό,τι θέλει, είναι σαφές τί πρόκειται να προκύψει με μίαν εκ νέου κυβέρνησιν Εθνικής Ενότητας. Και αυτό το θέαμα, οφείλεται σε ένα και μόνο λόγο: διότι ο καθένας από αυτούς τους κομματοθρεμένους "πολιτικούς" θα δημαγωγεί και θα αρνείται την υπογραφή του με την ελπίδα ότι η εξαπάτησις του λαού θα του δώσει την πλειοψηφία στις επόμενες, σύντομα, εκλογές. Τις οποίες θα προκαλέσει απειλών ή παραιτούμενος. Πώς είναι λοιπόν δυνατόν να σωθεί το Έθνος, αλλά ταυτοχρόνως να διασωθεί και η Δημοκρατία με παρόμοια υποκρισία "συναινέσεως"; Δεν αρκεί λοιπόν η πρότασις συνεργασίας "συναινέσεως". Πρέπει να καθορισθεί αν αυτή η συναίνεσις θα είναι στιγμιαία ή διαρκής. '

Το παρόν "κοινοβουλευτικό σύστημα" που απέτυχε παταγωδώς στην πράξη, πρέπει να αντικατασταθεί με μία ριζική Πολιτική Μεταρρύθμιση. Δεν χρειάζεται φαντασία για να την εφεύρουμε. Ούτε χρειάζεται πείραμα για την επαλήθευσή της νέας φόρμουλας στην πράξη. Διότι το πείραμα έχει γίνει και έχει δώσει τέλεια αποτελέσματα. Έχει γίνει στην Ελβετία και ας μη πεί κανείς ότι για να εφαρμοσθεί στην Ελλάδα πρέπει να γίνει ...ανταλλαγή πληθυσμών! Η συμπεριφορά του ατόμου εξαρτάται από το κοινωνικό και πολιτικό Σύστημα μέσα στο οποίον

έχει γαλουχηθεί. Η δυνατή Πολιτική Μεταρρύθμιση πρέπει να είναι ανάλογη προς την Ελβετική Δημοκρατία αλλά και προσαρμοσμένη στις Ελληνικές συνθήκες.

Η δυνατή "συναίνεσις"

ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΛΟΙΠΟΝ , κατά πρώτο λόγο, να αναιρεθεί το ανωτέρω εύλογο μειονέκτημα (της προσωρινότητας) που παρετηρήθη στην πράξη. Και τούτο μπορεί να γίνει μόνον όταν η Κυβέρνησις Εθνικής Ενότητος καταστεί μόνιμη και αναγκαστική, με Συνταγματική διάταξη όπως θα αναπτύξουμε κατωτέρω. Σε τέτοιο σχήμα, πώς μπορεί να νοηθεί η λήξις "συναίνεσις"; Σήμερα, μετά τα δοκιμαστικά πειράματα που γίνονται ήδη από τα μέσα του περασμένου αιώνας, μετά την θεαματική αποτυχία στην πρακτική του εφαρμογή του Μαρξιστικού πειράματος, οι "τοποθετήσεις" για τις οποίες ομιλεί ο Ανδρέας Παπανδρέου έχουν ήδη αποκρυσταλλωθεί. Σημαντικόν μέλος του Γαλλικού Σοσιαλιστικού Κόμματος, ο Laurent Fabius, το έχει εκφράσει με ένα ιστορικό επίγραμμα: "Από τον socialisme απέμεινε μόνο το social". Ο ακραιφνής "καπιταλισμός" επροκάλεσε δικαίως την "σοσιαλιστική κίνηση" του 19ου αιώνας και των αρχών του 20ού. Αλλά τώρα, στα τέλη του 20ού αιώνας, δεν απομένει πλέον παρά μόνον ως ιδεολογικόν απολίθωμα στα χείλη ορισμένων φανατικών. Η αφηρημένη και αναπόδεικτη από την "μαρτυρία της φύσεως" ιδεολογία έχει δώσει την θέση της στην δοκιμασμένη και αποδεδειγμένη κοινωνική πράξη. Υπάρχει μόνον ένας κανών με μία φράση που επαλήθευσε μετά την κατάρρευση των ουτοπικών πειραμάτων:

"Ελευθερία ατομικής πρωτοβουλίας με σύγχρονη Κοινωνική πολιτική".

Επομένως σήμερα, μέσα στα πλαίσια της Ενωμένης Ευρώπης, το πολιτικώς "δυνατόν" δεν είναι θέμα συναίνεσεως. Είναι θέμα συνέσεως επιλογής συγκεκριμένων κατ' ιδίαν μέτρων και κυβερνητικών πράξεων που βρίσκονται σε σύμπνοια με τον ανωτέρω μόνιμο και απαραίτητος Συνταγματικό, Κανόνα. Οι "τοποθετήσεις" περί "αυτοδύναμης ανάπτυξης" και "εθνικής ανεξαρτησίας" και "του αμαρτωλού μεγάλου ντόπιου και ξένου κεφαλαίου που πρέπει να φύγει" διότι "πίνει το αίμα του λαού" και τα λοιπά φληναφήματα εξαπατήσεως των μαζών, ηχούν σήμερα πλέον σαν ανεδαφικές αυταπάτες εκφυλισμένων σχιζοφρενών.

Μεταξύ δύο αντιφατικών κατ' ιδίαν προτάσεων, είτε η μία είναι αληθής και η άλλη ψευδής, είτε και οι δύο είναι ψευδείς. Αυτό που αποκλείεται είναι ότι και οι δύο μπορεί να είναι αληθείς. Το ψεύδος ή η αλήθεια μιας προτάσεως καθορίζεται και επιβάλλεται από την φύση των πραγμάτων. Χρειάζεται λοιπόν επιλογή. Αλλά την επιλογή δεν είναι δυνατόν να την κάνει ένας κάποιος "Αρχηγός Κόμματος" ο οποίος ελέγχει τις βουλήσεις μερικών "αντιπροσώπων" που εξαρτούντον βιοπορισμό της "αντιπροσωπεύσεως" των από την καλή του θέληση να τους περιλάβει στην εκλογική "λίστα". Την επιλογή ένας μόνον μπορεί να την κάνει, ώστε να έχει μόνιμο κύρος. Και αυτός είναι ο λαός ο οποίος μπορεί να έχει κρίση για κάθε κατ' ιδίαν πρόταση. Εφ' όσον βέβαια η Παιδεία και η Ηγεσία έχει επάξια προσαρμοσθεί προς αυτή την κατεύθυνση. Το αν πιστεύεται σήμερα από μερικούς ότι ο λαός δεν είναι σε θέση να κάνει εκάστοτε παρόμοια επί μέρους επιλογή, δείχνει ακριβώς και πιο είναι το βαθύτερο πρόβλημα της δημοκρατίας στον τόπο μας.

Ο Κώστας Σημίτης, στον λόγο του στην Βουλή στις 6 Φεβρουαρίου 1986 (βλ. το βιβλίο μου "Η πολιτική σημασία του βλακός" σελ. 94 κ.ε.), μετά το περίφημο εκείνο "εμείς δεν έχουμε πρόβλημα επενδύσεων"(!) προσέθεσε μεταξύ άλλων φληναφημάτων και την εξής κορώνα: "η κυβέρνηση και ο ελληνικός λαός κρίνει τί είναι ωφέλιμο για τον τόπο και αυτό το ωφέλιμο το επιβάλλουμε". Όσο και να απορεί κανείς για την πνευματική υπόσταση του ανδρός, αναγκάζεται να ρωτήσει: ποιος είναι, επί τέλους, αυτός ο "λαός", ως συγκεκριμένη εμπειρική έννοια, ο οποίος "κρίνει" και "επιβάλλει" το ωφέλιμο; Για τί πράγμα μιλάει αυτός ο κ. Υπουργός;

Είναι καιρός να προσδιορίσουμε τις έννοιες αν και τούτο είναι επικίνδυνο εγχείρημα. Ας μη ξεχνάμε ότι γι' αυτό ακριβώς ο Σωκράτης έχασε την ζωή του. Διότι, βέβαια, στον Σωκράτη το κώνειο δεν το έδωσε κανένας δικτάτωρ ή τύραννος. Στον Σωκράτη το κώνειο το έδωσε η Δημοκρατία. Αυτή η Δημοκρατία που έχει γίνει μόδα για να θαυμάζουμε, δηλ. η Δημοκρατία των Αθηνών. Και τούτο έγινε διότι ο Σωκράτης ήταν κηρυγμένος εναντίον της Δημοκρατίας των Αθηνών. Και πρέπει να το πούμε μαζί του: ήταν εναντίον διότι ήτο η χειρότερη μορφή δημοκρατίας που εγνώρισε ποτέ ο κόσμος. Κάτι ήξερε ο Πλάτων, που την είχε ζήσει, για να την αποκαλέσει "πόλεως νόσημα" (Πολ. 544γ). Αυτή ήταν η δημοκρατία των "πολλών", οι οποίοι, για να εισπράξουν καθημερινώς το "τριώβολον" εστήνοντο από το πρωί στην Πνύκα για να "κρίνουν" πώς θα κυβερνηθεί η Πόλις!

Ήταν η δημοκρατία όπου ο καθένας "επιχειρεί άρχειν μη επισταμένος" και όπου "οι πλείστοι των στρατηγών αυτοσχεδιάζουσι" (Ξεν. Απομν. Γ', 5, 21). Με την εξέλιξη της αμέσου δημοκρατίας σε "αντιπροσωπευτική", ό,τι γινόταν τότε στην Πνύκα, γίνεται τώρα στην Βουλή. Ο Σωκράτης έχει ακόμη πεί και αυτό το απλό: "όταν θέλω να φτιάξω παπούτσια, αναθέτω την δουλειά σε ειδικό υποδηματοποιό που ξέρει. Ενώ, αντιθέτως, όταν θέλω να κυβερνηθεί η πόλις, αναθέτω την δουλειάν αυτή στον πρώτο τυχόντα". Ας δούμε ποια ήσαν τα προσόντα αυτών, π.χ., που κατά καιρούς εχρημάτισαν Υπουργοί Παιδείας ή Πολιτισμού για να αντιληφθούμε το δίκαιο της παρατηρήσεως του Σωκράτη.

Ο Σωκράτης λοιπόν, όπως ο Πλάτων και ο Αριστοτέλης που έζησαν την Αθηναϊκή Δημοκρατία και είδαν τα χάλια στα οποία τους οδήγησε, είχαν ταχθεί εναντίον της δημοκρατίας των Αθηνών, η οποία από την φύση της εκτρέφει τους δημαγωγούς. Την ίδια αντίληψη, πολύ αργότερα, είχε και ο Ρουσσώ. Κανείς βεβαίως από αυτούς δεν ήταν υπέρ της τυραννίας. Αλλά ήθελαν μία δημοκρατία όπου οι αποφάσεις ελέγχονται από τους επισταμένους. Και μόνον κατόπιν, υπόκεινται η κάθε μία χωριστά στην κρίση του λαού. Υπό τον όρον ότι και ο λαός, προτού "κρίνει" μία συγκεκριμένη απόφαση είναι καλά πληροφορημένος και έχει αποκτήσει την κατάλληλη Παιδεία. Τέτοια δημοκρατία, σήμερα, βρίσκεται στην Ελβετία. Και τέτοια ήταν, στην εποχή τους, εκείνη της Κρήτης και της Σπάρτης, "η υπό των πολλών επαινουμένη, η Κρητική τε και Λακωνική αυτή" (Πολ. 544γ).

Όταν ο Πλάτων, στο ίδιο νήμα σκέψεως, λέγει ότι "τα δεινά του κόσμου θα εκλείψουν αν οι φιλόσοφοι βασιλεύσουν", εννοεί ότι τις αποφάσεις πρέπει να τις παίρνουν αυτοί που ξέρουν. Και να τις παίρνουν, επειδή ξέρουν και όχι επειδή θα τους χειροκροτήσουν ή ψηφίσουν αυτοί που δεν ξέρουν. Είναι η απάντηση στο ιστορικό δίλημμα που είχαν εκφράσει με την απορία του ο Ανάχαρσις στον Σόλωνα: "τί πολίτευμα είναι αυτό όπου ομιλούν οι επαίοντες και τους κρίνουν οι αμαθείς;" Σε τελευταίαν ανάλυση, θα ελέγαμε με το σύγχρονο πνεύμα, ότι ο Σωκράτης ζητεί κυβέρνηση από "τεχνοκράτες". Με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι πρέπει να είναι απηλλαγμένοι και ανεξάρτητοι από το συμφέρον του κόμματος ή οποιασδήποτε άλλης "ειδικής βουλήσεως". Χρειάζεται λοιπόν μία Πολιτική Μεταρρύθμιση που θα βαίνει παράλληλα με την αντίστοιχα κατάλληλη αναδιάρθρωση της Παιδείας. Και τούτο, για να θεραπευθεί ("κατά το δυνατόν", όπως είπε ο Αριστοτέλης, και ποτέ απόλυτα) αυτό που ο Πλάτων, από προσωπική οδυνηρή εμπειρία, είχε αποκαλέσει "πόλεως νόσημα".

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 3

Το Κόμμα Ατέλειες του Κοινοβουλευτισμού

Το "κόμμα"

ΤΑ ΑΝΩΤΕΡΩ παρουσιάζουν με ενάργεια την καυστική αλήθεια ότι τα "Κόμματα" είναι δείγματα "ειδικών βουλήσεων". Κριτήριο συμπεριφοράς δεν είναι πλέον το γενικό, εθνικό, συμφέρον, αλλά μόνο το βραχυπρόθεσμο συμφέρον του κόμματος. Δηλαδή, η δυνατότητά του να "μεγιστοποιήσει" τον αριθμό ψηφοφόρων, ικανοποιώντας έναν αρκετό αριθμό "ειδικών βουλήσεων". Πρόκειται ασφαλώς περί ενός είδους "πολιτικού καπιταλισμού" όπου η μεγιστοποίηση του κέρδους δεν μετράται σε αριθμό νομισματικών μονάδων αλλά σε μονάδες ψηφοφόρων! Έτσι, το κοινό συμφέρον διασπάται σε πλείονα ειδικά συμφέροντα. Όλα συμβαίνουν ως εάν η γενική βούληση των καρκινογόνων κυττάρων για την μεγιστοποίηση του ίδιου κέρδους, αντιτίθεται προς την Γενική Βούληση που αφορά στο Όλον του Οργανισμού.

Αυτό που καθορίζει το φέρεσθαι ενός Κόμματος είναι η αντίθεση προς το συμφέρον του "άλλου" Κόμματος. Αφού όμως η Γενική Βούληση τεθεί σε παρένθεση. Τούτο ομολογείται από τους σύγχρονους "πολιτικούς" που-επιδεικνύουν χωρίς αιδώ την πιστή τους προσήλωση σε αυτό που αποκαλούν "πολιτικό κόστος". Με άλλους λόγους, τα Κόμματα σήμερα στην Ελλάδα έχουν αποβεί καρκινώματα τα οποία απειλούν την υγεία και την ζωή του Όλου οργανισμού. Κάθε πράξις των εντοπίζει την προσοχή στην βλάβη του αντιπάλου. Τούτο γίνεται ιδιαίτερος αισθητόν όταν το Κόμμα βρίσκεται στην Αντιπολίτευση. Σκοπός αποκλειστικός είναι να διώξει τον αντίπαλο από την εξουσία για να την καταλάβει αυτό. Οτιδήποτε πράττει το " άλλο κόμμα" πρέπει να προβάλλεται στον λαό, με κάθε μέσον, ως "λάθος" ή, προκειμένου για τις εξωτερικές σχέσεις, ως "εθνική μειοδοσία". Με πλήρη αδιαφορία ως προς τις απώτερες συνέπειες για την Γενική Βούληση. Αντιστοίχως, το κόμμα που κατέχει την εξουσία έχει συνείδηση αυτής της, κατά αναγνωρισμένο σύστημα, συμπεριφοράς του αντιπάλου. Έτσι αναγκάζεται να αντιπαρέρχεται το γενικό καλό εντοπίζοντας και αυτό την προσοχή του στο "πολιτικό κόστος" κατά τις επιταγές του φυσικού νόμου της Αυτοσυντηρήσεως. Μέσα, για την επίτευξη του βασικού αυτού σκοπού της Ειδικής Βουλήσεως, είναι η Προπαγάνδα, η Δημαγωγία και η "Αγκιτάτσια", δηλαδή οι συνεχείς "κινητοποιήσεις για να πέσει η κυβέρνηση"!

Οι ατέλειες του "κοινοβουλευτισμού"

Το ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ κοινοβουλευτικό σύστημα, όπως εδείξβμε ανωτέρω, εγεννήθη στην Αγγλία και κατόπιν επεξετάθη, ελλείπει καλλίτερος λύσεως, στις περισσότερες χώρες του Δυτικού Πολιτισμού. Υποστηρίζεται ότι αρμόζει στον αγγλικό χαρακτήρα και ότι η Αγγλική Δημοκρατία που το έχει ενστερνισθεί, αποτελεί ένα αξιοζήλευτο πρότυπο μιμήσεως. Ίσως τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι η συμπεριφορά των κομμάτων και των πολιτικών αρχηγών στην Αγγλία δεν έχει ξεπεράσει τα όρια ανοχής, με τον τρόπο που τούτο έχει συμβεί στις Μεσογειακές χώρες και ιδιαίτερα στην Ελλάδα. Ο ψυχραιμος αγγλικός λαός δεν είναι τόσο επιρρεπής στην διχόνοια, στο μίσος, στην τάση αυτοκαταστροφής όπως έχει φανεί ότι είναι ο ελληνικός λαός. Η Ιστορία, από το 1821 και εντεύθεν (για να μη μιλήσουμε ήδη για την αρχαιότητα ή τους βυζαντινούς χρόνους), το έχει αποδείξει με εκπληκτική επιμονή. Εν τούτοις, τα μειονεκτήματα του Συστήματος είναι τόσο ανθρωπίνως γενικά, ώστε έγιναν αισθητά ακόμη και στην Αγγλία ήδη κατά τον 19ον αιώνα. Μέχρι στιγμής, όμως, οι αναγκαίες ριζικές μεταβολές στο Σύστημα έχουν εφαρμοσθεί μόνον στην Ελβετική Δημοκρατία, θα αναφέρουμε την ουσιώδη

κριτική ανάλυση που οφείλεται στο διεισδυτικό πνεύμα ενός ακραιφνούς Άγγλου δημοκράτη που έζησε κατά τον παρελθόντα αιώνα, του John Stewart Mill.

Το πρώτο ερώτημα αναφέρεται στα δικαιώματα της "πλειοψηφίας" και στην θέση, μέσα στο δημοκρατικό καθεστώς, της "μειοψηφίας". Είναι φανερόν ότι η πλειοψηφία δεν έχει δικαίωμα να αποφασίσει νομίμως την εξολόθρευση ή τον „ομαδικό απαγχονισμό της μειοψηφίας. Αν και γι' αυτό ακόμη το ακραίο μέτρο υπάρχουν πολλά παραδείγματα στην παγκόσμια Ιστορία της Δημοκρατίας! Αλλά πώς θα καθοριστεί το ακριβές όριο όπου σταματά το δικαίωμα της πλειοψηφίας; Κατά τον Ρουσσώ, το όριο καθορίζεται από το οριακό σημείο ανοχής ή απάθειας της μειοψηφίας. Πρόκειται για το "Πνεύμα της Συγκαταβάσεως" για το οποίο ο Ρουσσώ γράφει:

"από την γενική σιωπή οφείλουμε να συνάγουμε την αποδοχή τον λαού" (Κοιν. Συμβ. II, 1)

Όπου το Πνεύμα της Συγκαταβάσεως δεν υφίσταται, το αποτέλεσμα είναι ο διχασμός και η διάσπαση της κοινωνίας και, στην χειρότερη περίπτωση, η Επανάσταση ή η μετανάστευσις όπως δείχνει το σύγχρονο φαινόμενο των πολιτικών φυγάδων. Ο Ανδρέας Παπανδρέου, στις δηλώσεις του στον *Nouvel Observateur* (βλ. το βιβλίο μου "Η Προπαγάνδα", Β' Έκδ. σελ. 138 κ.ε.), είχε δώσει ένα ηχηρό παράδειγμα της έμφυτης αντιδημοκρατικής του ψυχοσυνθέσεως με την φράση "αν η μειοψηφία δεν αναγνωρίσει την ήττα της, η βία είναι αναπόφευκτη"! Κατά την διάρκεια της εξουσίας του η βία αυτή εξεδηλώθη με τρομοκρατικές δολοφονίες από μίαν εσαεί ασύλληπτη μυστική οργάνωση, αλλά και με την σταθερή πολιτική διώξεως των αντιφρονούντων (π.χ. φαινόμενα συλλήψεων και καταδίκης για "περιύβριση αρχής") ή μετατροπής των οπαδών της μειοψηφίας σε πολίτες δευτέρας κατηγορίας. Με τον τρόπον αυτόν κατελύθη κάθε έννοια δημοκρατίας. Οι ενέργειες παρόμοιας "εξουσίας" βρίσκονται έξω από το πεδίο της Γενικής Βουλήσεως και, συνεπώς, του Έθνους. Πρόκειται περί ιδιόρρυθμης μορφής φασισμού και τυραννίας (υπό κοινοβουλευτικό μανδύα) που θα συνδέεται με το όνομα ενός Ανδρέα Παπανδρέου στην πρόσφατη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία.

Οι "ωφελμιστές" υπό τον Bentham, προσπαθούν να λύσουν το δύσκολο πρόβλημα της ισορροπίας μεταξύ πλειοψηφίας και μειοψηφίας. Επιδίδονται σε ανεδαφικές ποσοτικές μετρήσεις μεταξύ ηδονής και οδύνης για τον καθορισμό της "μεγαλύτερης δυνατής ευτυχίας για τον μεγαλύτερο αριθμό ατόμων". Χωρίς βέβαια καμία σοβαρή επιτυχία. Αναμορφωτής του "ωφελμισμού" (Utilitarianism) και εκ των παραγόντων του "φιλελευθερισμού" (Liberalism), ο John Stewart Mill, διακρίνει τους εξής κινδύνους στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία:

- (α) Τον κίνδυνο από το σύνηθες χαμηλό πνευματικό επίπεδο του σώματος των "αντιπροσώπων".
- (β) τον κίνδυνο από την πολιτική α παιδευσία της κοινής γνώμης που το ελέγχει.
- (γ) τον κίνδυνο της "ταξικής" νομοθεσίας που επιβάλλει εκάστοτε η αριθμητική πλειοψηφία.

Βασικός φόβος του Mill, μέσα στα πλαίσια του αγγλικού κοινοβουλευτισμού, είναι η τυραννία της πλειοψηφίας επί της μειοψηφίας. Κατά τον Mill, καθαρή δημοκρατία είναι η κυβέρνηση όλου του λαού από όλον τον λαόν. Στην πράξη όμως η κυβέρνηση είναι για όλον τον λαόν αλλά από μόνη την πλειοψηφία στην Βουλή, η οποία μπορεί και να είναι ελάχιστοι ψήφοι μόνον υπέρ το 50% του πληθυσμού, συνηθέστερα όμως όχι περισσότεροι από το 40-45%!

Πώς θα αποτραπεί αυτό το αντιδημοκρατικό άτοπο που επισημαίνει ο Άγγλος δημοκράτης αν όχι με ένα Σύστημα όπου η μειοψηφία συμμετέχει στην Κυβέρνηση; Τούτο επιτυγχάνεται μόνο

με το Ελβετικό Σύστημα _το οποίον ήταν ακόμη άγνωστο στην εποχή που έγραφε ο Mill. Γι' αυτό και ο Mill βρίσκει την θεραπεία μόνο με την εξασφάλιση της αντιπροσωπεύσεως όλων των τάσεων μέσα στο Κοινοβούλιο, χάρις στο αναλογικό εκλογικό σύστημα. Αλλοιώς, όταν ένα τμήμα του λαού κυβερνά το υπόλοιπο, τούτο αποτελεί πρόκληση προς την Γενική Βούληση και αντίφαση στην ιδέα της δημοκρατίας. Ο Mill, ομολογουμένως, φαίνεται να έχει εμπιστοσύνη στον τρόπο λειτουργίας του Κοινοβουλίου αλλ' αυτό σπανιότατα επιβεβαιώνεται από τα πράγματα.

Ο κίνδυνος από το χαμηλό πνευματικό επίπεδο των "αντιπροσώπων" ήταν έκδηλος και στην Αγγλία, όπως επισημαίνει ο Mill. Αυτοί που εκλέγονται είναι όσοι διαθέτουν τοπική επιβολή ή χρηματικά μέσα για τοπική διαφήμιση, θα προσθέσουμε και εκείνους που προβάλλονται από τα ιδιοτελή συμφέροντα διαφόρων μεγιστάνων του Τύπου και, σήμερα, της Τηλεοράσεως. Με την εισαγωγή της λίστας, ο κίνδυνος από την πνευματικώς ανάξια "αντιπροσώπευση", επιτείνεται σε σημείο που να μη τηρούνται πλέον ούτε καν τα προσχήματα. Ο Αρχηγός του Κόμματος επιβάλλει τον άνθρωπο που είναι ο περισσότερο δουλίκος στα κελεύσματα του. Οπότε η "δημοκρατία" μεταβάλλεται σε ενός ανδρός αρχή, δηλαδή σε πλήρη Αρχηγικό φασισμό. Το φαινόμενο αυτό ένετάθη στην Ελλάδα τελευταίως με την κυριαρχία του Ανδρέα Παπανδρέου στην πολιτική σκηνή. Απαραίτητη λοιπόν προϋπόθεση για την λειτουργία της δημοκρατίας είναι η εξασφάλισις αντιπροσώπων ανωτάτου πνευματικού επιπέδου, ικανών να σέβονται την αυτόφωτη γνώμη τους. Επίσης, το Κοινοβούλιο θα πρέπει να βρίσκεται στεγανά χωρισμένο από την εκτελεστική εξουσία. Να μη εξαρτά την κρίση του από έναν οιονδήποτε "Αρχηγό" αλλά από την κατά συνείδησιν επίτευξη της Γενικής Βουλήσεως. Δεν χρειάζεται να επιμείνουμε στον αναγνώστη για να γίνει κατανοητό ότι ούτε η μία ούτε η άλλη προϋπόθεσις υπάρχει σήμερα στο ισχύον κοινοβουλευτικό σύστημα στην Ελλάδα. Ο Mill, πριν από έναν αιώνα είχε διαπιστώσει ότι "η φυσική τάση της αντιπροσωπευτικής πολιτείας κατευθύνεται προς την συλλογική μετριότητα". Στην Ελλάδα σήμερα γνωρίζουμε ότι κατευθύνεται όντως προς την συλλογική εξαθλίωση!

Τα αίτια αυτής της καταστάσεως ήταν γνωστά και στην Αγγλία από την εποχή του Mill, ο οποίος γράφει:

"Στην ψεύτικη δημοκρατία, η οποία αντί να παρέχει αντιπροσώπευση για όλους την παρέχει μόνο για τις τοπικές πλειοψηφίες, η φωνή της μορφωμένης μειοψηφίας είναι πιθανόν ότι δεν θα εκπροσωπείται στην Βουλή, εκτός αν υπάρξουν μέλη της κοινωνίας με ανώτατη μόρφωση που θα εδέχοντο να θυσιάσουν την κρίση τους και να καταστούν δουλικά φερέφωνα των κατωτέρας συνήθως μορφώσεως παραγόντων του κόμματος".

Επειδή οι άριστοι είναι οι ελάχιστοι, θα πρέπει να ευρεθεί το κοινοβουλευτικό σύστημα όπου αυτές οι εκλεκτικές μειοψηφίες θα μπορούν να χρησιμοποιούνται για το καλό της Γενικής Βουλήσεως. Τούτο θα ενεθάρρυνε τις τοπικές υποψηφιότητες των εκλεκτών οι οποίοι θα γίνουν και οι κλητοί. Το Σύστημα που θα βρει την θεραπεία σε αυτό το γενικό φαινόμενο πνευματικής καταπτώσεως (που έχει τελευταίως γίνει ανυπόφορα έκδηλο στην Ελλάδα με την εμφάνιση του φαινομένου ενός Ανδρέα Παπανδρέου) θα το αναλύσουμε στο Τρίτο Μέρος αυτού του βιβλίου. Ο Τόμας Πέην το 1790, όταν ετίθεντο οι βάσεις του Αμερικανικού συστήματος διακυβερνήσεως είχε πεί ότι θέλει "μία Κυβέρνηση που κυβερνά λίγο, στοιχίζει λίγο και αφήνει στη φύση να ακολουθήσει τον δρόμο της". Μία τέτοια Κυβέρνηση, η οποία θα αφήσει την Γενική Βούληση να τελειωθεί, θα εκτεθεί στα επόμενα με την πρόταση θεσμικών αλλαγών που εξασφαλίζουν την πολιτική ελευθερία και την ελευθερία του λόγου.

Η θέσις του πολιτικού προβλήματος

Το ΠΡΟΒΛΗΜΑ λοιπόν που τίθεται σήμερα έχει ως εξής:

"Πώς είναι δυνατόν, μέσα σε μία δημοκρατία, να διασώζεται η πολυφωνία των κομμάτων αλλά ταυτοχρόνως να διατηρείται η κατεύθυνση της συνισταμένης των Ειδικών Βουλήσεων προς την Γενική Βούληση; "

Αυτό είναι το πολιτικό πρόβλημα που οφείλει να λύσει η συγχρονισμένη διαμόρφωση ενός νέου Συντάγματος. Αρκεί να καταστεί γενικότερα κατανοητή η ανάγκη της Πολιτικής Μεταρρυθμίσεως. Σύμφωνα με τις ανωτέρω αναλύσεις, επειδή επίμονη τάσις της ειδικής βουλήσεως του κάθε κόμματος (ως "μονάδος χωρίς παράθυρα") είναι η νομή της εξουσίας, δύο λύσεις υπάρχουν: Ή η κατάργηση των κομμάτων, πράγμα αδύνατον διότι οδηγεί στην κατάλυση της δημοκρατίας. Ή η ρεαλιστική ικανοποίησης της ειδικής αυτής βουλήσεως εκάστου κόμματος αλλά κατά τρόπον που αίρει τα μειονεκτήματα της καρκινωματικής ιδιοτέλειας.

Η τελευταία αυτή λύσις οφείλει να καθιστά ενεργόν την αναφορά του Ρουσσώ στον νόμο των Πιθανοτήτων, δηλαδή στην περίπτωση του Μεγάλου Αριθμού Περιπτώσεων (κατά το θεώρημα του Bernoulli). Λέγει ο Ρουσσώ:

"Από τον μεγάλο αριθμό των μικρών διαφορών ακολουθεί πάντοτε η Γενική Βούληση... αλλά όταν δημιουργούνται επί μέρους ενώσεις εις βάρος της μεγάλης, η βούληση κάθε μιας από αυτές γίνεται γενική σε σχέση με τα μέλη της αλλά ειδική σε σχέση με το Σύνολο... τέλος, όταν μία από αυτές γίνεται τόσο μεγάλη ώστε να επιβάλλεται στις . άλλες...τότε δεν υπάρχει Γενική Βούληση και η γνώμη που επικρατεί είναι μία ειδική γνώμη" (Κοιν.Συμβ. 11,3).

Τούτο για να θεραπευθεί, συνεπάγεται στην πράξη μία Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας. Η λύσις όμως αυτή, όπως την είδαμε να εφαρμόζεται, δημιουργεί τα νέα προβλήματα που αναφέρθηκαν στο προηγούμενο Κεφάλαιο. Και γίνεται ολοφάνερο από αυτά ότι η Κυβέρνησις Εθνικής Ενότητας δεν μπορεί να λύσει το πολιτικό αδιέξοδο παρά μόνον αν θεμελιωθεί συνταγματικώς ως μόνιμο καθεστώς. Έτσι η συνεχής παραπλάνησις του λαού βάσει της αρχής "φύγε εσύ να έλθω εγώ" δεν έχει πλέον λόγο υπάρξεως.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΟΙ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 4

Οι «αντιπρόσωποι»

Προοίμιο

Στο ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ μιλήσαμε για την επιτακτική ανάγκη "ανανεώσεως" που ζητά το 72% των Ελλήνων και για την πτώση της αξιοπιστίας των συγχρόνων Κομμάτων όπως τούτο βεβαιώνεται από το 98% του πληθυσμού. Δεν προτείνει κανείς "ανανέωση" για κάτι που είναι τέλεια προσαρμοσμένο στον σκοπό του. Μόνον η ασθένεια ζητά θεραπεία. Και τα μέσα θεραπείας δεν προτείνονται αν δεν καθοριστεί πρώτα το είδος της ασθένειας. Στο Κεφάλαιο 3 αναφέραμε τις γενικές τάσεις νοσηρότητας που παρουσιάζει η δημοκρατία. Όπως παρατηρούνται ακόμη και σε χώρες των οποίων ο πληθυσμός διαθέτει διαφορετική ψυχοσύνθεση από τον ελληνικό. Σ' αυτό το Μέρος θα συνοψίσουμε τις κυριώτερες ασθένειες που παρατηρούνται με ιδιαίτερη ένταση και στον ελληνικό χώρο.

Δεν είναι ιστορικά ακριβές το θεωρούμενο ότι η φωνή για τα "δικαιώματα του ανθρώπου και του πολίτου" ακούγεται για πρώτη φορά με την Γαλλική Επανάσταση (1789). Η "αρχή" ήταν η Αναγέννηση του ελληνικού πνεύματος, κυρίως μετά τον 15ον αιώνα, και η επακόλουθη περίοδος του "Αιώνας του Φωτισμού". Η πολιτική όμως πράξις έχει ως αρχή την γέννηση του Κοινοβουλευτισμού στην Αγγλία. Αυτός εδραιώνεται οριστικά υπό την σύγχρονη μορφή του το 1688 με την "Ενδοξη Επανάσταση" (Glorious Revolution), ήδη έναν αιώνα πριν από την μεγάλη ιστορική έκρηξη στις ΗΠΑ (1782) και στην Γαλλία (1789). (Βλ. το βιβλίο μου "Η Διαμόρφωσις του Ευρωπαϊκού Πνεύματος", Τόμ. Α' και Β').

Όπως βλέπουμε στην μελέτη της Ιστορίας, χρειάζεται να προηγηθεί η πνευματική προετοιμασία για να πραγματοποιηθεί το πολιτικό γεγονός. Οι Επαναστάσεις (και κάθε είδους "αλλαγές" και "ανανεώσεις") δεν ευδοκιμούν ποτέ αν δεν προηγηθούν οι Λάοι, οι Μοντεσκιέ, οι Ρουσσώ και οι Βολταίροι. Είναι το Πνεύμα, εκείνο που θα συλλάβει πρώτο το νόημα και τις απαιτήσεις της εποχής. Προσαρμόζεται στην εκάστοτε "καιρικότητα" για να προτείνει και προσδιορίσει τις "υλικές συνθήκες". Η θεωρία του μαρξιστικού "Υλισμού" που ισχυρίζεται το αντίθετο είναι ανεδαφικό πρωθύστερο που διαψεύδεται από την Ιστορία.

Παράλληλα όμως, οι εκάστοτε προτεινόμενες "υλικές συνθήκες", σαν προϊόν και αυτές του Πνεύματος, πρέπει να υποστούν την "μαρτυρία της Φύσεως" (την πειραματική βάση) για να αποδειχθεί τελικά ότι υπάρχει σύμπτωση μεταξύ πνευματικής θεωρίας και υλικής πράξεως. Οι εκάστοτε προτάσεις Μεταρρυθμίσεως αποτυγχάνουν συνήθως όταν δεν έχουν υποστεί το πείραμα των υλικών συνθηκών. Παράδειγμα παρόμοιας αποτυχίας, που είχε τραγικά αποτελέσματα για τον Άνθρωπο, ήταν η Μαρξιστική θεωρία η οποία διεψεύσθη από τα Πράγματα. Ανάλογη διάψευση, όχι όμως εξ ίσου τραγική, παρατηρήθη με την εφαρμογή στην πράξη του Κοινοβουλευτικού Συστήματος που εγεννήθη στην Αγγλία. Αντιθέτως, η παραλλαγή αυτού του Συστήματος με βάση το Πρότυπο της αρχαίας Ελλάδος που εγεννήθη στην Σπάρτη

(και όχι βέβαια στις Αθήνας), έχει υποστεί το κρίσιμο πείραμα στην Πολιτεία της Ελβετίας με άριστα μέχρι στιγμής αποτελέσματα. Ενώ ο αγγλικής εμπνεύσεως Κοινοβουλευτισμός φθίνει συνεχώς, το Ελβετικό πολίτευμα είναι πιθανώτατο ότι θα αποτελέσει το Πρότυπο για την δημοκρατική συγκρότηση της μελλοντικής Ενωμένης Ευρώπης. Σε τούτο το Δεύτερο Μέρος λοιπόν θα εκθέσουμε τις ασθένειες για να προβούμε με το επόμενο Τρίτο Μέρος στην προτεινόμενη Μεταρρύθμιση. Αυτή δεν θα είναι απλό αποκύημα φαντασίας, αλλά θα έχει ως βάση το δοκιμασμένο Σύστημα που έχει υποστεί με επιτυχία την Μαρτυρία της Φύσεως.

Η πρώτη ασθένεια: η εκλογική τετραετία

Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΣ είναι ευρύτατα αισθητή. Κανείς όμως δεν έχει τολμήσει να υποβάλλει σε κριτική το ισχύον σύστημα και να διαμορφώσει συγκεκριμένες προτάσεις. Δειλά βήματα παρατηρούνται στην Γαλλία και στην Ιταλία. Ένα μοναδικό αποφασιστικό μέσο της μόνης γνήσιας δημοκρατίας είναι το Πολυδημοψήφισμα. Έχει αποδείξει την αξία του στην Ελβετία, όπου διεξάγονται 3 ή 4 δημοψηφίσματα τον χρόνο επί συγκεκριμένων, χωριστών, θεμάτων. Τούτο αρχίζει να εφαρμόζεται περιοδικά στην Γαλλία, στην Ιταλία, ακόμη και στην Ρωσία. Τα βήματα είναι δειλά διότι τούτο δεν συμφέρει, τις περισσότερες φορές, τα κόμματα.

Στην Ελλάδα κανείς δεν το έχει τολμήσει. Ο λαός αρκείται να προσέρχεται στις κάλπες κάθε 4 χρόνια. Τραγικά απληροφόρητος ή συστηματικά παραπλανημένος. Σκοπός, να αναδείξει για τα επόμενα 4 χρόνια έναν δικτάτορα (αισυμνήτη τον έλεγαν οι αρχαίοι) ο οποίος αποκτά συντριπτική δύναμη για να καθορίζει τις τύχες εκατομμυρίων πολιτών. Είτε είναι άξιος είτε όχι, είτε είναι ενάρετος ή αγύρτης, είτε κριτήριο των πράξεων του είναι η Γενική Βούλησις ή, αντιθέτως, η ικανοποίηση των "ημετέρων" και του ατομικού του συμφέροντος. Στην ανεξέλεγκτη κρίση του, πολλές φορές υπάγονται τα ιδιοτελή του συμφέροντα τα οποία τον καθιστούν ακόμη και Πράκτορα ξένων κέντρων αποφάσεων, τα οποία του παρέχουν και άφθονα τα μέσα προστασίας τους. Τα 4 αυτά χρόνια οι οπαδοί της μειοψηφίας τίθενται στο περιθώριο διότι, όπως λέγεται, "δεν ανήκουν στον δικό μας χώρο". Το έθνος των Ελλήνων καταμερίζεται σε "χώρους" τους οποίους λυμαίνονται οι αγύρτες της πολιτικής ή, ακόμα, οι πράκτορες ξένων συμφερόντων, ιδιωτικών ή κρατικών.

Με την ίδια πράξη, ο λαός (απληροφόρητος και παραπλανημένος) αναδεικνύει μίαν "Αντιπολίτευση" αφήνοντας επί 4 ολόκληρα χρόνια στην ιδιοτελή της κρίση τον "έλεγχο" της Κυβερνήσεως. Είτε πάλι αυτό γίνεται με κριτήριο την Γενική Βούληση, ή τις εκάστοτε Ειδικές Βουλήσεις που καθορίζουν την έννοια του "πολιτικού κόστους". Γενικό κριτήριο όλων δεν είναι η Γενική Βούλησις του Έθνους, το επιβαλλόμενο μακροπρόθεσμο και συνεπώς μονιμότερο "καλό", αλλά το αποτέλεσμα που θα έχει στην προσέλκυση ψηφοφόρων για την επόμενη τετραετία. Διότι αυτό είναι και το μοναδικό κριτήριο των μέτρων διακυβερνήσεως. Παράλληλα με αυτά, σαν καθοριστικοί παράγοντες της πολιτικής ζωής, δρουν τα παρακρατικά συμφέροντα τα οποία έχουν εδραιωθεί σε δύο κατηγορίες: στα Μέσα Μαζικής Ενημερώσεως (ΜΜΕ) και στα Συνδικάτα. Οι δύο αυτές κατηγορίες είναι οι μονάδες κρούσεως που χρησιμοποιούνται είτε από την Κυβέρνηση είτε από την Αντιπολίτευση με υπέρτατο κριτήριο την εξυπηρέτηση των Ειδικών εκάστοτε Βουλήσεων και με πλήρη θυσία της Γενικής Βουλήσεως του Έθνους.

Αυτό το εξάμβλωμα, έχουμε συνηθίσει να το αποκαλούμε "δημοκρατία". Ένα σύστημα που υποθάλλει μία 4ετή_ δικτατορία η οποία ανανεώνεται στις επόμενες 4ετίες με την δημαγωγία, την προπαγάνδα, τις άνομες παροχές, την παραπληροφόρηση, την ιδιοτελή δημιουργία "κεκτημένων δικαιωμάτων" για ομάδες εξαγορασμένων ψηφοφόρων. Έστω και αν αυτό συνεπάγεται την καταστροφή της οικονομίας του Έθνους. Και ο λαός ο οποίος έχει την αταπάτη ότι "ψηφίζει ελεύθερος" (ενώ η ψήφος του καθορίζεται από τις άνομες "υποσχέσεις")

αναδεικνύει 300 "αντιπροσώπους" για να διατηρεί την αυταπάτη ότι "κατέχει την εξουσία"! Και με αυτούς τους "αντιπροσώπους" εμφανίζονται τα συμπτώματα της δεύτερης ασθένειας.

Η δεύτερη ασθένεια: οι "Αντιπρόσωποι" και η "Βουλή"

ΑΣ ΔΟΥΜΕ ΤΩΡΑ πώς νοείται το "Κοινοβούλιο" από τις κλίκες των Ειδικών Βουλήσεων που καθορίζουν τις τύχες του Έθνους. Στην βιβλιοθήκη του British Museum, όπου συνεκέντρωνα υλικό για κάποιο βιβλίο μου, βρήκα τυχαίως ένα φυλλάδιο. Ήταν έκδοση (1962) του Ιδρύματος Wicksei στην Στοκχόλμη και περιείχε μίαν ομιλία στην αγγλική του Ανδρέα Παπανδρέου. Όπου ο κύριος αυτός λέγει:

"Η κλασική έννοια της δημοκρατίας σύμφωνα με την οποία οι πολίτες υποτίθεται ότι έχουν ίση δύναμη (ή μάλλον αδυναμία) με την άμεση αντιπροσώπευση τους από εκπροσώπους της επιλογής τους (οι οποίοι, κατά κάποιο τρόπο, αντιπροσωπεύουν την Γενική Βούληση της Κοινωνίας) δεν είναι ούτε καν μία καρικατούρα (caricature) της πραγματικότητας. Ο ρόλος του Κοινοβουλίου έχει υποβιβασθεί με την άνοδο του σύγχρονου κόμματος. Οι εθνοσυνελεύσεις είναι απλώς Σώματα για να βάζουν σφραγίδες". Την έννοιαν αυτήν της "Βουλής-Καρικατούρας", την γενική κοπαδοποίηση των άβουλων βουλευτών, την έλλειψη ελευθερίας μέσα στους κόλπους του Κοινοβουλίου, την απουσίαν αυτόφωτης πολιτικής γνώμης, την αστυνόμευση και παγίδευση των "αντιπροσώπων" από την κλίκα του "Αρχηγού", την περιφρόνηση της Γενικής Βουλήσεως για την δουλική εξυπηρέτηση της Ειδικής - όλην αυτή την κατάσταση εσχάτου εκφυλισμού της ιδέας της δημοκρατίας, έχει πλήρως αποδεχθεί σήμερα σαν "συνθήκη ζωής" όλος ο πολιτικός κόσμος, τα ΜΜΕ, αλλά και ο λαός!

Θα επερίμενε κανείς μετά την Στοκχόλμη ότι, όταν ο Ανδρέας Παπανδρέου κατελάμβανε την εξουσία, θα ήταν ο μεγάλος μεταρρυθμιστής που θα εθεράπευε την νοσηρή αυτή κατάσταση. Συνέβη ακριβώς το αντίθετο, για να δικαιωθεί και το γνωστό ηθικόν έρεισμα του ανδρός. Η ανωτέρω αντίληψις καθιερώνεται σαν τελεσίδικο πολιτικό δόγμα με δήλωση στην Βουλή κάποιου Αναστασίου Πεπονή, πειθίνιου οργάνου του Παπανδρέου και πιστού του θεράποντος από τότε που αυτός τον ανέδειξε εκ του μη όντος. Χωρίς να σημειωθεί καμία απολύτως διαμαρτυρία μέσα στην Βουλή από κανέναν (!) ο Πεπονής παρέχει το εξής μάθημα του δημοκρατικού φέρεσθαι προς τους "βουλευτάς":

"Επιτρέψατε μου να σας θυμίσω, πρώτ' απ' όλα, ότι εδώ και πολλά χρόνια Βουλή δεν είναι το άθροισμα 200 ή 300 αυτόνομων πολιτικών βουλήσεων. Τα κοινωνικά στρώματα, τα αντίστοιχα συμφέροντα, τα κοινωνικά και πολιτικά ρεύματα και οι απόψεις, εκφράζονται και εκπροσωπούνται στην Βουλή συλλογικά, μέσα από τα κόμματα. Τα κόμματα έχουν καταστεί, τελεσίδικα στην εποχή μας, οι οργανωμένες μορφές με τις οποίες ασκείται η λαϊκή κυριαρχία ... Με το Σύνταγμα του 1975 παραμερίζεται το νομικό πλάσμα ότι η Βουλή είναι άθροισμα ατομικών βουλήσεων" (βλ. Πρακτικά Βουλής, 13.1.1986).

Καμία απολύτως διαμαρτυρία δεν ακούστηκε από τα έδρανα της Βουλής των Ελλήνων! Ανατριχιάζει βέβαια κανείς με αυτή την ανερευθρίαστη ομολογία και διακήρυξη καταλύσεως της δημοκρατίας. Εάν δεν υπάρχει πλέον "αυτόνομη πολιτική βούληση" των λεγομένων "αντιπροσώπων", τί απομένει πλην του "Αρχηγού" του κόμματος, δηλ. ενός Führer; Ο Πεπονής διακηρύσσει ότι στην Βουλή υπάρχει μόνο το κόμμα, δηλαδή η Βούλησις του Ενός. Άγνωστο βέβαια διατί ο φορολογούμενος λαός πληρώνει 300 άβουλους βουλευτές όταν 1 ή 2 θα ήσαν αρκετοί να εκπροσωπήσουν, ως πειθήνια φερέφωνα του "Αρχηγού", την Βούληση του Κόμματος!

Σε αυτά, ακολουθεί και η περίφημη δήλωση του ίδιου του Παπανδρέου: "εάν οι Δικαστές αγνοήσουν απόφαση της Βουλής δημιουργείται επικίνδυνη κατάσταση γι' αυτούς". Αλλά ποιας "Βουλής"; Όταν η "καρικατούρα" είναι εκεί για να "βάζει σφραγίδες" στην βούληση του

"κόμματος", δηλαδή, όπως διευκρίνησεν ο Πεπονής, στην βούληση του Αρχηγού! Ο εμπαιγμός του "λαού", ο οποίος τίθεται στο περιθώριο μαζί με τους "αντιπροσώπους" του, και η περιφρόνηση στην θεμελιώδη αρχή του χωρισμού των εξουσιών, έχει σήμερα στην Ελλάδα αναγνωρισθεί ως "συνθήκη ζωής". Σε αυτά θα προσθέσουμε και την δήλωση ενός άλλου πειθήνιου οργάνου του Παπανδρέου, κάποιου Γ. Μαγκάκη, ο οποίος, ως "Υπουργός Δικαιοσύνης", δηλώνει τον Δεκέμβριο του 1984:

"Το καλό σε εμάς είναι πως η δικαστική και η εκτελεστική εξουσία δεν είναι χωρισμένες με τείχος όπως στην Λύση. Έτσι, μπορείς να λύσεις όλα τα προβλήματα"(!!).

Ποιος δεν βλέπει σε αυτά, που έχουν εδραιωθεί και αναγνωρισθεί ως "συνθήκη ζωής", την επείγουσαν ανάγκη μιας Πολιτικής Μεταρρυθμίσεως; Ή μήπως θα πρέπει να περιμένουμε την κραυγή του αγανακτισμένου όχλου "Στην Βαστίλλη!" για να απαλλαγεί η δημοκρατία από την κατάπτυστη αυτή "καρικατούρα";

Η τρίτη ασθένεια: οι "μη επισταμένοι" και οι "δημαγωγοί"

ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟΝ η πράξις (η εφαρμογή και το πείραμα) που επαληθεύει ή διαμεινύει την θεωρητική σύλληψη. Η Αθηναϊκή Δημοκρατία, ως καθαρή μορφή, έδειξε πολύ σύντομα τα μειονεκτήματά της. Ο Πλάτων, όπως είδαμε, την αποκαλεί και αυτήν "πόλεως νόσημα" (Πολ. 544γ). Το πολίτευμα της Σπάρτης εξασφάλιζε τον απαραίτητο έλεγχο των προτάσεων προτού αυτές υποβληθούν στην κρίση του λαού. Αντίθετα, η Αθηναϊκή Δημοκρατία γρήγορα έδειξε την ακατάσχετη ροπή της προς την παραβίαση της Αρχής του Μηδέν Άγαν. Οι πρώτοι μεγάλοι κριτικοί της υπήρξαν ο Σωκράτης και ο Πλάτων. Διότι την "έζησαν" στις πιο έξαλλες στιγμές της. Θαυμαστές του δημοκρατικού πολιτεύματος της Κρήτης και της Σπάρτης (πβ. Κρίτων 52ε, Πολ. 544γ), που ήξερε να συνδυάζει την'γνώση των ολίγων (των "επισταμένων") με την ελεύθερη βούληση των πολλών, επλήρωσαν τα επίχειρα της πίστεως των στον ελεύθερο έλεγχο των ιδεών.

Ο Σωκράτης καταδικάζεται για την παρρησία του και πίνει το κώνειο μετά την πιο ένδοξη πολιτική δίκη της Ιστορίας (399 π.Χ.). Και ο Πλάτων αναγκάζεται να εκπατρισθεί πάνω από δέκα χρόνια μέχρις ότου κατευνασθούν τα πνεύματα της πρώτης, στην ελληνική Ιστορία, "αντιχουντικής" διώξεως που εξεδηλώθη μετά την πτώση των Τριάκοντα Τυράννων (404 π.Χ.). Ο Σωκράτης εδιώχθη όχι μόνο διότι δεν ήταν "αντιστασιακός" (ως "ιδιωτεύων", πβ. Απολογία 31γδ, Πολιτ. 550α) αλλά, προ παντός, διότι υπέβαλε καθ' όλη την διδασκαλία του σε δριμύτατη κριτική την "δημοκρατία" που ασκείται από το αμαθές πλήθος. Το πρόβλημα που ετέθη από τον Σωκράτη περιγράφει την τρίτη μεγάλη ασθένεια: τί μπορεί να ξέρει ο υποδηματοποιός για την "πολιτική τέχνη" όταν ακόμη δεν ξέρει ούτε τί θα πει "ξέρω"! (ουδ' άρα επιστήμη υποδημάτων συνήσιν ο επιστήμημη μη ειδώς" (θεαίτ. 147β). Η ασθένεια αυτή έχει γενικότερη εφαρμογή μέχρι τις μέρες μας. Είδαμε στο προηγούμενο Κεφάλαιον ότι αυτό ήταν και το πρόβλημα που απασχολεί τον Άγγλο Φιλελεύθερο στοχαστή John Stewart Mill.

Ο Σωκράτης, όταν ελέγχει την δημοκρατία δεν τίθεται, βέβαια, υπέρ της τυραννίας. Τίθεται μόνον εναντίον της αγνοίας, εναντίον αυτών που "επιχειρούν άρχειν, μη επισταμένοι" (Ξεν. Απομν. Γ, 5, 21). Είναι βέβαιον ότι και οι νεώτεροι μεγάλοι διαμορφωτές της πολιτικής σκέψεως, αυτοί που ετοίμασαν την Γαλλικήν Επανάσταση, (ο Μοντεσκιέ, ο Ρουσσώ, ο Βολταίρος), έτρεφαν τον ίδιο θαυμασμό προς την Πολιτεία της Σπάρτης και της Ρώμης. Όλοι αυτοί, είχαν την ίδια επιφυλακτικότητα προς το πολίτευμα της Αθηναϊκής ασυδοσίας. Στην Αθήνα της εποχής, ο δρόμος ήταν ελεύθερος προς την δημαγωγία, την μεγάλη αυτήν ασθένεια της δημοκρατίας. Όταν το νόσημα τούτο αφήνεται να εκδηλωθεί, αποτέλεσμα είναι ο θάνατος της Πολιτείας.

Η δημαγωγία στρέφεται προς τον απαιδευτο λαόν ο οποίος καλείται να αποφασίσει σε ποιους θα αναθέσει την διακυβέρνηση. Και προέρχεται από τον απαιδευτο ηγέτη ο οποίος "επιχειρεί άρχειν" όχι μόνον "μη επισταμένος" αλλά και χωρίς να έχει συνείδηση της ευθύνης του ως προς την κατηγορηματική προστακτική της Γενικής Βουλήσεως. Η εξασφάλισης ψήφων για την νομή της εξουσίας έχει μεταβληθεί σε μοναδικόν Αυτοσκοπό. Κάθε πολιτική μεταρρυθμίσεις που δεν επιχειρεί να λύσει αυτό το πρόβλημα με την δημιουργία των καταλλήλων θεσμών θα είναι ασφαλώς καταδικασμένη σε αποτυχία. Τούτο σημαίνει την εισαγωγή της "Πολιτικής Παιδείας" σε όλες τις τάξεις της εγκύκλειας δίδασκαλίας. Με τρόπον που όχι μόνον διδάσκει αλλά και εξασκεί. Και απαιτεί εξ αρχής ανώτερα μορφωτικά προσόντα, τουλάχιστον σε μία βαθμίδα του κλιμακίου, εκείνων οι οποίοι συμβάλλουν στην λήψη αποφάσεων (decision makers) (βλ. Μέρος Τρίτον, όπου προσδιορίζεται ο θεσμός της "Τεχνικής Βουλής").

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5

Η Ηγεσία

Η τέταρτη ασθένεια: ο δεσποτισμός της πλειοψηφίας

Το ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ (ανωτέρω) της δίκης του Σωκράτους δείχνει το παράδοξον ότι η δημοκρατία (όπως και η τυραννία) δεν ανέχεται τον έλεγχο των ιδεών. Κατά την Γαλλική Επανάστασιν, έχει αποδειχθεί ότι περισσότερα εγκλήματα διεπράχθησαν από την "δημοκρατία του λαού" σε διάστημα ενός έτους από όσα είχαν διαπραχθεί επί δύο αιώνες από την Απόλυτη Μοναρχία! Έτσι παρουσιάζεται η εκδήλωση της τέταρτης ασθένειας: η έλλειψις ανεκτικότητας σε κάθε τί που αφορά τον έλεγχο της "δημοκρατίας". Τούτο έχει ως έκδηλο σύμπτωμα τον δεσποτισμό της πλειοψηφίας. Και πάλιν ο Σωκράτης, είχε επιμείνει ότι η ορθή γνώμη είναι περισσότερο προνόμιο των ολίγων παρά των πολλών. Βρίθουν τα παραδείγματα στην Ιστορία. Ήταν τέτοια η γνώμη των "πολλών" ώστε ο Κοπέρνικος δεν ετόλμησε να δημοσιεύσει την θεωρία του ηλιοκεντρικού συστήματος κατά την διάρκεια της ζωής του! Η εφημερίδα που έχει την "μεγαλύτερη" κυκλοφορία δεν έχει απαραίτητως και την ορθότερη γνώμη ή το αξιώτερο περιεχόμενο, σε αντίθεση με την εφημερίδα μικρής κυκλοφορίας αλλά την οποίαν διαβάζει η élite! Η πλειοψηφία λοιπόν δεν έπεται ότι εκπροσωπεί την "Ορθήν Δόξαν". Οι πιο πρόθυμοι να δώσουν το κώνειον στον ελεγκτή των παραπτωμάτων τους είναι οι "δημοκράτες" που λατρεύουν την "λέξιν" (το flatus vocis) αλλά αγνοούν την Ουσία. Ο Μεγάλος Ιεροεξεταστής έστειλε άλλοτε τον "αιρετικό" στην πυρά. Η πλανημένη "πλειοψηφία" μπορεί και δένει χειροπόδαρα την φωτισμένη "μειοψηφία".

Το πρόβλημα αυτό, όπως είδαμε στο προηγούμενο Μέρος, απησχόλησε τον Άγγλο φιλελεύθερο John Stewart Mill. Και το ερώτημα παραμένει: ποιο είναι το ακριβές όριο των δικαιωμάτων της "πλειοψηφίας" ως προς τους νόμους που ψηφίζει το Κοινοβούλιο κατά το υπάρχον σύστημα; Το "πλειοψηφούν κόμμα" που αναλαμβάνει την υπέρτατη εξουσία επί μία 4ετία συνήθως είναι, ανάλογα με το ισχύον εκλογικό σύστημα, το 35% ή το 45% του όλου πληθυσμού. Τί δικαίωμα έχει αυτό το κόμμα να λέγει ότι "εκπροσωπεί τον λαό"; Τί δικαίωμα

έχει να σφετερίζεται την "μνήμη και κρίση" του; Τί δικαίωμα έχει να διώκει, να φυλακίζει ή να δίνει το "κόνειο" στο υπόλοιπο του πληθυσμού μιας χώρας είτε αυτό είναι το 60% (αλλά διασπασμένο σε μικρότερα κόμματα) είτε είναι, έστω, και το 1%;

Τα ερωτήματα αυτά ας συνδυασθούν με τα εξής πρόσφατα παραδείγματα. Ο Ανδρέας Παπανδρέου, στην περίεργη συνέντευξη προς τον *Nouvel Observateur* την 1ην Απριλίου 1974, εδήλωσε: "αν η αστική τάξις δεν αναγνωρίσει την ήττα της, η βία είναι αναπόφευκτη". Αυτό, χειροκροτήθη από τους "δημοκράτες" του *flatus vocis!* Ο Κ. Σημίτης, σε ομιλία του στην Βουλή ως Υπουργός Οικονομικών το 1986, λέγει: "εμείς στην φιλοσοφία μας έχουμε το κριτήριο ότι η ελληνική κυβέρνηση και ο ελληνικός λαός (!) κρίνει τί είναι σκόπιμο και ωφέλιμο για τον τόπο. Και αυτό το ωφέλιμο μπορούμε να επιβάλουμε". (Βλ. Πρακτικά Βουλής 6.2.1986). Κατά τον κύριον αυτόν, ο οποίος ασκεί πολιτική εξουσία, η Κυβέρνηση στην οποία μετείχε μετά το 1985, και η οποία αντιπροσωπεύει μόλις το 45% περίπου του συνόλου των ψηφοφόρων, ταυτίζεται με τον "ελληνικόν λαόν" (!). Οι αποφάσεις τις οποίες αυτός "επιβάλλει" θεωρούνται αφελώς από τον Κ. Σημίτη ότι είναι αποφάσεις του "λαού"! Εύκολα αντιλαμβάνεται κανείς τον μεγάλο κίνδυνο για την ιδέα της Δημοκρατίας, όταν η εξουσία έχει παραχωρηθεί από την σχετική "πλειοψηφία" σε ανθρώπους όπως οι ανωτέρω. Εκ των οποίων, οι εγκληματικοί τύραννοι έχουν την πεποίθηση ότι μπορούν να επιβάλλουν την βία σε αυτούς που δεν συμμερίζονται τις απόψεις τους. Ή οι αφελείς .ανόητοι πιστεύουν ότι οι κατ' ιδίαν αποφάσεις τους εκπροσωπούν τον "λαό"!

Ο Ρουσσώ προσεπάθησε να καθορίσει το ζητούμενο όριο σύμφωνα με αυτό που απεκλήθη "το πνεύμα της συγκαταβάσεως" και λέγει: "από την γενική σιωπή οφείλουμε να συνάγουμε την αποδοχή του λαού" (βλ. ανωτ. Μέρος Α'). Αλλά τούτο είναι ανεπαρκές κριτήριο. Η "γενική σιωπή" μπορεί να είναι και αποτέλεσμα εκφοβισμού. Ιδίως όταν υπάρχουν οι εγκληματικά τυραννικές φύσεις που απειλούν, όπως εδείξαμε, με την "βία". Και ακόμη: όχι μόνο η γενική σιωπή αλλά και επευφημίες εκάλυψαν την καρατόμηση του Louis XVI. Τον Δεκέμβριο 1988, ένα "δημοψήφισμα" που προκάλεσε η Γαλλική Τηλεόραση μετά την σκηνοθετημένη παρουσίαση της τότε δίκης, είχε ως αποτέλεσμα ότι το 70% των Γάλλων τηλεθεατών εψήφισε την αθώωση του!

Ο Mill παρατήρησεν ότι η καθαρή δημοκρατία σημαίνει διακυβέρνησις όλου του λαού από όλον τον λαόν αλλά, στην πραγματικότητα, έχουμε κυβέρνηση "για όλον τον λαόν" από μόνη την "πλειοψηφία". Και η κοινοβουλευτική πλειοψηφία, όπως παρατηρείται συνηθέστατα, δεν υπερβαίνει το 45% "όλου του λαού". Έτσι, η σοβαρότατη ασθένεια συνίσταται στην κατάθλιψη των μειοψηφιών που ενίοτε συμβαίνει να είναι και το 60% "όλου του λαού". Αντιθέτως, όπως στην περίεργη περίπτωση του Κ. Σημίτη, ο οιοσδήποτε προσωρινός "Υπουργός" μπορεί και ταυτίζει ανερυθρίαστα τον εαυτό του ή την κυβέρνηση με τον ..."ελληνικό λαό"! Τί μέτρα λοιπόν μπορεί να λάβει, για την καταπολέμηση της ασθένειας αυτής, η Πολιτική Μεταρρύθμισις; Αυτό θα δειχθεί στο Τρίτο Μέρος αυτού του βιβλίου.

Η πέμπτη ασθένεια: το πρόσχημα της νομιμότητας

Ο "ΔΕΣΠΟΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑΣ" είναι ασθένεια ιδιαίτερα επικίνδυνη για την ζωή της δημοκρατίας διότι παρουσιάζει πολλές μεταστάσεις. Όταν η πλειοψηφία στην Βουλή (ενίοτε το 40% του όλου εκλογικού σώματος) καταρτίζει Κυβέρνηση της οποίας τα ιθύνοντα μέλη συνιστούν εσμόν αδίστακτων φανατικών, λωποδυτών ή και ομολογουμένως ψυχοπαθών, η ασθένεια αυτή καθιστά την Δημοκρατία πολίτευμα πολύ πιο επικίνδυνο από την Τυραννία. Διότι στην Τυραννία δεν τηρούνται προσχήματα και επομένως ο λαός γνωρίζει ότι η λύσις είναι είτε το ιστορικό "ελευθερία ή θάνατος" είτε η συνήθως παρατηρούμενη πειθήνια και δουλική υποταγή. Ενώ στην Δημοκρατία που έχει προσβληθεί από την ασθένεια του "δεσποτισμού της

πλειοψηφίας" ισχύει το πρόσχημα της "νομιμότητας". Τούτο αποπλίζει ηθικώς κάθε απόπειρα αντιστάσεως.

Η "πλειοψηφία" (έστω και συμβατική του 40% των ψήφων!) έχει τυπικά, σύμφωνα με όσα είπαμε στα ανωτέρω, το νόμιμο δικαίωμα να καταστήσει τα μέλη της στην κυβέρνηση, Τύρανους, Ληστές και Καταπιεστές του υπολοίπου 60% των ψηφοφόρων. Και τούτο, κραδαίνοντας σε όλη την διάρκεια του σφετερισμού της εξουσίας, το εκφοβιστικό αλλά και εξοργιστικά απατηλό λάβαρο "ο λαός θέλει"! Είδαμε ανωτέρω πώς το κωμικό παράδειγμα αυτής της καταστάσεως μας έδωσε ο Κ.Σημίτης με την αυτόχρημα παιδαριώδη φράση "δεν έχουμε πρόβλημα επενδύσεων, η κυβέρνηση και ο ελληνικός λαός κρίνει τί είναι σκόπιμο"!! (βλ. Πρακτικά Βουλής 6.2.1986, πβ και το βιβλίο μου "Η πολιτική σημασία του βλακός" σελ.94 κ.ε.). Ο πέπλος της "νομιμότητας" καλύπτει την ευτελέστερη μορφή τυραννικού δεσποτισμού.

Η έκτη ασθένεια: το είδος της Ηγεσίας

Ο ΕΠΟΜΕΝΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (τον οποίον είδαμε ότι επισημαίνει και ο Mill για την περίπτωση του Αγγλικού Κοινοβουλίου) είναι το πνευματικό επίπεδο των "αντιπροσώπων" και, γενικώτερα, της "Ηγεσίας". Υπάρχουν "Ηγέτες" κομμάτων οι οποίοι υπερηφανεύονται σε δηλώσεις προς τον Τύπον ότι "έχουν δέκα χρόνια να διαβάσουν βιβλίο" ή ότι "δεν αισθάνονται τίποτε μπροστά σε ένα έργο τέχνης"! Ο λαός καλείται να ψηφίσει "αντιπροσώπους" και "Αρχηγούς" χωρίς να έχει γίνει καμία απολύτως διασάφισις των προσόντων τους.

Στην οργανωμένη επιχείρηση, για να προσληφθεί ένα στέλεχος, προηγείται αναλυτική "job description", δηλαδή ανάλυσις του έργου το οποίον υποχρεούται να επιτελέσει. Ακολουθεί η απαρίθμησις των "προσόντων" (qualifications), όπως π.χ. η πείρα, η μόρφωσις, οι συστάσεις κλπ. Παρατηρούμεν όμως ότι στην περίπτωση ενός ανωτάτου στελέχους (όπως είναι ο Πρωθυπουργός ή ο Υπουργός) που δεν καλείται απλώς να διευθύνει μίαν επιχείρηση, αλλά να κατευθύνει ένα Κράτος με εκατομμύρια ψυχών και τις τύχες ενός Έθνους με τρισχιλιετή Ιστορία, τα "προσόντα" αυτά κατά το πλείστον αγνοούνται. Τούτο αποδεικνύεται αντικειμενικά και από το γεγονός ότι πολλές φορές βλέπουμε το ίδιο πρόσωπο να γίνεται από Υπουργός Συντονισμού, Υπουργός Εξωτερικών για να μεταπηδήσει αργότερα στο Υπουργείο Πολιτισμού ή Παιδείας ή Υγείας, ή ...οτιδήποτε! Αδιακρίτως. Όπως στην περίπτωση του Λοχία του Λόχου ο οποίος ζητά "δύο άνδρες" για να πλύνουν τα καζάνια ή να σκάψουν το όρυγμα ή να καθαρίσουν τον θάλαμο! Υπουργοί και Πρωθυπουργοί, ως "πολυτεχνίτες και ερημοσπίτες", αρκεί να έχουν δημιουργήσει αυτοί ή οι προγονοί τους ένα "όνομα".

Ένας "Πρωθυπουργός" π.χ. ελέω ονόματος πατρός, ο οποίος έχει περάσει την ζωή του ανάμεσα στους τοίχους ενός Πανεπιστημίου διδάσκοντας ένα εξειδικευμένο και περιορισμένης εμβέλειας μάθημα, καλείται από τον "λαόν" να κυβερνήσει την τεράστια επιχείρηση που λέγεται Κράτος! Αλλά είναι σαφές ότι ένας "πολιτικός" οφείλει να έχει τόσον ευρεία μόρφωση ώστε να μπορεί να αντιλαμβάνεται την σημασία όλων των πολυειδών προβλημάτων που απασχολούν την Πολιτεία. Αυτά είναι θέματα Οικονομίας, Επιστημών, Τέχνης, Οργανωτικής, Διοικήσεως, Διεθνών Σχέσεων, Πολιτικής Ψυχολογίας, Κοινωνιολογίας και τόσα άλλα. Αλλά τί μπορεί να αντιλαμβάνεται ένας "Καθηγητής" εξειδικευμένου μαθήματος ή ένας Δικηγόρος της Επαρχίας από όλα αυτά; "Πολιτική" έχει καταλήξει να σημαίνει τίποτε άλλο από την "ικανότητα για την άγρα ψήφων".

Ο Κρούτσεφ και ο Χίτλερ εξέδιδαν "ντιρεκτίβες" στους καλλιτέχνες για το είδος ζωγραφικής που οφείλουν να καλλιεργούν. Κατά την πρόσφατη Ιστορία στην Ελλάδα, ένας κάποιος κ. Μαρούδας που έτρεφε ιδιαίτερη κλίση προς τα τούρκικα "μουζούκια", είχε το απύθμενο θράσος να εκδώσει, και αυτός (!), "ντιρεκτίβες" για το είδος Μουσικής που οφείλουν να ακούουν οι Έλληνες! Ο κ. Τζαννετάκης, ο οποίος επέρασε την ζωή του στο πολεμικό Ναυτικό,

αναλαμβάνει την θέση του Υπουργού Πολιτισμού του Έθνους των Ελλήνων! Ο κ. Κατσιφάρας, του οποίου οι μορφωτικές επιδόσεις είναι γνωστές, αναλαμβάνει την πολιτική ηγεσία σε θέματα της Ελληνικής Εμπορικής Ναυτιλίας! Ποιος δεν αντιλαμβάνεται την φαιδρότητα αυτού του τρόπου "διακυβερνήσεως" ενός Έθνους;

Ο Mill έχει διαπιστώσει και σε αυτήν ακόμη την αγγλική κοινωνία, ότι όσοι εκλέγονται, δεν είναι και οι άριστοι. Μπορεί να είναι αυτοί που διαθέτουν τοπική επιβολή και χρηματικά μέσα. Διαπιστώνει ότι το αντιπροσωπευτικό κοινοβουλευτικό σύστημα τείνει προς την "συλλογική μετριότητα". Τούτο αποτελεί ασθένεια που έχει την μορφή καρκινώματος. Ως θεραπεία προτάθη η "λίστα". Το φάρμακο αυτό απεδείχθη δηλητήριο. Ο "Αρχηγός", νέα "δημοκρατική" έκδοσις του "Μονάρχου", επιβάλλει με την "λίστα" τον άνθρωπο που είναι ο περισσότερο πειθήνιος στα κελεύσματα του. Και, ασφαλώς, η έντασις αυτού του προσόντος είναι πάντοτε αντιστρόφως ανάλογη προς την προσωπικότητα και το πνευματικό επίπεδο του φορέως. Έτσι έχουμε το σημερινό συνονθύλευμα από άβουλους βουλευτές που βολεύονται άβουλα σε μίαν Αβουλη Βουλή. Το Αντιπροσωπευτικό Κοινοβουλευτικό Σύστημα των 300, έχει μεταβληθεί στο θλιβερό καθεστώς της "ενός ανδρός αρχής". Αυτή είναι η τραγική μορφή της "δημοκρατικής" Μοναρχίας.

θα υπενθυμίσουμε την κατακλείδα των διαπιστώσεων του Mill:

"Στην ψεύτικη δημοκρατία, η μορφωμένη μειοψηφία δεν εκπροσωπείται στην Βουλή. Εκτός εάν υπάρξουν ανωτέρας μορφώσεως άνθρωποι που θα εδέχοντο να θυσιάσουν την αυτονομία τους και να γίνουν δουλικά φερέφωνα του κομματικού παράγοντος".

Αλλά, βέβαια, τέτοιοι "ανωτέρας μορφώσεως" άνθρωποι που δέχονται παρόμοια υποδούλωση, δεν υπάρχουν. Υπάρχει όμως άλλος τρόπος, απολύτως αποτελεσματικός, θεραπείας αυτού του καρκινώματος και τούτο θα υποδειχθεί στο Τρίτο Μέρος αυτής της εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 6

Βουλήσεις και Εξουσίες

Η έβδομη ασθένεια: η έννοια της Γενικής Βουλήσεως

ΑΠΟ ΑΥΤΑ προκύπτει ένα γενικότερο πρόβλημα. Πώς θα εξασφαλισθεί αντικειμενικά η έκφραση και η επιβολή της Γενικής Βουλήσεως; Ο όρος "Γενική Βούλησις", όπως ξέρουμε, προτείνεται για πρώτη φορά από τον Rousseau. Τον θέτει ως το θεμέλιο της Δημοκρατίας, αφού όμως ετόνισε ότι "Γενική Βούλησις" δεν σημαίνει "βούληση της πλειοψηφίας". Πολύ δε περισσότερο, όπως είπαμε ήδη, όταν η "πλειοψηφία", σύμφωνα με το κατά περίπτωση εκλογικό σύστημα που επιβάλλεται από το ιδιοτελές συμφέρον ενός "κόμματος" (δηλαδή μιας "ειδικής βουλήσεως"), δεν υπερβαίνει το 45% του εκλογικού σώματος. Υπάρχουν λοιπόν γενικότερες

δυσκολίες προσδιορισμού, μέσα σε μία κοινωνία, της Γενικής Βουλήσεως. "Αν η βούλησις αυτή ήταν δυνατόν να προσδιορισθεί", γράφει ο Schumpeter, "η απόφαση με απλή πλειοψηφία θα διεστρέβλωνε την λαϊκή βούληση. Διότι η βούληση της πλειοψηφίας είναι μόνο βούληση της πλειοψηφίας και όχι βούληση του λαού".

Η Γενική Βούληση δεν μπορεί να ταυτισθεί ούτε με την "κοινή γνώμη". Η πρώτη είναι "προς τι" η δεύτερη είναι μόνο "περί τι". Η μεν, αναφέρεται σε μία γενική τελεολογία, η δε, είναι περιπτωσιακή και δια το "καθ' έκαστον". Όμως, η κοινή γνώμη διέπεται και καθορίζεται από την Γενική Βούληση. Διότι η τελευταία αποτελεί το λανθάνον και υποσυνείδητον υπόβαθρο της πρώτης. Είναι προφανές ότι η εκάστοτε "Γενική Βούλησις" είναι κράμα του "Πνεύματος Συγκαταβάσεως" και του φυσικού νόμου του "Συμβιβασμού". Ο τελευταίος, διαμορφώνεται από αυτό που ο Montesquieu αποκαλεί "γενικό πνεύμα" όταν γράφει:

"πολλές αιτίες κυβερνούν τους ανθρώπους: το κλίμα, η θρησκεία, οι νόμοι, τα δόγματα της Κυβερνήσεως, τα παραδείγματα της Ιστορίας, τα ήθη, οι τρόποι - από όπου διαμορφώνεται ένα γενικό πνεύμα σαν αποτέλεσμα" (Esprit des lois, XIX, 4).

Από αυτά, προκύπτει ότι η Γενική Βούλησις είναι διάφορος σε τόπο και χρόνο. Και είναι φανερόν, ότι μπορεί να αποτελεί την βάση της δημοκρατίας μόνον εφ' όσον διαμορφώνεται ελεύθερα, χωρίς εκφοβισμό, καταναγκασμό, προπαγάνδα και "πλύσιμο εγκεφάλου". Εφ' όσον είναι "καθαρή" από εξαναγκασμούς, η Γενική Βούλησις έχει κοινές πηγές με τον ηθικό νόμο της "κατηγορικής προσταγής". Βασικό κριτήριο είναι το Σωκρατικό "βέλτιστον" το οποίον αποκλείει κάθε απόφασιν ή ενέργεια που θα έθετε σε κίνδυνο την ύπαρξη και συνοχή αυτής της ίδιας της κοινωνίας. Είναι πάντοτε βέβαιον ότι η τυραννία της κατά συνθήκην "πλειοψηφίας" και η αντίληψη που τρέφουν οι σφετεριστές της εξουσίας ότι είναι αυτή που εκπροσωπεί την θέληση του "λαού", αποτελεί παραβίαση της Γενικής Βουλήσεως και του Κοινωνικού Συμβολαίου. Τί μέτρα λοιπόν, πρέπει να λάβει, για την καταπολέμηση αυτής της ασθένειας, η Πολιτική Μεταρρύθμισις; Είναι φανερόν ότι οι αποφάσεις δεν μπορεί να αφήνονται στην μοναδική πρωτοβουλία της Ειδικής Βουλήσεως που αποτελεί το "κόμμα" των σφετεριστών της εξουσίας το οποίο διαθέτει μίαν "κατά συνθήκην" πλειοψηφίαν. Σε συνδυασμό με τον στατιστικό νόμο του Μεγάλου Αριθμού Περιπτώσεων, οι αποφάσεις θα πρέπει να ελέγχονται από ένα Σώμα Εμπειρογνομόνων οι οποίοι δεν έχουν καμίας εξάρτηση από τις κομματικές ή συνδικαλιστικές "Ειδικές Βουλήσεις". Και σε αυτό το ιδεώδες πρέπει να αποβλέπει "κατά το δυνατόν" η Πολιτική Μεταρρύθμισις (βλ. κατωτ. Μέρος Τρίτον).

Η όγωση ασθένεια: ο χωρισμός των εξουσιών

ΠΡΩΤΟΣ ο οποίος τονίζει την διάκριση των εξουσιών είναι ο Αριστοτέλης: "τρία μόρια των πολιτειών, το βουλευόμενον, το περί τας αρχάς, το δικάζον" (Πολ. 1297 β). Ήταν η πρώτη θεωρητική περιγραφή μιας ισχυούσης τάξεως που είχε ήδη επιβληθεί εκ των πραγμάτων. Στην νεώτερη εποχή, η θεωρητική ανάλυσις του προβλήματος που δημιουργεί ο χωρισμός αυτών των εξουσιών αρχίζει με τον Locke. Αναπτύσσεται ακολούθως από τον Montesquieu ο οποίος διακρίνει την Νομοθετική (που θεσπίζει τους νόμους), την Εκτελεστική (που προτείνει και εφαρμόζει) και την Δικαστική (που ελέγχει την εφαρμογή).

Ο Montesquieu, που έχει πρότυπο την δημοκρατία της Ρώμης, καθορίζει τις αρχές που διέπουν την σχέση των τριών εξουσιών. Με τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή λειτουργία της δημοκρατίας. Ως πρώτη αρχήν θέτει ότι οι εξουσίες αυτές είναι "χωνευμένες" μεταξύ τους και αλληλένδετες. Ως δεύτερη αρχήν θέτει το ότι οι εξουσίες είναι "χωριστές". Οι δύο αρχές φαίνονται αρχικά ότι είναι αντιφατικές αλλά τούτο δεν είναι ακριβές. Η παραβίασις των δύο αρχών από την "πλειοψηφία" που κυβερνά μετατρέπει την τυπική δημοκρατία σε ουσιαστική τυραννία. Το φαινόμενο αυτό παρουσιάζεται στην Ελλάδα σε ιδιαίτερη έξαρση κατά την

αυθαίρετη διακυβέρνηση του Ανδρέα Παπανδρέου. Κύριος εκφραστής αυτού του εκφυλισμού της δημοκρατίας ήταν ένας από τους Υπουργούς Δικαιοσύνης με το όνομα Γ. Μαγκάκης.

Ως προς την πρώτη αρχή του Montesquieu υπάρχει η εξής δήλωση του Μαγκάκη:

"οι τρεις εξουσίες πρέπει να μεριμνούν ώστε να μη παρεμβαίνουν η μία στον χώρο της άλλης". Περίεργη δήλωση που αποκαλύπτει όλη την πρόθεση Ολοκληρωτισμού που χαρακτηρίζει το Κίνημα ενός Ανδρέα Παπανδρέου. Τούτο σημαίνει, κατ' αυτούς, ότι η Δικαστική Εξουσία δεν μπορεί να ασκεί έλεγχο, και μάλιστα αυτεπαγγέλτως, για την συνταγματικότητα των νόμων που ψηφίζει η Βουλή. Έχουμε δει στα προηγούμενα πώς η "Βουλή", σύμφωνα με την νοσηρή αντίληψη του Παπανδρέου, μπορεί κατ' μετατρέπεται σε "ενός ανδρός αρχή". Αυτό σημαίνει ότι ο σεβασμός των Συνταγματικών διατάξεων εξαρτάται από την ειδική βούληση του Αρχηγού του κόμματος. Αυτού δηλαδή που έχει αποκτήσει την εξουσία με την σχετική "πλειοψηφία" του 40-45%! Σε καθεστώς όπου η Πλειοψηφία απαρτίζεται από τους εγκαθέρτους της "λίστας" εύκολα αντιλαμβάνεται κανείς πώς το αυθαίρετο αυτό και αναιδές "δόγμα Μαγκάκη" μετατρέπει την δημοκρατία σε τυραννίδα.

Ως προς την δεύτερη αρχή υπάρχει ακόμη και άλλη ρητή δήλωση του ίδιου ενεργούμενου της Ειδικής Βουλήσεως ενός Παπανδρέου (Δεκ. 1984):

"Το καλό σε εμάς είναι ότι η δικαστική και η εκτελεστική εξουσία δεν είναι χωρισμένες με τείχος όπως στην Δύση. Έτσι μπορείς και λύνεις όλα τα προβλήματα".

Με παρόμοιο φασιστικό θράσος (που καλύπτεται κάτω από την φενάκη του εκφυλισμένου "κοινοβουλευτισμού") ο πρώτος τυχών "Υπουργός" εγκάθετος του "Αρχηγού-Führer" "λύνει τα προβλήματα" επεμβαίνοντας με υποσχέσεις, απειλές, διώξεις, μεταθέσεις, προαγωγές κλπ, στο έργο της Δικαστικής Εξουσίας! Αυτά, γίνονται εύκολα δεκτά στην Ελλάδα (ο "λαός" ούτε καν τα αντιλαμβάνεται) διότι η δημοκρατία δεν έχει ακόμη καταστεί βίωμα.

Αναφέραμε πιο πάνω ότι οι δύο αρχές (το "αλληλένδετο" και το "χωριστό") φαίνονται ως αντιφατικές, αλλά δεν είναι πράγματι. Το πρώτο, σημαίνει αμοιβαίον αυτεπάγγελτον έλεγχο για την εξασφάλιση της συνταγματικής τάξεως. Όταν ένας Παπανδρέου (διότι τα πειθήνια όργανα του δεν λαμβάνονται υπ' όψιν) κηρύσσει ότι η δικαστική εξουσία οφείλει να υποκύπτει σε οτιδήποτε ψηφίζει το "Κοινοβούλιο", τούτο ισοδυναμεί με κατάλυση της Δημοκρατίας. Εξ άλλου το δεύτερο (το "χωριστό"), σημαίνει ότι δεν πρέπει οι τρεις εξουσίες να υπόκεινται στην βούληση ενός μόνον προσώπου. "Χωρισμός" σημαίνει πράγματι "καταμερισμός" των εξουσιών. Γράφει ο Montesquieu:

"Για να υπάρχει ελευθερία πρέπει η Κυβέρνηση να είναι έτσι ώστε ο ένας πολίτης να μη μπορεί να φοβάται τον άλλο πολίτη. Όταν η Νομοθετική εξουσία συμπίπτει με την Εκτελεστική ή όταν η Δικαστική δεν είναι χωρισμένη από τις άλλες δύο, τότε δεν υπάρχει ελευθερία. Το πάν θα εχάνετο αν ο ίδιος άνθρωπος ή το ίδιο σώμα αρχόντων εξασκούσε και τις τρεις εξουσίες. Στους Τούρκους όπου οι τρεις εξουσίες συγκεντρώνονται στο κεφάλι του Σουλτάνου, βασιλεύει ένας φρικτός δεσποτισμός" (Esprit des lois, XI, 6).

Είναι χαρακτηριστικόν ότι ο Montesquieu αναφέρεται στον Σουλτάνο. Και αυτά γίνονται εύκολα αποδεκτά στην Ελλάδα, ο "λαός" ούτε καν τα αντιλαμβάνεται, διότι η Παιδεία δεν έχει ακόμη κατορθώσει να τον θεραπεύσει από το φοβερό σαράκι της Τουρκοκρατίας. Και έτσι ένας Παπανδρέου, αρνητής της δημοκρατίας, κατώρθωσε να επιπλεύσει. Τί μέτρα θα πρέπει να λάβει η Πολιτική Μεταρρύθμιση ώστε αυτό το νοσηρό καθεστώς να εύρει την θεραπεία του; Αυτό θα το δούμε στο Τρίτο Μέρος αυτού του βιβλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 7

Ομοψυχία και Ελευθερία

Η ένατη ασθένεια: Κομματισμός και Πολιτικό Κόστος

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΤΑΞΗ του εκφυλισμένου Κοινοβουλευτισμού, "Κυβέρνηση" σχηματίζει το Κόμμα (δηλαδή μία Ειδική Βούλησις) που έχει εξασφαλίσει την'συμβατική "πλειοψηφία" στο Κοινοβούλιο. Επιδίωξη κάθε Κόμματος είναι η εξασφάλιση αυτής της "πλειοψηφίας". Διότι ο επαγγελματισμός του κάθε μέλους θέλει να διατηρήσει τα προς το ζην. Τούτο, επίσης, θεωρείται εσφαλμένα ότι είναι ο μόνος τρόπος εξασφάλισης "σταθερών" Κυβερνήσεων. Η αρχή αυτή, υπόκειται στην πράξη στον κίνδυνο παρεκτροπών που αυξάνουν την νοσογονία της Δημοκρατίας. Υπάρχουν ασθένειες που οδηγούν τον οργανισμό είτε σε παροξυσμό είτε σε ατονία. Η πολιτική αυτή ασθένεια οδηγεί, αντίστοιχα, είτε σε "πράξεις" (Α, κατωτ.), είτε σε "παραλείψεις" (Β, κατωτ.) που έχουν το κοινό χαρακτηριστικό της νοσηρότητας.

(Α) Πρώτη εκδήλωση είναι ο "κομματισμός". Στην περίπτωση μιας θρασύτατης κλίκας οππορτουνιστών, φανατικών ή ψυχοπαθών, ο κομματισμός γίνεται αχαλίνωτος, χωρίς το μέτρο του Μηδέν Άγαν. Στην διαρκή προσπάθεια εξασφάλισης της "πλειοψηφίας" η ασθένεια αυτή της Δημοκρατίας προκαλεί τους εξής σπασμούς.

Στην ηπιώτερη μορφή της, εντείνει την τάση για δημαγωγία. Ως αυτοσκοπός, εξαγιάζει την χρήση των μέσων της Προπαγάνδας και του "πλυσίματος του εγκεφάλου". Οι Νόμοι της Προπαγάνδας αναφέρονται με κάθε λεπτομέρεια στο βιβλίο μου "Η Προπαγάνδα, μέσον βιασμού των λαών" (Β' Έκδ. Σιδέρης). Εδώ θα τονίσω ιδιαίτερα την εξεργασία του Νόμου της Υποσχέσεως (βλ. κατωτ.), ο οποίος φθάνει μέχρι πράξεων ενσυνείδητης καταστροφής της οικονομίας για την εξασφάλιση της εύνοιας του ψηφοφόρου. Στην υπερένταση του ψυχολογικού παροξυσμού, η ασθένεια αυτή φθάνει στην αποθέωση του μονοκομματισμού. Τούτο, χρήζει ιδιαίτερας αναλύσεως.

Βασική αρχή του μονοκομματισμού είναι η "θεωρία της Ομοψυχίας". Όταν, το 1981, ο Ανδρέας Παπανδρέου ανέλαβε την εξουσία εξαπέλυσε τρομοκρατία εναντίον κάθε αντιφρονούντος. Άνθρωποι οι οποίοι εξέφραζοντο κατά της κυβερνήσεως ή του ιδίου οδηγούντο στον Εισαγγελέα και κατεδικάζοντο για "περιύβριση αρχής" (βλ. το βιβλίο μου "Ο Μαρξιστικός Μύθος" σελ. 84). Ο τότε Αρχηγός της Αντιπολιτεύσεως Ευ. Αβέρωφ έκανε κάποιες σύντομες εμφανίσεις στην Τηλεόραση και εσχολίαζε τις πράξεις του κυβερνώντος κόμματος. Πολύ γρήγορα η κυβέρνηση Ανδρέα Παπανδρέου του απηγόρευσε τις εμφανίσεις με την δικαιολογία ότι "διχάζει τον λαό"! Το παράδοξον είναι ότι ουδεμία αντίδραση παρετηρήθη. Τόσο ήταν το μούδιασμα της δημοκρατικής συνειδήσεως από την επίδραση της Προπαγάνδας και των τρομοκρατικών ομάδων που εξαπέλυσε η νοσηρή ψυχосύνθεση ενός Ανδρέα Παπανδρέου.

Αυτά ήταν η κορυφή μόνο από το παγόβουνο του μονοκομματικού ολοκληρωτισμού όπως εφαρμόζεται από τα φασιστικά καθεστώτα τύπου Χίτλερ ή Στάλιν. Το υπόλοιπο τμήμα του παγόβουνου διέπεται από μίαν ένδοξη θεωρία, αποτέλεσμα τέλειας ψυχολογικής διεισδύσεως, που θα ονομάσω "θεωρία της Ομοψυχίας". Ένδειξις επιτυχημένης εφαρμογής της θεωρίας είναι οι "εκλογές" των χωρών όπου το Κομμουνιστικό Κόμμα κυριαρχεί με το 99% των ψήφων! Το ιδιαίτερος νοσηρόν είναι ότι τούτο, αντιθέτως από ό,τι νομίζεται, δεν αποτελεί προϊόν νοθείας. Υπήρξε πράγματι 99% ηθελημένη βούλησις! Πώς τούτο είναι δυνατόν; Αναλυτικότερα

εκφράζομαι στο βιβλίο μου "Η Δημοκρατία, μορφές και έννοια" (Εκδ. Σιδέρη, σελ.41 κ.ε.). Από εκεί μεταφέρω τα εξής αποσπάσματα:

"Ολόκληρος ο λαός... αποτελεί μίαν ενότητα. Εδώ υπάρχει δημοκρατία διότι η εξουσία ανήκει πλέον στο ομοιογενές σύνολο του λαού... Το αποτέλεσμα των εκλογών (99%!) εκφράζει πράγματι την βούληση των ψηφοφόρων... Η φιλοσοφική θεμελίωσις (του ψυχολογικού αυτού φαινομένου) αφορά στην ανάλυση της "αξιωματικής μεθόδου"... (Όπως στην Γεωμετρία) εάν αλλάξουμε τα αξιώματα (βάσει των οποίων λύνουμε τα θεωρήματα) είναι δυνατό να διαμορφώσουμε ένα πλήρως συνεπές σύστημα... Έτσι η "αλλαγή" εξαρτά την επιτυχία της από την αποτελεσματική "μεταξίωση όλων των αξιών" (δηλ. την αλλαγή της δομής των κοινωνικών αξιωμάτων)... Εδώ ισχύει η αρχή της "ομοιογένειας". Καμία ελευθερία δεν μπορεί να ασκηθεί εφ' όσον αντιβαίνει στο πνεύμα του καθεστώτος και του καθιερωμένου συστήματος αξιών. Ο πολίτης είναι ελεύθερος μόνον εφ' όσον πιστεύει ό,τι "όλος ο κόσμος". Αλλοιώς προβαίνει σε πράξη "διχασμού"... Το "Δίκαιο είναι όργανο της κυβερνητικής πολιτικής"... Εδώ, ο λαός είναι "στρατευμένος" για να εκπληρώσει χωρίς παρεκκλίσεις, διχασμό ή αποστασία την ταχθείσα ιδεολογία... Τα μέσα Προπαγάνδας τάσσονται στην υπηρεσία αυτού του "δημοκρατικού" ιδεώδους το οποίο θεμελιούται στην μεταξίωση των αξιών..."

Σύμφωνα με αυτή την εξεργασία των ολοκληρωτικών συστημάτων, στην Ελλάδα επροτάθη από έναν Ανδρέα Παπανδρέου η αρχή ότι "δεν υπάρχουν θεσμοί, υπάρχει μόνον η βούληση του λαού" και " τα Δικαστήρια οφείλουν να ακολουθούν την εκάστοτε βούληση του Κοινοβουλίου". Αυτό βέβαια σημαίνει κατάργηση του Συντάγματος και έσχατη περιφρόνηση προς την αρχή της διακρίσεως των εξουσιών. Η βούλησις του Κοινοβουλίου είναι η βούλησις του κυβερνώντος κόμματος, συνεπώς μιας "Ειδικής Βουλήσεως". Το κόμμα αυτό έλαβε την εξουσία με το 40-45% των ψήφων του λαού. Το Κοινοβούλιο εκφράζει την βούληση του με την ψήφο των βουλευτών αυτού του κόμματος (της, ουσιαστικά, λαϊκής μειοψηφίας). Και οι "βουλευτές" αυτοί δεν είναι τίποτε άλλο από εγκαθέτους του "Αρχηγού" οι οποίοι τρέμουν μήπως, στις επόμενες εκλογές χάσουν την εύνοια του και δεν περιληφθούν στο ψηφοδέλτιο των υποψηφίων του κόμματος!

Αυτό είναι το ισχύον σήμερα "κοινοβουλευτικό σύστημα" το οποίον κρύβει την γυμνότητα του κάτω από την φενάκη της "Δητ μοκρατίας"!

(B) Η δεύτερη εκδήλωση της ασθένειας ("παραλείψεις") είναι αυτό που αποκαλείται πολιτικό κόστος. Για να εξασφαλίσει την υπεροχή του, ένα κόμμα (δηλαδή μία Ειδική Βούλησις) δέσμευεται στις αποφάσεις του και ενέργειες από τον φόβο απώλειας ψήφων μιας μερίδος (υποθετικά ή πραγματικά σημαντικής) του πληθυσμού. Ή από τον φόβο να συκοφαντηθεί από το αντίπαλο κόμμα (την αντίπαλο "Ειδική Βούληση") που θα χρησιμοποιήσει έντεχνα τα προπαγανδιστικά "κλισέ": εθνικός μειοδότης, αποστάτης, φασίστας. Μέτρα προστασίας της οικονομίας χαρακτηρίζονται ως "αντιλαϊκά" και κυριαρχεί το σύνθημα "Δεν πάει άλλο", "Να γίνουν κινητοποιήσεις για να φύγει η αντιλαϊκή κυβέρνηση" κλπ. Έτσι, η κυβέρνησις αναγκάζεται να ανεχθεί σειρά παραλείψεων που προκαλούν ανασχεση της προόδου (στον οικονομικό, κοινωνικό, εθνικό ή και ηθικό τομέα). Η βασική πολιτική του αντιπάλου δεν αποβλέπει στην ικανοποίηση της Γενικής Βουλήσεως αλλά στο θεμελιώδες δόγμα της Ειδικής Βουλήσεως: "να φύγεις εσύ για να έλθω εγώ". Τούτο επιβάλλεται ως αυτοσκοπός.

(Γ) Μία από τις παρενέργειες της ασθένειας του "Κομματισμού" αποτελεί το πρόβλημα της χρηματοδοτήσεως των κομμάτων. Τα τεράστια έξοδα που απαιτούνται για έντονη πληροφόρηση και επαφή με τους πολίτες αναγκάζουν τα κόμματα σε συνεργασία με μεγάλους οικονομικούς παράγοντες ή και ξένα συμφέροντα. Οι επεμβάσεις χρηματοδοτήσεως από τον Καντάφι (για τον Ανδρέα Παπανδρέου) ή την ΕΣΣΔ (για το ΚΚΕ) έχουν γίνει γνωστές. Το κακό χειροτερεύει όταν ένα αδίστακτο Κόμμα βρίσκεται στην εξουσία. Τότε η χρηματοδότησις ικανοποιείται με σειρά σκανδάλων (π.χ. ποσοστά επί ανατεθειμένων έργων, καταχρήσεις κλπ). Τόσο το Κόμμα όσο και

οι καθ' έκαστον παράγοντες του Κόμματος ως άτομα, επωφελούνται της πρόσκαιρης ισχύος για να λύσουν το οικονομικό πρόβλημα του Κόμματος και των ιδίων για το απώτερο μέλλον. Ο έλεγχος εντός των δικτύων είναι αδύνατος διότι όλοι αποτελούν μίαν ομάδα με κοινό συμφέρον. Είναι η περίπτωση κυριαρχίας της "γενικής βουλήσεως" εντός των κόλπων της μεμονωμένης ειδικής βουλήσεως. Πρόκειται δηλαδή για ικανοποίηση της γενικής βουλήσεως μόνον του Κόμματος! Τούτο, στην μόνωση του, αποτελεί "κατηγορική προσταγή" κατά την έννοια της Καντιανής Ηθικής!!

Με τί μέτρα θα μπορέσει η Πολιτική Μεταρρύθμιση να θεραπεύσει και αυτή την ασθένεια με όλες τις παρενέργειες; Αυτό θα το δούμε στο Τρίτο Μέρος αυτού του βιβλίου.

Η δέκατη ασθένεια: Πολιτική Ελευθερία, Λογοκρισία, Προπαγάνδα

(Α) Μία είναι η προϋπόθεση της πολιτικής ελευθερίας: η αυτοκυβέρνηση της λαϊκής κυριαρχίας. Τούτο όμως δεν εξυπηρετεί η πρόσκληση στις κάλπες μία Κυριακή κάθε 4 χρόνια. Με την επί μίαν 4ετιαν εκλογή "βουλευτών" οι οποίοι είναι, πράγματι, αντιπρόσωποι του Κόμματος και όχι του Λαού, δεν υπάρχει αυτοκυβέρνηση. Πρόκειται μόνο για προσωρινή, 4ετή, παροχή Απόλυτης Εξουσίας σε έναν αισυμνήτη ή, όπως ελέγετο στην Ρώμη, dictator. Με πρόσθετη παροχή δυνατότητας σε αυτόν να διαπλάθει το εκλογικό "σύστημα" για τις επόμενες εκλογές κατά το εκάστοτε συμφέρον του. Σκοπός του εκλογικού συστήματος είναι να μη μπορέσει ο αντίπαλος να εξασφαλίσει αυτοδυναμία.

(Β) Η ελευθερία του λόγου είναι άλλο ιερό στοιχείο της δημοκρατίας. Πρέπει να εξασφαλίζεται από το Κράτος. Σημαίνει ελευθερία για τον κάθε πολίτη να προτείνει και ελευθερία να αντιτείνει. Με το ισχύον κοινοβουλευτικό σύστημα η πρωτοβουλία του πολίτη φιμώνεται επί μίαν ολόκληρη 4ετία. Όλα εξαρτώνται από την Ειδική Βούληση που λέγεται "Κόμμα στην Εξουσία" δηλαδή Κυβέρνηση. Η ασθένεια παρουσιάζεται όταν ούτε το Κράτος εξασφαλίζει την ελευθερία, ούτε ο πολίτης ενδιαφέρεται, αφού το αδύνατο της πρωτοβουλίας επιφέρει αναγκαστικά την αβουλία ή την απάθεια.

Αλλά η ελευθερία δεν αίρεται μόνον όταν ρητώς απαγορεύεται. Αίρεται και όταν δεν χρησιμοποιείται. Η αρχαία ελληνική κοινωνία περιφρονούσε όσους δεν έδειχναν ενδιαφέρον για τα κοινά: "τους μεν τα αυτών πράττοντας εν τη πόλει ηλιθίους τε καλουμένους, τους δε μη τα αυτών, τιμωμένους τε και επαινουμένους" (Πλάτ. Πολιτ. 550α). Όπως παρατηρεί ο John Stewart Mill "η αλήθεια κερδίζει περισσότερο από τα λάθη εκείνων που σκέπτονται παρά από την ορθή γνώμη αυτών που πιστεύουν από συνήθεια χωρίς να σκεφθούν". Πολύ δε περισσότερο, όταν η "συνήθεια" είναι αποτέλεσμα των μεθόδων της Προπαγάνδας. Τούτο συμβαίνει όταν τα Μέσα Ενημερώσεως ανήκουν αποκλειστικά στο Κράτος (δηλαδή στην Κυβέρνηση του Κόμματος). Ή όταν, όπως συμβαίνει συνήθως, οι ιδιοκτήτες των είναι "αργυρώνητοι" και εξυπηρετούν, ως "ειδικές βουλήσεις", τα ιδιοτελή τους, συμφέροντα. Εδώ και πάλι παρουσιάζεται κυριαρχία των Ειδικών Βουλήσεων έναντι της Γενικής Βουλήσεως του Έθνους. Ο "λαός" έχει χάσει την ελευθερία του λόγου. Η σκέψις και κρίσις καθοδηγείται από τα εκάστοτε ιδιοτελή συμφέροντα των Ειδικών Βουλήσεων.

(Γ) Η Προπαγάνδα αποτελεί μίαν ειδική μορφή ασθένειας της δημοκρατίας. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται από τις Ειδικές Βουλήσεις είναι κωδικοποιημένες. Έχουν αποδείξει την αποτελεσματικότητά τους σε κάθε μορφή ολοκληρωτικού καθεστώτος. Και, ασφαλώς, η 4ετής νομή της Εξουσίας από τον "αισυμνήτη", δηλαδή από μίαν Ειδική Βούληση όπως ήδη έχουμε δείξει, αποτελεί ένα "ολοκληρωτικό καθεστώς" έστω και προσωρινής μορφής. Πάντως "ολοκληρωτικό" για την περίοδο εφαρμογής του. Οι υποστηρικτές του ισχύοντος "κοινοβουλευτισμού" χρησιμοποιούν το εξής επιχειρήμα. Λέγουν ότι ο "λαός" κατά την διάρκεια της 4ετίας "κρίνει" την κυβέρνηση και συνεπώς, στο τέλος της 4ετίας, προσέρχεται στις κάλπες

κυρίαρχος. Είτε ως υμνητής είτε ως τιμωρός. Το επιχείρημα τούτο είναι αποτέλεσμα λογικής αυταπάτης. Λογική αυταπάτη υπάρχει όταν ο άνθρωπος παρανοεί ή περιφρονεί την "μαρτυρία της φύσεως", δηλαδή τις αποδείξεις που παρέχει η εφαρμογή των ιδεών στην πράξη. Τούτο θα ήταν αληθές εάν (α) ο λαός είχε την κατάλληλη προπαίδεια ώστε η κρίσις του να είναι απόλυτα αυτόφωτη, (β) εάν ο λαός, κατά την διάρκεια της 4ετίας, είχε την δυνατότητα επεμβάσεως και πρωτοβουλίας - διότι άλλως η τιμωρία της καταστροφικής διακυβερνήσεως θα είχε επέλθει πολύ αργά. Όταν η καταστροφή θα ήταν ήδη τελεσίδικη. Στην πραγματικότητα, δεν συμβαίνει ούτε το ένα ούτε το άλλο. Το (β), δηλαδή το ότι ο λαός δεν έχει δυνατότητα πρωτοβουλίας έχει εξετασθεί και αναπτυχθεί ήδη ανωτέρω, θα εξετάσουμε τώρα το (α).

Υπό ποιες συνθήκες ο λαός προσέρχεται στις κάλπες στο τέλος της 4ετίας; Είναι η κρίσις του "απόλυτα αυτόφωτη"; Διέπεται από την προσταγή της Γενικής Βουλήσεως; Είναι εξασφαλισμένος ότι, και αν προσέρχεται ως "τιμωρός", το "άλλο" Κόμμα, δηλαδή η άλλη Ειδική Βούλησις, θα είναι καλλίτερο όταν θα έχει εξασφαλίσει την ανεμπόδιστη κυριαρχία επί 4 χρόνια; Τίποτε από όλα αυτά δεν συμβαίνει στην πράξη! Ο λαός δεν είναι αυτόφωτος. Η προσταγή της Γενικής Βουλήσεως του διαφεύγει. Δεν υπάρχει καμία εξασφάλις αν αναθέτει τις τύχες του σε μίαν ακόμη "άλλη" Ειδική Βούληση. Και τούτο για δύο λόγους: Πρώτον διότι ο "λαός" δεν έχει υποστεί ειδική εκπαίδευση στο σχολείο για τον ρόλο που του ανήκει. Η Παιδεία, την οποίαν υφίσταται, του διδάσκει (καλώς ή κακώς) τα πάντα εκτός από την Δημοκρατία! Δεύτερον διότι η κρίσις του "λαού" εξαρτάται αποκλειστικά από τις ψυχολογικές εξεργασίες της Προπαγάνδας. Το μάθημα της Προπαγάνδας δεν έχει σκεφθεί κανείς να το περιλάβει στην εγκύκλεια εκπαίδευση για να ετοιμάσει τον πολίτη μπροστά στους κινδύνους που τον απειλούν.

Για τις μεθόδους της Προπαγάνδας αναφέρομαι δια μακρών στο βιβλίο μου "Η Προπαγάνδα, μέσον βιασμού των λαών" (Β' Έκδ. Ι. Σιδέρης). Το βιβλίο μου αυτό ήταν αποτέλεσμα ερευνών πάνω στο γενικότερο πρόβλημα που με ενδιέφερε, δηλαδή το πρόβλημα της Γνωσιολογίας ή του τρόπου λειτουργίας της ανθρώπινης Νοήσεως. Αποτέλεσμα της ίδιας ερεύνης ήταν και το βιβλίο μου "Η πολιτική σημασία του βλακός". Στα δύο αυτά βιβλία παραπέμπω τον αναγνώστη. Αλλά εδώ θα τονίσω μερικούς από τους κύριους νόμους που καθορίζουν την αποτελεσματικότητα της Προπαγάνδας.

(α) Νόμος της εποπτικής αντιθέσεως. Ο "εχθρός" και ο "φίλος". Η αρχή της προσωπολατρίας πρέπει να συνοδεύεται από την αρχή του εξευτελισμού του αντιπάλου. Ως νόμος εκκινήσεως απαιτείται ο έντεχνος προσδιορισμός ενός "εχθρού". (Π.χ. ο "εβραίος", η "δεξιά", οι "μοναρχοφασίστες", τα "μονοπώλια", το "μεγάλο κεφάλαιο που πίνει το αίμα του λαού" κλπ)... Το εύρημα του "εχθρού" πρέπει να έχει ως αντιστάθμισμα και την προβολή του "φίλου" που θα έχει την μορφή ενός Μύθου.

(β) Νόμος της απλότητας. Κατά τον Χίτλερ "το πνευματικό επίπεδο της προπαγάνδας πρέπει να είναι ο χαμηλότερος κοινός παρονομαστής της διανοητικότητας του λαού προς τον οποίον απευθύνεται". Από εδώ ξεκινά η επίδραση του "λαϊκισμού" και τα στερεότυπα των σλόγκαν που φανατίζουν ιούς εκλογείς (π.χ. "Κάτω η ΕΟΚ των μονοπωλίων", "Δεν πάει άλλο" κλπ).

(γ) Νόμος της Συμπάθειας. Ο άνθρωπος έχει τάση να προβάλλει αντίδραση σε κάθε τί που είναι ξένο ή διάφορο από αυτό που έχει συνηθίσει. Ο "λαός" συμπαθεί αυτόν που ακολουθεί τις έμμονες ιδέες του και τον κολακεύει. Χωρίς να μπορεί να υποψιάζεται την κρυμμένη απάτη.

(δ) Νόμος της Επαναλήψεως. Κατά τον Γκαίμπελς, "ένα ψεύδος επαναλαμβανόμενο πολλές φορές μεταβάλλεται σε βαθιά πίστη". Για την εφαρμογή του Νόμου αυτού η εκάστοτε Ειδική Βούλησις χρησιμοποιεί τα Μέσα Ενημερώσεως ικανοποιώντας τα ιδιοτελή υλικά συμφέροντα των ιδιοκτητών τους.

(ε) *Νόμος της Υποσχέσεως*. Είναι ο κυριώτερος και πιο αποτελεσματικός νόμος. Παρασύρει τον "λαό" και προσδιορίζει την τυφλή του προσέλευση στις κάλπες. Η έλξη προς το Άπειρο κρατεί άσβεστη την φλόγα της Ελπίδος. Επομένως δεν υπάρχει κανένα όριο στην δυνατότητα των Υποσχέσεων. Στην Γαλλία, μετά την εκλογή του Chirac ως Προέδρου (1995) εκκυκλοφόρησε το εξής ανέκδοτο: "Ερώτησαν τον Σιράκ: διατί εδώσατε τόσες υποσχέσεις;" Απήντησε: "Για να εκλεγώ!". Τον ερώτησαν και πάλιν: "διατί δεν τις ετηρήσατε;" και απήντησε: "διότι εξελέγην!".

Οι γενικές νοητικές και ψυχολογικές εξεργασίες που επηρεάζουν και εκτρέπουν την ορθή κρίση του "λαού" αναλύονται με λεπτομέρειες στα ανωτέρω αναφερθέντα δύο βιβλία μου: στο "Η Προπαγάνδα, μέσον βιασμού των λαών" (Β' Έκδ. Σιδέρης) και στο "Η πολιτική σημασία του βλακός" (Έκδ. Πολιτικά θέματα). Οι εξεργασίες αυτές πρέπει να αποτελέσουν το περιεχόμενο ενός από τα κύρια μαθήματα της ελληνικής Παιδείας. Πρέπει να διδάσκονται σε όλες τις βαθμίδες της Εκπαιδεύσεως, κατ' αναλυτική πρόοδο που ακολουθεί την εκάστοτε πνευματική ηλικία των μαθητών. Στην διδασκαλία αυτή, που είναι η λυδία λίθος της Δημοκρατίας, πρέπει να εφαρμόζεται ως μέθοδος ο Νόμος της Επαναλήψεως. Η διδασκαλία και η τριβή της νεολαίας στις μεθόδους που θα αντιμετωπίσει κατά την εξάσκηση καθηκόντων "πολίτου", θα έχει την αποτελεσματικότητα του "Εμβολίου" (Vaccin) για την εξασφάλιση της ανοσίας ενός ελεύθερου λαού από τις ασθένειες της δημοκρατίας.

Η κριτική θεώρηση των ασθενειών της Δημοκρατίας έγινε στα δύο πρώτα Μέρη σύμφωνα με την αναλυτική μέθοδο. Τούτο μας οδηγεί στην ανάγκη της συνθετικής ερεύνης για τις δυνατές λύσεις. Επιβάλλεται στον ελεύθερο άνθρωπο που αρνείται να "ζεί με την αρρώστια του". Αυτά θα εξετάσουμε στο επόμενο, Τρίτο Μέρος, αυτού του βιβλίου.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ

ΚΑΦΑΛΑΙΟΝ 8

Η αναθεώρησις των θεσμών

ΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ εκθέσαμε τις ασθένειες της δημοκρατίας. Ίσως ο κατάλογος να μη είναι εξαντλητικός. Στις κύριες ασθένειες υπάρχουν και παραλλαγές και ανακλαστικά συμπτώματα. Χωρίς όμως έναν συνοπτικό κατάλογο δεν είναι δυνατόν να γίνει προσπάθεια εξυγιάνσεως της πολιτικής ζωής. Δεν μπορεί να θεραπεύσει κανείς τίποτε αν δεν έχει κάνει την διάγνωση για το τί ακριβώς είναι προς θεραπεία.

Είναι προφανές ότι οι ασθένειες αυτές μπορεί να προσβάλλουν τόσο την "άμεση" δημοκρατία όσο και την "κοινοβουλευτική". Στην άμεση, επέφεραν τον θάνατο της Πολιτείας των Αθηναίων. Ακόμη και στην πιο άσπογη εφαρμογή του Κοινοβουλευτισμού, όπως

παρατηρείται στην Αγγλία όπου υπάρχει συσσωρευμένη πείρα αιώνων (από το 1688), δεν είναι άγνωστες. Γι' αυτό και έχουν προκαλέσει τα κριτικά σχόλια του John Stewart Mill, όπως αναφέραμε. Σε χώρες όπου η δημοκρατία δεν αποτελεί μακραίωνα παράδοση, οι ασθένειες αυτές παρουσιάζονται με την πλέον οξεία μορφή. Διότι η Δημοκρατία υπάρχει μόνον όταν έχει καταστεί βίωμα και καθημερινός τρόπος ζωής. Για να συμβεί όμως τούτο, απαιτείται ιστορική συνέχεια, κοινωνικό ήθος και ανεπτυγμένη Παιδεία. Ουδεμία από αυτές τις προϋποθέσεις ισχύει σήμερα στην Ελλάδα.

Η ηθική και πνευματική σήψις που παρατηρείται οφείλεται σε δύο, κυρίως, παράγοντες, (α) Στην κακή δομή και λειτουργία των θεσμών, (β) στην κακή Παιδεία. Οι θεσμοί της δημοκρατίας δεν έχουν καταστεί βίωμα. Μετά την αρχαία Ελλάδα και την Ρωμαϊκή κατάκτηση ουδέποτε το ελληνικόν Έθνος είχε γνωρίσει και ζήσει την δημοκρατία. Εξ άλλου, η Παιδεία έχει παραμείνει απροσάρμοστη στον σκοπό που της επιβάλλει η ιδορρυθμία της ελληνικής πραγματικότητας. Οι εκάστοτε Υπουργοί Παιδείας ουδέποτε εγνώριζαν τί εξητούσαν. Γι' αυτό και ουδέποτε το εβρήκαν! Η Πολιτική Μεταρρύθμιση, αν περιορισθεί μόνον στην "ανανέωση του πολιτικού κόσμου" (όπως προτείνουν π.χ. τα ΜΜΕ με την συνήθη, στην καθημερινή τους ρουτίνα, ελαφρότητα), αλλά ακόμη και στην ριζική αναθεώρηση των θεσμών (όπως θα προτείνουμε σε αυτό το Τρίτο Μέρος του βιβλίου), χωρίς να τονίσει την ανάγκη Ανασυγκροτήσεως της Παιδείας, δεν πρόκειται να καταλήξει σε μόνιμα αποτελέσματα. Διότι είναι η Παιδεία αυτή που θα διαμορφώσει την ψυχολογική στάση των μελών της κοινωνίας. Η Παιδεία θα παρουσιάσει στον νεαρό μαθητευόμενο πολίτη τα Πρότυπα Συμπεριφοράς. Χωρίς αυτά τα Πρότυπα του ηθικού και κοινωνικού φέρεσθαι, η συγκροτημένη ύπαρξη της Κοινωνίας και Πολιτείας είναι αδύνατη. Παραβλέπεται τόσο εύκολα το γεγονός ότι αφού χρειάζεται μακρά και επίπονη μαθητεία για να γίνει κανείς δικηγόρος ή υποδηματοποιός, πρέπει να χρειάζεται και ανάλογη μαθητεία για να γίνει κανείς πολίτης. Και τούτο παραβλέπεται ήδη από την εποχή του Σωκράτους! Το πρόβλημα λοιπόν της Παιδείας είναι αλληλένδετο με το πρόβλημα της Πολιτείας - "ώσπερ εκ μιας κορυφής ημμένω δύ' όντε". Πέραν τούτων όμως δεν θα το θίξουμε ειδικώς σε αυτό το βιβλίο του οποίου ο τίτλος είναι διάφορος.

Τα μειονεκτήματα

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ των ασθενειών, προκύπτουν, συνοπτικά, τα εξής μειονεκτήματα του σύγχρονου τυπικού Κοινοβουλευτισμού.

Το πρώτον, είναι η κατάλυσις της συνεχούς λαϊκής κυριαρχίας. Ο λαός ασκεί πολιτικήν εξουσίαν εφ' άπαξ. Έκτοτε, αφού κινήσει τον μοχλόν, επί μίαν 4ετίαν, δεν έχει τίποτε πλέον να πράξει. Ακριβώς όπως ο καλός άνεργος θεός του Descartes που επροκάλεσε τις διαμαρτυρίες του Pascal! Παραμένει απλός θεατής εκείνων μόνον των πολιτικών φαινομένων που θέλουν να του δείχνουν οι επιτήδαιοι. Δεν έχει ούτε καν το δικαίωμα να διαμαρτυρηθεί για να μη διαταράξει την δημόσια τάξη.

Το δεύτερον, είναι η νόθευση της ιδέας της "αντιπροσωπεύσεως". Οι βουλευτές καθίστανται πειθήνια όργανα του Αρχηγού του Κόμματος και της κλίμας που τον περιβάλλει. Δεν αντιπροσωπεύουν την λαϊκή βούληση. Αντί να καθοδηγούν το Κόμμα-Κυβέρνηση σύμφωνα με την βούληση του λαού, εξαπατούν τον λαό αντιπροσωπεύοντας ενώπιον του την βούληση του Αρχηγού του Κόμματος. Διότι από Αυτόν εξαρτάται η πολιτική τους ύπαρξις. Χρησιμοποιούν το "όνομα" του λαού για να καμουφλάρουν την προσωπική Τυραννία.

Όλα αυτά είναι παρωδία δημοκρατίας. Η δημοκρατία ασκείται μόνο μία Κυριακή κάθε 4 χρόνια. Αλλά και τούτο είναι απατηλό. Ο επηρεασμός από το Κόμμα-Κυβέρνηση των ΜΜΕ (με παροχές, δάνεια, κρατικές συμβάσεις κλπ), η συνεχής προπαγάνδα υποσχέσεων, η απατηλή "ρητορεία", τα "ψεύδη τα εν δέοντι γινόμενα", το συστηματικό "πλούσιμο εγκεφάλου" από

επιτήδειους γνώστες της μεθόδου, νοθεύουν ή αλλοιώνουν την λαϊκή βούληση, ακόμη και αυτήν την μία Κυριακή της 4ετίας.

Η σύγχυση της αρχής της διακρίσεως των εξουσιών, με τον δεσποτισμό της ολότελα συμβατικής πλειοψηφίας από το Κόμμα-Κυβέρνηση, δικαιώνει τον φόβο του Montesquieu, δηλαδή την συγκέντρωση της εξουσίας στα χέρια ενός "Τούρκου Σουλτάνου". Η άρνηση του κριτηρίου της Γενικής Βουλήσεως καταλήγει στην διαίρεση του πληθυσμού σε "νικητές" και "ηττημένους" (που... "δεν έχουν το δικαίωμα δια να ομιλούν"!), ή σε "ημετέρους του δικού μας χώρου" και σε "αντιδραστικούς". Με την επακόλουθη καταπίεση (ή και εξόντωση) των μεν από τους δε.

Η λήψις υψίστης σημασίας αποφάσεων που αφορούν στην Γενική Βούληση, βρίσκεται στα χέρια ενός μόνον φορέως, αμφιβόλου επιστημονικής καταρτίσεως, ήθους ή και σωματικής ή ψυχικής υγείας. Και αυτά, χωρίς την δυνατότητα ανόθευτου διαλόγου μεταξύ όντως "επισταμένων", για την επίτευξη της διαλεκτικής συνθέσεως που θα ήταν σύμφωνη με την Γενική Βούληση του Έθνους.

Όλα αυτά, που ανελύσαμε ανωτέρω, στο Δεύτερο Μέρος, σημαίνουν ότι το Κοινοβουλευτικό Σύστημα διακυβερνήσεως, όπως εφαρμόζεται ήδη στην Ελλάδα, αποτελεί βάνανυση αναίρεση της στοιχειώδους εννοίας της δημοκρατίας. Επί πλέον, αποτελεί εμπαιγμό προς τον λαό διότι κρύβει την γυμνότητα του κάτω από την φενάκη του βερμπαλισμού και της υποκρισίας. Και ασφαλώς πρέπει να αλλάξει.

Η αναθεώρηση των θεσμών

ΠΩΣ ΟΜΩΣ θα αλλάξει; Δεν θα μας απασχολήσει ο τρόπος της αλλαγής. Στην Ιστορία έχει αποδειχθεί ότι υπάρχουν μόνον δύο τρόποι. Ο ένας είναι η Επανάσταση, όπως στην Γαλλία το 1789. Ο άλλος είναι η κοινή συναίνεσις, ειρηνική και αναίμακτη, όπως στην Αγγλία το 1688. Υπάρχει και ένας τρίτος τρόπος ο οποίος, νομίζω, είναι και ο μόνος δυνατός:

Να ενστερνισθεί την αλλαγή ένα Κόμμα. Να διαγράψει το σχέδιο νέον Συντάγματος. Να κατέλθει στις εκλογές με αυτόν τον Σκοπό!

Εάν κερδίσει τις εκλογές, αυτό θα είναι η μεγάλη νίκη των ανθρώπων του Κόμματος, του Λαού και της Ιστορίας.

Εδώ θα μας απασχολήσει, όχι ο τρόπος, αλλά το είδος της αλλαγής. Η έννοια της αλλαγής χρειάζεται σαφήνεια, πρέπει να είναι καθαρή και ευδιάκριτη. Εκτός αυτού, και μία άλλη προϋπόθεση είναι, μεθοδολογικά, απαραίτητη. Η αναθεώρηση των θεσμών πρέπει να είναι ήδη δοκιμασμένη στην πράξη. Οι λαοί έχουν αρκετά υποφέρει από ιδεολογικά και θεωρητικά αποκυήματα φαντασίας. Τελικά αποδεικνύονται ανεφάρμοστα, αναποτελεσματικά και ολέθρια. Τέτοιο ήταν π.χ. το θεωρητικό και ανεδαφικό κατασκεύασμα του Μαρξιστικού Μύθου ή όποιου άλλου ανάλογου φασιστικού Προτύπου. Γι' αυτά, η Ανθρωπότης έχει χύσει αρκετό αίμα και δάκρυα. Διότι αυτά τα συστήματα (πολιτικά ή και θεολογικά) ήταν αντίθετα με την φύση του Ανθρώπου.

Η εφαρμογή λοιπόν πρέπει να έχει υποστεί κάπου την "μαρτυρία της φύσεως". Το "πείραμα" της Πολιτικής Μεταρρυθμίσεως που θα προτείνουμε πρέπει κάπου να έχει γίνει. Δεν θα είναι σαν τον ισχύοντα "Κοινοβουλευτισμό" ο οποίος είναι τώρα βέβαιον ότι δεν έχει την "μαρτυρία της φύσεως". Η Ιστορία, αρχαία και σύγχρονη, μας προσφέρει δύο απτά παραδείγματα. Το ένα είναι η Πολιτεία της Σπάρτης. Γι' αυτήν, όπως είδαμε, έχουν εκφράσει τον θαυμασμό τους οι μεγάλοι θεωρητικοί της Πολιτικής Τέχνης. Ο Σωκράτης κι ο Πλάτων στην αρχαιότητα. Ο Rousseau και ο Montesquieu στους νεότερους χρόνους. Το άλλο είναι η σημερινή Πολιτεία της

Ελβετίας. Το πρώτο το ξέρουμε από την ελληνική γραμματεία. Το δεύτερο το παρακολουθώ από κοντά, σαν καθημερινό βίωμα, τα τελευταία 45 χρόνια της μόνιμης παραμονής μου στην χώρα. Θα τονίσουμε τα κύρια σημεία στα οποία απέβλεπαν οι Νομοθέτες κατά τα δύο αυτά παραδείγματα.

Η σωφροσύνη της Σπάρτης

ΓΙΑ το ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ της Σπάρτης γράφει ο Πλούταρχος στον Βίο του Λυκούργου:

"Πρώτη καινοτομία νηήρξεν η εγκαθίδρυση της γερουσίας η οποία, όταν συνδυάστηκε με την εξουσία των δύο βασιλέων, συνετέλεσε με την σωφροσύνη της, στην σωτηρία της πόλεως. Διότι το πολίτευμα, μετέωρο έως τότε, απέκλινε άλλοτε προς την βασιλεία με τάση την τυραννία, άλλοτε προς τον λαό, με τάση την οχλοκρατία. Τώρα όμως, προσετέθη ως έρμα η εξουσία των 28 Γερόντων".

Ο χρησμός από τους Δελφούς επικυρώνει το πολίτευμα:

"Πρώτα υποβάλλουν την γνώμη τους οι θεοτίμητοι βασιλείς και οι γέροντες οι σεβαστοί, και ύστερα οι πολίτες (Απέλλα) που πρέπει να απαντούν στις προτάσεις χωρίς να τις τροποποιούν"

Αργότερα, 130 χρόνια μετά τον Λυκούργο,

"οι μεταγενέστεροι, βλέποντας ότι η ολιγαρχία δεν είχε περιορισθεί και ήταν ακόμη δυνατή, γεμάτη ορμή και αυθαιρεσία, πρόσθεσαν στο καθεστώς αυτό και την δύναμη των Εφόρων σαν χαλινό".

Για τους γειτονικούς Μεσσήνιους και Αργείους, γράφει ο Πλούταρχος:

"Από τις αυθαιρεσίες των βασιλέων και την απειθαρχία του λαού έγιναν εκεί εσωτερικές αναστατώσεις που απέδειξαν πόσο θείο ευτύχημα ήταν για τους Σπαρτιάτες, να ρυθμίσει ο νομοθέτης το πολίτευμα τους σαν Μικτό".

Οι "επισταμένοι" λοιπόν, καθοδηγούν τον λαό, βρίσκονται πάντα υπό αμοιβαίον έλεγχο, ο λαός αποφασίζει με "ναί" ή "όχι", χωρίς να μπορεί να προτείνει τροπολογίες. Είναι προφανή τα πλεονεκτήματα αυτής της Μικτής Δημοκρατίας.

Η Ελβετική Πολιτεία

Το ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ μπορεί να αποτελέσει το πρότυπο για το μελλοντικό πολίτευμα της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Η "εθνική συνοχή" της Ελβετίας, δεν είναι αποτέλεσμα συναισθηματικού πατριωτισμού ή φυλετικής και γλωσσικής ενότητας, αλλά λογικής ανάγκης. Ο τοπικισμός παραμένει έκδηλο ιστορικό κατάλοιπο χωρίς να επηρεάζει την ενότητα της χώρας ή την "ελβετική" εθνική συνείδηση. Η σημερινή Ελβετία είναι μία μικρογραφία αυτού που θα μπορεί αύριο να γίνει η Ευρώπη.

Η σύγχρονη Ελβετική Ομοσπονδία ιδρύεται με την ψήφιση από τον λαό του νέου Συντάγματος στις 12.11.1848. Σκοπός της Ομοσπονδίας είναι: (α) η εξασφάλιση της ανεξαρτησίας της χώρας, (β) η διατήρηση της τάξεως, (γ) η προστασία των λαϊκών ελευθεριών και συνταγματικών δικαιωμάτων, (δ) η προαγωγή της γενικής ευημερίας.

Όργανα είναι ο Λαός, τα Καντόνια (τοπική αυτοδιοίκησης), η Γενική Συνέλευσις, η Κυβέρνησις (Ομοσπονδιακό Συμβούλιο) και η Δικαστική Εξουσία. Η Γενική Συνέλευσις (Νομοθετική Εξουσία) απαρτίζεται από δύο Σώματα, το Εθνικό Συμβούλιο και το Συμβούλιο των Πολιτειών (Καντονιών).

Η Κυβέρνησις απαρτίζεται από επτά (7) Υπουργούς ("Συμβούλους") που εκλέγονται κάθε 4ετία από το Εθνικό Συμβούλιο. Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των επτά. Η ευθύνη είναι συλλογική. Κάθε χρόνο, η Συνέλευσις εκλέγει έναν μεταξύ των επτά ως Πρόεδρο της Ομοσπονδίας. Η θέση αυτή αντιστοιχεί στις άλλες χώρες με τον "πρωθυπουργό" και τον "Πρόεδρο της Δημοκρατίας" αλλά η διαφορά, όπως εύκολα φαίνεται, είναι τεραστία! Ο καθένας αντιλαμβάνεται ότι τα νοσηρά κρούσματα "προσωπολατρείας" ενός υποτιθέμενου "χαρισματικού" ηγέτη είναι απολύτως αδύνατα.

Καθαρώς διοικητικά καθήκοντα έχει ο Καγκελλάριος που εκλέγεται κάθε 4 χρόνια από την Γενική Συνέλευση. Η Δικαστική Εξουσία ανήκει στο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο και οι Δικασταί εκλέγονται από την Γενική Συνέλευση κάθε 6 χρόνια.

Παρόμοια οργάνωσις υπάρχει αντίστοιχα σε κάθε χωριστό Καντόνι όπου η τοπική αυτοδιοίκηση είναι ανεξάρτητη από την Κεντρική Κυβέρνηση. Το Καντόνι δεν είναι "Επαρχία" ή "Νομός", αλλά κυρίαρχο Κράτος.

Δύο άλλες ιδιορρυθμίες πρέπει να τονισθούν. Πρώτον, η έλλειψη μονίμου "Αρχηγού" της Κυβερνήσεως (Πρωθυπουργού), αλλά και μονίμου "Αρχηγού Κόμματος". Δεύτερον, η σύστασις της Κυβερνήσεως από επτά (μόνον) Υπουργούς, οι οποίοι προέρχονται από όλα τα Κόμματα, κατά την αναλογία των ψήφων που λαμβάνει το καθένα στις εκλογές. Έτσι, στην Κυβέρνηση συμμετέχουν όλα τα κύρια (4) κόμματα κατά ένα παραδοσιακό σύστημα κατανομής Υπουργείων που έχει αποκληθεί "η μαγική φόρμουλα" (2:2:2:1).

Σημαντική είναι μία ακόμη ιδιαίτερη ιδιορρυθμία. Καθιστά την Ελβετία ημι-άμεση δημοκρατία και την φέρνει πλησιέστερα στο αρχαίο ελληνικό πρότυπο. Διότι, τόσον οι νόμοι που ψηφίζονται από την Συνέλευση όσο και οι αποφάσεις της Κυβερνήσεως υπόκεινται στον απ' ευθείας συνεχή έλεγχο του λαού. Τούτο επιτυγχάνεται με τον θεσμό του Δημοψηφίσματος. Ο κάθε πολίτης μπορεί να αναλάβει την πρωτοβουλία για την αναθεώρηση οιασδήποτε διατάξεως του Συντάγματος. Η "πρωτοβουλία" (initiative) υπόκειται αναγκαστικά σε δημοψήφισμα εφ' όσον συγκεντρωθεί ορισμένος αριθμός υπογραφών. Αυτό το "προαιρετικό" δημοψήφισμα ισχύει τόσο σε Ομοσπονδιακό επίπεδο όσο και στο επίπεδο του κάθε Καντονίου. Εξασφαλίζει όχι μόνο την άμεση, αλλά και την συνεχή συμμετοχή του πολίτου στα κοινά. Κάθε χρόνο διεξάγονται 2 ή 3 δημοψηφίσματα επί διαφόρων θεμάτων. Παράλληλα, υπάρχει και το "υποχρεωτικό" δημοψήφισμα, το οποίον αφορά σε διαφόρους νόμους ή και διατάγματα και προκαλείται από την Κυβέρνηση. Το σύστημα τούτο, αποτρέπει την αυθαίρετη διακυβέρνηση από "βουλευτές" και "υπουργούς". Πάνω από κάθε διοικητική πράξη κρέμεται η "Δαμόκλειος Σπάθη" της λαϊκής "Πρωτοβουλίας" και του προαιρετικού δημοψηφίσματος που επιβάλλεται με την θέληση των πολιτών.

Το νομοσχέδιο που προτείνεται από την "πρωτοβουλία" (initiative) των πολιτών, υποβάλλεται σε έλεγχο από την Κυβέρνηση και κατόπιν από το Κοινοβούλιο. Το κάθε όργανο έχει την δυνατότητα να προτείνει είτε την έγκριση, είτε την απόρριψη, είτε την διαρρύθμιση με ένα "αντι-σχέδιο" (contre-projet). Η συζήτηση σχετικώς γίνεται σε συνεργασία με τους κυριώτερους ενδιαφερομένους (Συνδικάτα εργατών και εργοδοτών κλπ). Αυτό αποτελεί τέλειο σύστημα θεσμοθετημένου "διαλόγου" που αποκλείει την αυθαιρεσία της Κυβερνήσεως. Και στα δύο μέρη, επικρέμαται ο κίνδυνος του δημοψηφίσματος αφού η τελική απόφασις για το κάθε ειδικό, επί μέρους, ζήτημα, μπορεί και ανατίθεται στον λαό. Έτσι ο λαός είναι πάντοτε και για κάθε ειδικό θέμα, η πραγματική πηγή της εξουσίας.

Ο θεσμός της "Πρωτοβουλίας" γίνεται παράγων εμπνεύσεως του κυβερνητικού έργου και αποτελεί υγιές μέσον πίεσεως. Διότι αποκλείει κάθε δικαιολογία για ανώμαλη εξέγερση, απεργία, διαδηλώσεις, ή ταραχές. Η απόπειρα ανωμαλίας ή και εκβιαστικής απεργίας από

οποιαδήποτε "ειδική βούληση", βρίσκεται σε αδρή αντιπαράθεση προς την έννοια της δημοκρατίας. Για κάθε μεγάλο πρόβλημα εναπόκειται στον λαό, πράγματι και στην ουσία "κυρίαρχο", να αποφασίσει κατ' απόλυτη πλειοψηφία με Ναί ή Όχι. Αφού όμως θα έχει καθοδηγηθεί από τα υπεύθυνα συλλογικά Σώματα των "επισταμένων". Στην Ελβετία ισχύει η αρχή : "η ολιγαρχία (των "επισταμένων") διαβουλεύεται, νουθετεί, καθοδηγεί και ο λαός αποφασίζει". Όχι βέβαια όπως στην Αθηναϊκή Δημοκρατία όπου, σε μία συνεδρίαση στην Πνύκα, ο κάθε δημαγωγός μπορεί να παρασύρει τον λαό σε μία στιγμιαία και επιπόλαιη απόφαση, υπό την επίδραση της ψυχολογίας της μάζας. Στην Ελβετία ισχύουν όλα τα πλεονεκτήματα του συστήματος της Σπάρτης (Βασιλείς, Γερουσία, Έφοροι, Απέλλα), προσαρμοσμένο στις σύγχρονες συνθήκες. Χωρίς αμφιβολία, ανάλογο ήταν και το σύστημα της Ρώμης στις πιο ένδοξες ημέρες της.

Το πνεύμα συμβιβασμού

ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΥΤΟ οφείλεται η παραδειγματική τάξις και ευημερία της Ελβετίας. Αλλά το ότι, εκεί, η δημοκρατία αποτελεί βίωμα εμφανίζεται από μία μόνιμη πρακτική η οποία αποτελεί άγραφο νόμο. Αξίζει να τονισθεί ιδιαιτέρως. Τί ακριβώς συμβαίνει στην πράξη όταν μία "πρωτοβουλία" ή ένας νόμος απορριφθεί από τον λαό κατά το δημοψήφισμα; Ασφαλώς, ο λαός δεν ξεχύνεται στους δρόμους για να ..."γιορτάσει την νίκη του", ούτε για να τιμωρήσει τους αντιπάλους κατά τα πρότυπα που εισήγαγε στην Ελλάδα η νοσηρή ψυχοπαθολογία των αγυρτών της πολιτικής.

Αυτό που συμβαίνει κατά κανόνα είναι το εξής: η κυβέρνηση σέβεται, βέβαια, την ετυμηγορία της απολύτου πλειοψηφίας. Αλλά παράλληλα λαμβάνει μέτρα που κατά κάποιο τρόπο ικανοποιούν και την μειοψηφία. Δηλαδή, λαμβάνει υπ' όψιν της και την απαίτησιν ή την ανησυχία της μειοψηφίας. Η φράσις ενός Ανδρέα Παπανδρέου "αν η δεξιά δεν αναγνωρίσει την ήττα της η βία είναι αναπόφευκτη" θα είχε σε μία χώρα όπως η Ελβετία, μόνο την απήχηση που έχει η φράσις ενός ψυχοπαθούς ή ενός εγκληματία. Παράδειγμα: η "πρωτοβουλία" ζητά την απέλαση όλων των ξένων εργατών από την χώρα. Ο λαός, κατά πλειοψηφίαν, απορρίπτει την πρόταση. Η κυβέρνηση τότε ψηφίζει νόμους που δεν απελαύνουν μεν όλους τους ξένους, αλλά αποκλείουν την είσοδο στην χώρα νέων ξένων εργατών.

Αυτό είναι το πνεύμα συμβιβασμού που αποτελεί το μυστικό της ελβετικής σταθερότητος και ευημερίας. Και αυτό είναι το πνεύμα συγκαταβάσεως (που υπονοεί ο Rousseau) το οποίον εξασφαλίζει τον σεβασμό της Γενικής Βουλήςσεως. Δεν είναι απορίας άξιον ότι ο Rousseau, πολίτης της Γενεύης, γράφει στον Πρόλογο του "Κοινωνικού Συμβολαίου" του: "Είμαι ευτυχής, κάθε φορά που σκέπτομαι το πρόβλημα της διακυβερνήσεως, να βρίσκω στην ερευνά μου νέους λόγους για ν' αγαπώ αυτήν της πατρίδος μου".

Πώς αυτά θα μπορούσαν να προσαρμοσθούν στην ελληνική πραγματικότητα; Αυτό θα εξετάσουμε στα επόμενα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 9

Γενικές Αρχές Δημοκρατίας

ΟΠΩΣ ΕΙΔΑΜΕ ΣΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ, τόσο στην Πολιτεία της Σπάρτης, όσο και στο πολιτικό σύστημα της Ελβετίας, διαφαίνονται ορισμένες Γενικές Αρχές τις οποίες πρέπει να υπογραμμίσουμε.

Η πρώτη αρχή είναι ότι δεν ισχύει η απ' ευθείας άμεση δημοκρατία του Αθηναϊκού τύπου. Τόσο στην Σπάρτη, όσο και στην Ελβετία, προηγείται η εξεργασία των νόμων από τους "επισταμένους". Μόνον ύστερα από μακρά διαδικασία μελέτης και διαλόγου με τις ενδιαφερόμενες "ειδικές βουλήσεις" (συνδικάτα, επαγγελματίες κλπ) ο λαός καλείται να αποφασίσει με Ναι ή Όχι. Το σύστημα αυτό αποκλείει την επιρροή του "Δημαγωγού". Έχουμε δηλαδή το σύστημα της "Μικτής Δημοκρατίας" όπου η ολιγαρχία των επαϊόντων μελετά και προτείνει και ο λαός αποφασίζει. Αφού όμως πρώτα έχει αποκτήσει επίγνωση του πορίσματος της μελέτης και του σχετικού σκεπτικού.

Κατά την αρχαιότητα, ολιγαρχία ήταν η τιμοκρατία (οι πλούσιοι) ή η αριστοκρατία (οι "ευγενείς" εκ καταγωγής). Σε αυτό το καθεστώς, ο Πλάτων αντέτεινε την ολιγαρχία των "φιλοσόφων", δηλαδή των "επισταμένων". Είναι φανερόν ότι, στις σημερινές συνθήκες κοινωνικής και επιστημονικής προόδου, η ολιγαρχία μπορεί να έχει μόνο μία μορφή: την τεχνοκρατία. Οι "επισταμένοι" είναι μόνον οι τεχνοκράτες. Είναι δηλαδή επιστήμονες, με τις ανώτατες δυνατές σπουδές, που συνδυάζουν όμως, μαζί με την ανώτατη γενική μόρφωση, απαραίτητως και εμπειρία, ο καθένας στον ιδιαίτερο κλάδο του. Ο συνδυασμός ανώτατης γενικής και εξειδικευμένης μορφώσεως αλλά και πείρας, ασφαλώς απαιτεί μίαν ωρισμένη ηλικία και ένα οπωσδήποτε λαμπρό curriculum vitae. Δεν αρκεί να είναι κανείς "καθηγητής" π.χ. της Οικονομικής για να παρουσιάζει και τα εχέγγυα της πρακτικής εφαρμογής μιας, έστω άριστης, θεωρητικής γνώσεως. Επί πλέον, αυτός που αναλαμβάνει την διακυβέρνηση μιας Πολιτείας δεν αρκεί να έχει μόνο την περιορισμένη μόρφωση της "ειδικότητος". Πρέπει να έχει και μίαν εμπεριστατωμένη γενική μόρφωση.

Η δεύτερη αρχή είναι η πολλαπλότης των εξουσιών. Τούτο έχει σκοπό να αποκλείει, σύμφωνα με μόνιμη θεσμική ρύθμιση, το φαινόμενο της "ενός ανδρός αρχής". Στην Σπάρτη, υπάρχουν δύο "βασιλείς". Την τυχόν διαφωνίαν μεταξύ των, επιλύουν οι 28 Γέροντες και τούτων τις διαφωνίες επιλύει ο Λαός (Απέλλα). Στην Ελβετία, υπάρχουν επτά, συλλογικά υπεύθυνοι, "βασιλείς" των οποίων τις εκάστοτε αποφάσεις ελέγχουν τα δύο Σώματα Βουλών και τελικώς ο λαός ασκών συνεχή εξουσίαν (Πρωτοβουλία, Δημοψήφισμα). Δεν υπάρχει μόνιμος "Πρωθυπουργός" και δεν υπάρχει μόνιμος "Αρχηγός Κόμματος". Δηλαδή αποκλείεται ο πολιτικός "βεντετισμός".

Η τρίτη αρχή είναι η πρακτική του Συμβιβασμού που αποτελεί το κύριο γνώρισμα της Ελβετικής Πολιτείας. Η "μειοψηφία" κατά το δημοψήφισμα, όπως είδαμε, δεν αντιμετωπίζεται ως ο "ηττημένος". Η γνώμη της, παραμένει σεβαστή σε μία προσπάθεια επικρατήσεως του "πνεύματος συγκαταβάσεως" που εξασφαλίζει, κατά το δυνατόν, τον σεβασμό της Γενικής Βουλήσεως. Ο "αμοιβαίος σεβασμός" αποτελεί την λυδία λίθο της Δημοκρατίας. Ο χωρισμός των πολιτών σε "χώρους", η διάσπασις του ΤΕΘνους σε "ημετέρους" και στους "άλλους", όπως είναι η περίπτωσης στην Ελλάδα σήμερα, είναι μόνον ένδειξις βαρείας πολιτικής νόσου. Με αυτά

θεραπεύεται η ασθένεια του "δεσποτισμού της πλειοψηφίας" που αποτελεί εκδήλωση πολιτιστικής καταπτώσεως.

Η τέταρτη αρχή, ως ιδιορρυθμία της ελβετικής Πολιτείας, είναι η συμμετοχή όλων των κυρίων κομμάτων στην Κυβέρνηση. Εδώ δεν υπάρχει χώρος για τους αγύρτες της πολιτικής οι οποίοι, όταν είναι "έξω από τον χορό" παρασύρουν ανεύθυνα τον λαό με δημαγωγικά συνθήματα. Στον τυφλό σκοπό τους να συλήσουν την εξουσία με κάθε μέσον. Η ευθύνη είναι συλλογική και διέπεται από την αρχή του Συμβιβασμού για την λυσιτελή εξυπηρέτηση της Γενικής Βουλήσεως. Επί πλέον ο έλεγχος του "αντιπάλου" κόμματος και των ανθρώπων του γίνεται εντός των τειχών. Με πλήρη και σαφή επίγνωση προσώπων και πραγμάτων.

Η πέμπτη αρχή είναι η ιδιορρυθμία ως προς τον προσδιορισμό της "Ηγεσίας". Η "χαρισματικότητας" και η "προσωπολατρεία" παρουσιάζεται μόνο σε λαούς πνευματικής ανεπάρκειας. Αλλά και στα άτομα, είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα παιδικής πνευματικής ηλικίας. "Ωριμοί" λαοί είναι μόνον εκείνοι στους οποίους η δημοκρατία έχει καταστεί βίωμα και καθημερινός τρόπος ζωής. Η δημοκρατία συνεπάγεται ανθρώπινη αξιοπρέπεια και ατομική ωριμότητα. Δηλαδή έννοιες αντιφατικές προς το φαινόμενο της προσωπολατρίας και χαρισματικότητας. Ουδείς είναι αναντικατάστατος εφ' όσον εξασφαλίζεται μόνιμος η κυριαρχία ορισμένων αρχών. Το αντίθετο, δηλ. η αναγνώρισις ενός κομματικού "Αρχηγού", οδηγεί, ακόμη και υπό τον πλέον αμόλυντο κοινοβουλευτικό μανδύα, σε φαινόμενα δεσποτισμού, αυθαιρεσίας και περιφρονησεως προς τις αρχές της κοινωνικής τάξεως.

Για τους λόγους αυτούς, στην Ελβετία, όπως είδαμε, δεν υπάρχει μόνιμος "πρωθυπουργός" και μόνιμος "αρχηγός κόμματος". Η διοικητική ενότης εξασφαλίζεται υπηρεσιακώς, με τον εκάστοτε εκλεγόμενο "Καγκελλάριον". Αντιθέτως, ο "πρωθυπουργός" εκλέγεται κάθε ένα χρόνο από τα μέλη της Κυβερνήσεως ως *primus inter pares*. Και η Κυβέρνησις «είναι πάντοτε εθνικής ενότητος. Τα πλεονεκτήματα αυτής της μεθόδου είναι έκδηλα. Πρώτον, αποκλείεται το νόσημα της προσωπολατρίας και χαρισματικότητας και, συνεπώς, ο δεσποτισμός. Δεύτερον, με την συχνή αλλαγή προσώπων, εξασφαλίζεται η συνεχής άμιλλα, η προώθηση νέων ιδεών υπό συνθήκες πνευματικής ανεξαρτησίας, η ανανέωση προσώπων με βάση την Αρχή του ικανωτέρου. Διότι δεν υπάρχουν χαρισματικά πρόσωπα. Υπάρχουν μόνον χαρισματικές Αρχές και θεσμοί. Τρίτον, η εκλογή του εκάστοτε "Αρχηγού Κόμματος" ή πρωθυπουργού από την λαϊκή βάση, αποκλείει τις ματαιοδοξίες διαφόρων δελφίνων (ή κηφίνων) οι οποίες τελικά τείνουν στην διάσπαση και στην ατολμία. Έτσι, τα κόμματα εκπροσωπούν μόνον, συγκεκριμένες Ιδέες, Προγράμματα και Προτεραιότητες. Οι οπαδοί των Κομμάτων είναι Οπαδοί Ιδεών και Αρχών και όχι του πρώτου τυχόντος δημαγωγού.

Οι ανωτέρω αρχές είναι φάρμακα για τις περισσότερες από τις ασθένειες της δημοκρατίας που αναφέραμε. Η εφαρμογή τους σήμερα στην Ελβετία και σε άλλες χώρες είναι καθημερινή πράξις. Τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από την εφαρμογή τους στην Ελλάδα είναι πρόδηλα. Διότι η θεραπεία από την νόσο που μαστίζει την χώρα μας δεν θα επέλθει μόνο με ευχολόγια, θα πρέπει να επιβληθούν θεσμοί οι οποίοι θα καταστήσουν με τον συνταγματικό εξαναγκασμό της επιβολής τους, την Ελλάδα, πολιτικώς υγιή χώρα.

Πρόσωπα και θεσμοί

ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ των ασθενειών της δημοκρατίας (που έχουν ανάγκη θεραπείας ή προλήψεως) και των προτύπων πολιτικών συστημάτων (που έχουν δοκιμασθεί στην πράξη), έχουμε διαμορφώσει το πεδίο πάνω στο οποίο μπορεί να αναπτυχθεί το περιεχόμενο της Πολιτικής Μεταρρυθμίσεως που έχει ανάγκη η σημερινή ελληνική πραγματικότητα. Σε περίοδο

σεισμικών καταστροφών μπορεί κανείς ευκολότερα να διαμορφώσει τους χάρτες μιας νέας συγχρονισμένης πολεοδομίας. Χρειάστηκε λοιπόν να έρθει στην εξουσία ένα κόμμα αδίστακτων σκευωρών. Χρειάστηκε να περιέλθει η οικονομία της χώρας στο έσχατο σημείο καταπτώσεως και απελπισίας. Χρειάστηκε να εξευτελισθεί η Ελλάδα σε τραγικό και εθνικά επικίνδυνο σημείο διεθνούς ανυποληψίας και αντιπάθειας. Χρειάστηκε να καταπέσει το γενικό πνευματικό και πολιτιστικό επίπεδο στον βόρβορο του λαϊκισμού και της Προπαγάνδας. Χρειάστηκε να περιέλθει το τιμόνι του Κράτους σε έναν πειθήνιο πράκτορα ξένων συμφερόντων. Χρειάστηκε να φτάσουν στο έσχατο σημείο γελοιοποίησεως οι θεσμοί, τα πολιτιστικά πρότυπα και οι κοινωνικές αξίες με ασυνείδητους και αναισθητους ταγούς.

Χρειάστηκαν όλα αυτά, με ένταση σεισμού, για να αποκτήσει συνείδηση το Έθνος ότι η κατάσταση της Ηγεσίας είναι αυτόχρονα τραγική. Και ότι ριζικά μέτρα Πολιτικής Μεταρρυθμίσεως είναι αναγκαία, αν δεν θέλουμε να εξαφανισθούμε ως Έθνος και ως Κράτος. Η πρόσφατη Ιστορία της Ελλάδος δείχνει ότι μέχρι τώρα το Μέλλον του Έθνους εξηρτάτο αποκλειστικά από την χαρισματικότητα διαφόρων προσώπων, καλών ή κακών, ικανών ή ανικάνων, που η καλή ή η κακή Τύχη του Έθνους έφερνε κατά καιρούς στο πολιτικό προσκήνιο. Όπως ελέχθη, "ο Βενιζέλος ήταν πολύ μεγάλος για τους Έλληνες". Και τούτο είναι απόλυτα αληθές, διότι οι άλλοι "ταγοί" και ιδιοτελείς αντίπαλοι του ήσαν "πολύ μικροί".

Είναι καιρός να συνειδητοποιήσουμε ότι σε μία οργανωμένη κοινωνία, το μέλλον και η Τύχη του Έθνους δεν θα εξαρτάται πλέον από το τυχάρπαστο των προσώπων αλλά από την σταθερότητα των θεσμών. Η Ελλάδα δεν χρειάζεται "πολιτικάντηδες".

Χρειάζεται Νομοθέτες. Ανθρώπους που υψώνουν το ανάστημά τους όχι στο κομματικό αλλά στο Εθνικό Βάθρο. Μόνο σε τέτοιο επίπεδο, θα μπορέσει να κυριαρχήσει η Αρχή του Συμβιβασμού και η Αρχή της Συγκαταβάσεως που εξασφαλίζουν την επικράτηση της Γενικής Βουλήσεως η οποία αποτελεί την ουσία της δημοκρατίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

Οι θεσμοί της Μικτής Δημοκρατίας

Οι κύριες αρχές

ΣΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ αναφέραμε ότι η ανάγκη Πολιτικής Μεταρρυθμίσεως είναι γενικό αίτημα, που διαισθάνεται το 98% του Λαού. Η πολιτική κρίση που έχει επιφέρει η εθνικώς καταστρεπτική πολιτική ενός Ανδρέα Παπανδρέου έχει αφυπνίσει τις συνειδήσεις υπευθύνων πολιτικών. Εκείνων, βέβαια, μόνον που νοιάζονται για την πορεία και το μέλλον αυτού του τόπου. Μέσα στις γενικές κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές ανακατατάξεις που συντελούνται σήμερα στην Ευρώπη.

Περισσότερο από ποτέ άλλοτε, οι ενδογενείς ασθένειες της δημοκρατίας έχουν φθάσει σήμερα σε κρίσιμο σημείο εξάρσεως. Και τούτο απειλεί την ζωή της δημοκρατίας και συνεπώς την ζωή του Έθνους. Μέσα στο νοσηρό κλίμα που εδημιούργησε η παρουσία, στο πολιτικό

κλίμα της Ελλάδος, του Ανδρέα Παπανδρέου, οι πολίτες έχουν διαφοροποιηθεί ανάλογα, ο καθένας, με την ιδιοσυγκρασία του. Υπάρχουν εκείνοι που ακολουθούν το δημιουργηθέν βορβορώδες ρεύμα από ιδιοτελές συμφέρον, ως ειδικές βουλήσεις. Όπως άλλοτε ο φίλος του Μακιαβέλλι Guicciardini υπό ανάλογες συνθήκες ενός Παπικού δεσποτισμού. Επωφελούνται λοιπόν ενεργά μέσα στην ατμόσφαιρα της γενικής σήψεως την οποίαν ενέτεινε το προσωπικό παράδειγμα ενός Ανδρέα Παπανδρέου, σαν "ολικό κοινωνικό φαινόμενο".

Και υπάρχουν εκείνοι οι οποίοι εθελουφλούν. Από αυτούς, άλλοι αρνούνται να συνειδητοποιήσουν την κατάσταση, αποφεύγοντας να παρακολουθούν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσεως. Περιορίζονται, όπως ελέγετο στην αρχαιότητα, να "ιδιωτεύουν" (λέξις από την οποίαν προέρχεται το αγγλο-γαλλικό idiot). Και άλλοι πιστεύουν ότι εξαγνίζονται ή απολυμαίνονται από την νοσηρότητα λέγοντας ότι "αυτοί δεν γίνονται αποστάτες". Μεταβάλλουν έτσι το συμφέρον, την ανευθυνότητα, την δειλία, την ανικανότητα ή τον φόβο, σε φιλοτιμίαν!

Μετά από όλους αυτούς, υπάρχουν εκείνοι (το 98% του λαού κατά την τελευταία [1995] δημοσκόπηση), που ζητούν την "ανανέωση" της πολιτικής ζωής του τόπου. Σε αυτούς και μόνον απευθύνεται αυτό το βιβλίο. Ήδη, αφού καταγράψαμε τις "ασθένειες" της δημοκρατίας, εδείξαμε "πρότυπα" από διάφορες Πολιτείες, τα οποία έχουν εφαρμοσθεί στην πράξη. Και έχουν αποδείξει την αποτελεσματικότητά τους στην πρόληψη και θεραπεία των "ασθενειών". Εδείξαμε, ότι αυτά τα πρότυπα διέπονται από σειρά Γενικών Αρχών που εξασφαλίζουν την διατήρηση της υγιούς δημοκρατίας. Ασφαλώς, μόνον "κατά το δυνατόν", για να χρησιμοποιήσουμε και εδώ την σοφή επιφύλαξη του Αριστοτέλους.

Είναι όμως φυσικόν, ότι μας χωρίζει πολύς χρόνος από την Σπάρτη και πολλή πολιτιστική απόσταση (για ιστορικούς λόγους) από την Ελβετία, για να μπορούν τα αντίστοιχα πολιτικά συστήματα να εφαρμοσθούν στην σύγχρονη Ελλάδα ως έχουν. Εν τούτοις, αυτές οι γενικές αρχές της υγιούς δημοκρατίας θα ήταν δυνατόν να προσαρμοσθούν στις ειδικές σημερινές συνθήκες. Με μία συγκεκριμένη μόνιμη Μεταρρύθμιση των θεσμών. Είναι σφάλμα να πιστεύουμε ανεξέλεγκτα ότι οι πολιτικοί θεσμοί ακολουθούν το πολιτιστικό επίπεδο ενός λαού. Το αληθέστερον είναι ότι το πολιτιστικό επίπεδο του λαού εξαρτάται από τους πολιτικούς θεσμούς. Απόδειξις είναι ότι, στην αρχαιότητα, τόσο ο Σόλων όσο και ο Λυκούργος δεν ακολούθησαν, αλλά μετέβαλαν και διεμόρφωσαν, τα κοινωνικά και πολιτικά πρότυπα του τόπου όπου εγεννήθησαν. Και είναι χαρακτηριστική η έκφρασις του Σόλωνος, ο οποίος είπεν ότι έδωσε στον λαόν τήσιν εξουσίαν "όσσην αρκεί"! θα αναφέρουμε λοιπόν κατωτέρω την προτεινόμενη δομή των θεσμών της Πολιτικής Μεταρρυθμίσεως. Είναι πρότασις λύσεων που μπορούν βέβαια να τροποποιηθούν στις λεπτομέρειες. Προορίζονται όμως να προκαλέσουν σκέψεις για περαιτέρω επί μέρους βελτιώσεις. Από αυτούς οι οποίοι, μπροστά στον θανάσιμο κίνδυνο που απειλεί το Έθνος, δεν δέχονται να "ιδιωτεύουν".

Η σύσταση της Εθνοσυνελεύσεως

ΩΣ ΠΡΩΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ της Πολιτικής Μεταρρυθμίσεως θα αναφέρουμε την παγίωση ενός θεμελιώδους θεσμού. Αποτελεί κοινό στοιχείο, στις Πολιτείες της Σπάρτης και της Ελβετίας. Εφαρμόζεται σήμερα σε πλείστες άλλες χώρες. Έχει εφαρμοστεί, κατά το παρελθόν, και στην Ελλάδα. Πρόκειται για τον θεσμό των δύο Βουλών. Πράγματι, η αρχή της διπλής Βουλής είναι δυνατόν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να θεωρηθεί αντίδοτο σε πολλές από τις αναφερθείσες "ασθένειες". Αναφέρομαι κυρίως στις ασθένειες του "δεσποτισμού της πλειοψηφίας", του "είδους της ηγεσίας", των "μη επισταμένων" και των "δημαγωγών". Τούτο μπορεί να συμβεί αν

τηρηθούν ορισμένες προϋποθέσεις που θα εκθέσουμε κατωτέρω. Καθορίζουν την σύσταση και την λειτουργία εκάστου Σώματος.

A. Το Κοινοβούλιο

Ο ΘΕΣΜΟΣ της διπλής Βουλής σημαίνει, αφ' ενός το Σώμα του Κοινοβουλίου, όπως υφίσταται σήμερα. Και ένα δεύτερο Σώμα που θα ονομάσω "Τεχνική Βουλή". Για το πρώτο, δεν χρειάζεται μεγάλη μεταβολή στο ήδη υπάρχον σύστημα. Ο οποιοσδήποτε Έλλην πολίτης, ανεξαρτήτως μορφώσεως ή φύλου, θα μπορεί να αποτελεί μέλος, εφ' όσον έχει την απ'ευθείας ψήφο, εκτίμηση και προτίμηση του λαού. Η κρίσις του θα είναι ελεύθερη, θα καθορίζεται δι' όρκου ρητώς κατά το συμφέρον της Γενικής Βουλήσεως και η ψηφοφορία στην Βουλή θα είναι υποχρεωτικώς, κατά συνταγματική διάταξη, πάντοτε μυστική.

Ο αριθμός των βουλευτών του Κοινοβουλίου δεν είναι επιτρεπτόν να υπερβαίνει τα 150 μέλη. Η κοινωνική εξέλιξις το καθιστά αναγκαίον, με συνταγματική διάταξη, ώστε να υπάρχει αναλογία συνθέσεως φύλων. Ο αριθμός των ανδρών και (αντιστοίχως) των γυναικών δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει το 60% ή να είναι μικρότερος του 40% των μελών του Σώματος.

Η εκλογή γίνεται κατά 4ετίαν κατόπιν προτάσεως υποψηφίων από το κάθε κόμμα. Ασφαλώς πάντοτε με σταυρόν προτιμήσεως και κατά το αναλογικό σύστημα. Απαγορεύεται συνταγματικώς η μέθοδος της "λίστας" ως απόλυτα αντιδημοκρατική. Εισάγεται δε, για πρώτη φορά στην Ελλάδα μία νέα μέθοδος που ακολουθείται στην Ελβετία: ο ψηφοφόρος θα είναι ελεύθερος να προσθέτει στο κομματικό ψηφοδέλτιο και έναν βουλευτή της προτιμήσεως του έστω και αν αυτός ανήκει σε άλλο κόμμα, ή δεν ανήκει σε κανένα! Με το διπλό σύστημα του Σταυρού και της Προσθήκης αυξάνεται η αυτονομία του ψηφοφόρου για την ανάδειξη του αντιπροσώπου του. Συνεπώς, ενισχύεται η δημοκρατική ιδέα. Επί πλέον, ενθαρρύνεται η δυνατότης ανεξάρτητης υποψηφιότητας προσώπων εξέχοντος κύρους.

Έτσι θα ικανοποιηθεί και η παρατήρησις του John Stewart Mill. Όπως είδαμε ανωτέρω, ορθώτατα επιμένει στον "δημιουργικό ρόλο της μειοψηφίας" με δυνατότητα εκλογής προσώπων "ανωτέρας μορφώσεως και κύρους". Διότι τέτοια πρόσωπα δεν ανέχονται να είναι υποτελείς στην βούληση του Αρχηγού ενός κόμματος. Οι εκλεκτοί αυτοί, χωρίς την ανωτέρω καινοτομία, δεν θα είχαν ποτέ την δυνατότητα να προβληθούν κατ' ευθείαν και από την λαϊκή βάση. Εάν η Πολιτική Μεταρρύθμισις εισαγάγει, εκτός από τον Σταυρό, την Προσθήκη, με συνταγματική διάταξη, ας είμαστε βέβαιοι ότι θα υπάρξει ιστορική βελτίωσις στο "είδος της ηγεσίας" και στην ποιότητα του Κοινοβουλίου. Όποιος αρνείται αυτό το δικαίωμα στον ψηφοφόρο, αρνείται το θεμέλιο της δημοκρατικής ιδέας.

Ο Σταυρός και η Προσθήκη, καθιστά τον βουλευτή πράγματι "αντιπρόσωπο του λαού". Εξασφαλίζει αυτονομία γνώμης έναντι του κλειστού κυκλώματος του κατ' ιδίαν κόμματος. Έτσι, κατά κάποιον τρόπο, η Ειδική Βούλησις που είναι το χαρακτηριστικό του κόμματος τείνει περισσότερο προς την Γενική Βούληση. Διότι όσο περισσότερο αυξάνεται η πολλαπλότης της αυτονομίας, τόσο περισσότερο εξασφαλίζεται η επικράτησις της Γενικής Βουλήσεως έναντι της Ειδικής. Τούτο, είναι σύμφωνο με την μαθηματική θεωρία του "Μεγάλου Αριθμού Περιπτώσεων" (θεώρημα Bernoulli) που πρώτος υπέδειξεν ο Rousseau, ως εχέγγυο της ανόθευτης Γενικής Βουλήσεως (πβ Κοιν. Συμβ. 11,3).

[Συνοπτική περίληψις: Κοινοβούλιο 150 μελών. Αναλογία ανδρών/γυναικών μεταξύ 40-60%. Σταυρός προτιμήσεως και Προσθήκη. Σύστημα απλής αναλογικής. Μυστική ψηφοφορία εντός της Βουλής κατά συνταγματική διάταξη.]

Β. Η Τεχνική Βουλή

ΑΝΑΦΕΡΑΜΕ ότι, στην αρχαιότητα, το δεύτερο Σώμα ήταν έκφραση της Ολιγαρχίας η οποία, τότε, ήταν τιμοκρατία ή αριστοκρατία. Σήμερα η μόνη Ολιγαρχία που μπορεί, και επιβάλλεται, να έχει ηγετική θέση στην δημοκρατική Πολιτεία είναι η Τεχνοκρατία. Είναι σύνηθες ότι κάθε κυβέρνησις έχει πάντοτε ένα Σώμα Συμβούλων (εξωκοινοβουλευτικών) που απαρτίζεται από "εμπειρογνώμονες" (οικονομολόγοι, συνταγματολόγοι, τεχνικοί κλπ). Εν τούτοις, ο ανεπίσημος αυτός θεσμός παρουσιάζει σημαντικό μειονέκτημα. Είναι περισσότερο επικίνδυνος για το γενικό καλό παρά χρήσιμος. Διότι οι "εμπειρογνώμονες" διορίζονται από τον Πρωθυπουργό. Συνεπώς, είναι φερέφωνα και τυφλά όργανα του Αυθέντη από τον οποίον εξαρτάται ο μισθός τους! Περιμένουν από αυτόν προωθητικές θέσεις στον πολιτικό βίο. Στερούνται αυτονομίας. Αναγκάζονται να καταστήσουν την επιστημονική τους συνείδηση υποτελή στα κομματικά ή αρχηγικά συμφέροντα. Διαστρεβλώνουν έτσι τις έννοιες και βοηθούν στην εξαπάτηση του λαού, όπως έχουν δείξει, π.χ., τόσες αλλοπρόσαλλες γνώμες των καλουμένων "συνταγματολόγων"! Αν αυτοί διαφωνήσουν με την πολιτική του Αρχηγού, ή αυτήν που υπαγορεύει το εκάστοτε "πολιτικό κόστος", ή θα απολυθούν ή θα αναγκασθούν να παραιτηθούν. Συνεπώς, θα χάσουν τον μισθό τους! Οι εγκάθετοι αυτοί "εμπειρογνώμονες" που αντιμετωπίζουν διαρκώς κρίσιν επιστημονικής συνειδήσεως, είναι βέβαια περιττό να υπάρχουν και να πληρώνονται ακριβά από τον φορολογούμενο πολίτη. Για να τον εξαπατούν!

Γι' αυτό είναι απαραίτητον όπως η Ολιγαρχία των Εμπειρογνομόνων αποτελέσει θεμελιώδη δημοκρατικό θεσμό. Για να είναι στην υπηρεσία μόνο του Γενικού Εθνικού Συμφέροντος. Πρέπει να γίνουν φερέφωνα και όργανα της Επιστήμης και Πείρας των. Με γνώμονα την τελεολογία της Γενικής Βουλήσεως και όχι μιας μονωμένης κλίκας με γνώμονα το "πολιτικό κόστος". Αυτός θα είναι ο ρόλος της Τεχνικής Βουλής.

Μέλη της (αριθμός 150) θα είναι μόνον άτομα με τίτλους ανωτάτης μορφώσεως και πείρας στον κλάδο τους. Ήτοι: Σπουδές σε ελληνικά και, απαραίτητως, ξένα (δυτικοευρωπαϊκά και βορειοαμερικανικά) Πανεπιστήμια, τίτλος τουλάχιστον doctorat (Ph.D.), μακρά και ικανοποιητική σταδιοδρομία σε επιστημονικό κλάδο, συγγραφή αριθμού βιβλίων και επιστημονικών άρθρων επωνύμως, τέλεια γνώσις τουλάχιστον μιας σημαντικής ξένης γλώσσας, διοικητική πείρα η οποία θα εκτιμάται από το curriculum vitae. Τα μέλη θα εκλέγονται για 6 χρόνια και δεν θα έχουν το δικαίωμα επανεκλογής, θα απαγορεύεται η ανάληψη θέσεως στην Κυβέρνηση. Η ηλικία τους θα είναι άνω των 60 ετών. Η φοίτησις σε ξένα Πανεπιστήμια ή η εργασία στην αλλοδαπή θεωρείται απαραίτητο προσόν λόγω των ειδικών σήμερα διεθνών σχέσεων της Ελλάδος (Ευρωπαϊκή Ένωσις, ΟΗΕ κλπ). Η μη φοίτησις σε ξένο Πανεπιστήμιο θα μπορεί να παραβλέπεται αν ο υποψήφιος μπορεί να αποδείξει ευδόκιμη συνεργασία σε διεθνές επίπεδο και εφ' όσον οπωσδήποτε κατέχει άριστα μίαν τουλάχιστον ξένη γλώσσα κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Ο λόγος είναι ότι τα μέλη της Τεχνικής Βουλής πρέπει να έχουν πλήρη γνώσιν της δυτικοευρωπαϊκής και βορειοαμερικανικής νοοτροπίας.

Πρόβλημα σημαντικόν ασφαλώς παρουσιάζει ο τρόπος εκλογής τους. Προτείνονται οι εξής δύο απόψεις:

(α) Καταρτίζεται πινάκων από τους διαθέτοντας τα άνω προσόντα Έλληνες, της Ελλάδος ή της αλλοδαπής, εφ' όσον υποβάλλουν προς τούτο αίτησιν και εφ' όσον έχουν συμπληρώσει το 60όν έτος της ηλικίας. Το πινάκων φυλάσσεται από τον Πρόεδρον της Δημοκρατίας ο οποίος και προβαίνει στην επιλογήν κατά βαθμιαίαν αξιολόγησιν προσόντων. Η άποψις αυτή έχει το πλεονέκτημα ότι οι επιλεγόμενοι δεν εξαρτώνται από οιοδήποτε κόμμα και συνεπώς αισθάνονται μεγαλύτερη ανεξαρτησία.

(β) Η επιλογή τους γίνεται από κάθε κόμμα και το ψηφοδέλτιο υποβάλλεται στην κρίση του λαού με το σύστημα Σταυρού και Προσθήκης. Τα προσόντα όμως θα είναι συνταγματικώς καθορισμένα (ως άνω). Και θα αναγράφονται στο ψηφοδέλτιο. Είναι φυσικόν ότι η επιλογή τους θα αποτελεί ζήτημα τιμής και άμιλλας για το κάθε κόμμα, θα πρέπει να περιμένει κανείς ότι από το κόμμα θα προτείνονται άτομα που συνδυάζουν ατομικό κύρος και πείρα.

Η μη επανεκλογή, μετά την δετή θητεία, εξασφαλίζει την απόλυτη αυτονομία του βουλευτού της Τεχνικής Βουλής, θα αποφασίζει κατά τις επιταγές της επιστημονικής του συνειδήσεως, σαν υπεύθυνος πολίτης, ανεξάρτητα από πολιτικό κόστος και εντολή του Αρχηγού. Ο σχετικός όρκος (ο οποίος θα επαναλαμβάνεται πριν από κάθε ψηφοφορία!) θα του υπενθυμίζει πάντοτε το εθνικό καθήκον. Η ανωτάτη μόρφωση, η πείρα και η έλλειψις συμφέροντος επανεκλογής ή αναλήψεως κυβερνητικής θέσεως, θα είναι εγγύησις, κατά το δυνατόν, της αμερόληπτης και, συνεπώς, ορθής αποφάσεως του κάθε μέλους. Αυτά είναι προσόντα και επιτεύγματα που δεν παρατηρούνται, ούτε ταιριάζουν, στο σύγχρονο πρότυπο του ελληνικού Κοινοβουλίου. Η ηλικία, (άνω των 60 ετών), ενδείκνυται όχι μόνο διότι εξασφαλίζει την σοφία της πείρας. Αλλά και διότι (αφού αποκλείεται η επανεκλογή) θα προσελκύσει ανθρώπους ικανούς, θα τελειώνουν, με αυτόν τον τιμητικό τρόπο, την πνευματική σταδιοδρομία τους. Θα έχουν έτσι ένα πρόσθετο πεδίο δράσεως για να εξασφαλίσουν την υστεροφημία τους. Οι Έλληνες του εξωτερικού θα μπορούν να προσφέρουν την πείρα και γνώσεις τους στην υπηρεσία της πατρίδος.

Μήπως, οι ανωτέρω προϋποθέσεις (μη επανεκλογή, ηλικία) κινδυνεύουν να μεταβάλλουν τον θεσμό της Τεχνικής Βουλής σε ...ησυχαστήριο; Δηλαδή, να μεταβάλλουν την Τεχνική Βουλή από την οποίαν πολλά αναμένονται, ως ένα ακόμη είδος ...Ακαδημίας Αθηνών; Είναι απίθανο για ανθρώπους ανωτέρου κύρους. Η δράσις των εντός της Βουλής θα ζωοποιείται αναγκαστικά με τρέχοντα και επίμονα προβλήματα για τα οποία θα απαιτείται άμεση λύσις. Όλα τα βλέμματα του Έθνους θα είναι συγκεντρωμένα επάνω τους. Θα αναμένεται από αυτούς ταχεία δράσις και απάντησις. Αντιθέτως, στην Ακαδημία δεν υπάρχουν προβλήματα που παρουσιάζουν τόσο άμεσο ενδιαφέρον για επίλυση. Οι Ακαδημαϊκοί μας μπορούν ανεμπόδιστα να καθεύδουν πάνω στον "τίτλο" τους. Αλλά τούτο δεν θα είναι δυνατόν για τα μέλη της Τεχνικής Βουλής υπό το νέο σχήμα διακυβερνήσεως.

Η λειτουργία της Εθνοσυνελεύσεως

Η ΒΑΣΙΚΗ ΒΟΥΛΗ και η Τεχνική Βουλή αποτελούν την Εθνοσυνέλευση, θα συνέρχονται, φυσικά, χωριστά. Εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις εθνικών τελετών κάθε είδους, οπότε μπορούν οι πανηγυρικές συνεδριάσεις να είναι μαζικές. Ποια όμως θα είναι η λειτουργία του συστήματος, όταν τα επίσημα Σώματα που το απαρτίζουν είναι τρία με την εξής σειρά προτεραιότητας: Υπουργικό Συμβούλιο (Κυβέρνησις), Τεχνική Βουλή, Κοινοβούλιο;

(α) Η πηγή των νομοσχεδίων είναι τριπλή. "Πρωτοβουλία" νομοσχεδίου ανήκει σε καθένα από τα τρία Σώματα. Στην Κυβέρνηση, σε έναν από τους Υπουργούς. Στις δύο Βουλές, ο κάθε βουλευτής θα μπορεί να προτείνει ένα νόμο εφ' όσον έχει συλλέξει τις επικυρωτικές υπογραφές 15 άλλων μελών. Τούτο αποτελεί παραλλαγή του συστήματος που ισχύει στην Ελβετία και είναι περισσότερο προσαρμοσμένο στην ελληνική πραγματικότητα. Διότι στην Ελβετία η Πρωτοβουλία ανήκει κατ' ευθείαν στον λαό εφ' όσον συγκεντρωθούν 100,000 υπογραφές. Τούτο είναι αδύνατον να ελεγχθεί στην Ελλάδα, ιδίως ως προς την γνησιότητα των υπογραφών. Αναλλοίωτο το Ελβετικό πρότυπο θα δημιουργούσε επιπλοκές συναφείς με την ιδιαίτερη ιδιοσυγκρασία του Έλληνα!

(β) Το κάθε νομοσχέδιο το επεξεργάζεται αρχικά η Κυβέρνησις, δηλαδή το Υπουργικό Συμβούλιο. Κατά πλειοψηφία της ολομελείας του Υπουργικού Συμβουλίου αποφασίζεται η έγκρισις, η απόρριψις ή η τροπολογία του (αντι-σχέδιο). Σε οποιαδήποτε περίπτωση, το

νομοσχέδιο υποβάλλεται στην Τεχνική Βουλή η οποία αναθέτει την μελέτη του σε ειδική εισηγητική επιτροπή. Η Επιτροπή εισηγείται με εμπεριστατωμένο σκεπτικό που περιλαμβάνει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα. Το νομοσχέδιο υποβάλλεται προς ψήφιση στην ολομέλεια. Τελευταίο, αποφαινεται για το νομοσχέδιο το Κοινοβούλιο αφού λάβει γνώση του σκεπτικού της Κυβερνήσεως και της Τεχνικής Βουλής.

(γ) Σε περίπτωση συμφωνίας και των τριών Σωμάτων, το νομοσχέδιο γίνεται νόμος του Κράτους. Σε περίπτωση διαφωνίας έστω και μιας των τριών πηγών, ή σε περίπτωση βέτο της Κυβερνήσεως, το νομοσχέδιο υποβάλλεται σε δημοψήφισμα με το ερώτημα Ναι ή Όχι, αφού όμως υποβληθούν μαζί με το ερώτημα οι απόψεις των διαφόρων σκεπτικών. Ας μη θεωρηθεί ότι το μέτρο τούτο θα πολλαπλασιάσει επικίνδυνα τις περιπτώσεις δημοψηφίσματος. Αντιθέτως, η "Δαμόκλειος Σπάθη" του δημοψηφίσματος θα είναι ασφαλιστική δικλείς. Θα εξασφαλίζει την σοβαρότητα της διακυβερνήσεως με γνώμονα την αίσθηση της Γενικής Βουλήσεως από όλον αυτόν τον πολιτικό κόσμο των Τριών Σωμάτων.

Το εκλογικό σύστημα

Το ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ θα εκλέγεται με την "απλή αναλογική" και από το Κοινοβούλιο θα εκλέγεται το Υπουργικό Συμβούλιο, δηλαδή η Κυβέρνησις. Η λειτουργία της Κυβερνήσεως θα αναπτυχθεί στο επόμενο Κεφάλαιο, θεωρείται γενικά ότι η απλή αναλογική οδηγεί σε αστάθεια με όλα τα δεινά επακόλουθα. Αλλά είναι επίσης γνωστόν ότι και τα δεινά της ...μη αναλογικής είναι επίσης σημαντικά. Το εκλογικό "μαγείρευμα" έχει οδηγήσει τελικά στην κατάλυση της δημοκρατίας. Διότι, όπως έχουμε ήδη τονίσει, η Κυβέρνηση που προκύπτει, έχει μεν την "πλειοψηφία" στην Βουλή, αλλά είναι η μειοψηφία ως προς το σύνολο των ψηφοφόρων. Ανάλογα με το εκλογικό σύστημα, σπανιότατα η Ελλάς είδε Κυβέρνηση που να έχει πάνω από το 50% των ολικών ψήφων! Κάποιος Υπουργός, Κυβερνήσεως του 43%, ο Κ. Σημίτης, μπορεί και υψώνει το ανάστημά του στην Βουλή και λέγει με ανευθρίαστο στόμφο: "η κυβέρνηση και ο ελληνικός λαός απεφάσισε"! (βλ. Πρακτικά Βουλής 6.2.1986). Η Γενική Βούλησις της σχετικής πλειοψηφίας μέσα στο Κοινοβούλιο, καθίσταται Ειδική ως προς την Γενική Βούληση του Έθνους!

Με αυτά, καλλιεργούνται οι τάσεις δεσποτισμού, περιφρονήσεως ή και διώξεως των μειοψηφιών. Δηλαδή, μειοψηφιών στην Βουλή, οι οποίες, στην πραγματικότητα, μπορεί να είναι και πλειοψηφίες ως προς το σύνολο των ψηφοφόρων. Έτσι επέρχεται ο Εθνικός Διχασμός και η ιταμή προσβολή της δημοκρατικής Ιδέας της Γενικής Βουλήσεως του Έθνους. Ο σεβασμός των ελευθεριών, η ορθή κρίσις για την εξασφάλιση της γενικής ευημερίας, βρίσκονται στα χέρια μιας κλίκας ανθρώπων, καλών ή κακών, τιμίων ή άτιμων, υγιών ή ψυχασθενών, που δεν διστάζουν να σφετερίζονται το όνομα του "λαού". Ακριβώς όπως κατά τον Μεσαίωνα, μία εκφυλισμένη Ηγεσία δεν edίσταζε να σφετερίζεται το όνομα του "θεού". Προς ίδιον πάντα όφελος. Είδαμε ότι γράφει ο Rousseau:

"Η Βούλησις κάθε Σώματος γίνεται Γενική σε σχέση με τα μέλη τον αλλά Ειδική σε σχέση με το Κράτος...Τέλος, όταν ένα σώμα είναι τόσο μεγάλο ώστε να κυριαρχεί των άλλων, η Γενική Βούλησις καθίσταται Ειδική" (Κοιν. Συμβ. 11,3).

Αυτό δεν είναι κατάσταση που μπορεί να συνεχίζεται μέσα στα πλαίσια της σύγχρονης, προοδευτικής, κοινωνίας. Η Κυβέρνησις Εθνικής Ενότητος, όπως έχει αποδειχθεί στην περίπτωση της Ελβετίας, είναι η μόνη λύσις που παρέχει μονιμότητα και εξασφαλίζει το πνεύμα του Συμβιβασμού. Και αυτό επιτυγχάνεται μόνον όταν η Κυβέρνησις Εθνικής Ενότητος είναι συνταγματικά προσδιορισμένη ως υποχρεωτικό σχήμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 11

Το κυβερνητικό σχήμα

ΣΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ, ως πρώτο στοιχείο της Πολιτικής Μεταρρυθμίσεως, αναφέρεται η συνταγματική θεμελίωση του θεσμού της Διπλής Βουλής: Πρώτον, το Κοινοβούλιο, ως έχει σήμερα, αλλά μόνο με 150 μέλη. Δεύτερον, η Τεχνική Βουλή, με επίσης 150 μέλη. Η τελευταία απαρτίζεται από την σύγχρονη μορφή της τιμοκρατίας, δηλαδή τους τεχνοκράτες ανώτατης και, κατά το δυνατόν, διεθνούς, επιστημονικής επιδόσεως. Αυτή η Τεχνική Βουλή, θα είναι το Εθνικό Σώμα εμπειρογνομόνων. Ακόμη, θα καθορίζει, κατ' ιδίαν κρίσιν, "εξεταστικές των πραγμάτων επιτροπές" και τον διορισμό εμπειρογνομόνων προς μελέτη ειδικών υποθέσεων. Το Σώμα αυτό θα θεραπεύει, κατά το δυνατόν, την ασθένεια των μη επισταμένων που αποτελεί το προαιώνιο σαράκι της δημοκρατίας. Επίσης δε και την ασθένεια του Κομματισμού και του "πολιτικού κόστους" εφ' όσον θα τηρούνται ορισμένες προϋποθέσεις (όετης θητεία, μη επανεκλογή, μη συμμετοχή στην Κυβέρνηση, σύστημα Σταυρού και Προσθήκης κλπ. ως άνω).

Η Διπλή Βουλή

Η ΔΙΠΛΗ ως άνω Βουλή που αποτελεί, ενωμένη, την Εθνοσυνέλευση (ανά 150 μέλη, σύνολο 300), εκτός από την δυνατότητα "επερωτήσεων" και συστάσεως ειδικών επιτροπών, έχει επί πλέον, την δυνατότητα Πρωτοβουλίας, όπως εξηγήσαμε στα προηγούμενα Κεφάλαια. Δηλαδή, ως Νομοθετική Εξουσία, θα μπορεί όχι μόνον απλώς να κατακυρώνει τους νόμους αλλά θα είναι και πηγή νομοθεσίας.

Η εξουσία αυτή θα φθάνει και μέχρι προτάσεων αναθεωρήσεως ή προσθήκης συνταγματικών διατάξεων. Στην περίπτωση αυτήν, η πρότασις, μετά από την συνήθη διαδικασία εξεργασίας και ψηφίσεων από την Κυβέρνηση και τις δύο Βουλές (ως ανωτέρω), θα υποβάλλεται αναγκαστικά σε δημοψήφισμα. Έτσι θα θεραπευθεί μία μορφή της ασθένειας του "δεσποτισμού της πλειοψηφίας". Δεν θα μπορεί πλέον κανείς να αποκαλεί την Βουλήν "καρικατούρα σώματος που βάζει σφραγίδες" κατά την νοσηρή αντίληψη ενός Ανδρέα Παπανδρέου.

Το Κυβερνητικό Σχήμα

ΑΠΟ ΑΥΤΑ, φθάνουμε στο δεύτερο στοιχείο της Πολιτικής Μεταρρυθμίσεως. Είναι η Συνταγματική καθιέρωση του Κυβερνητικού Σχήματος ως κατ' εξοχήν "Εκτελεστικής" Εξουσίας. Τούτο έχει τον τύπο Κυβερνήσεως Εθνικής Ενότητος κατά μόνιμη και θεμελιώδη Συνταγματική Διάταξη. Σ' αυτήν συμμετέχει κάθε κόμμα που έχει συγκεντρώσει σε όλη την Επικράτεια τουλάχιστον το 10% των ψήφων. Επειδή η πρότασις αυτή δεν παρουσιάζει οικειότητα και ασφαλώς θα ξενίσει, χρειάζεται ένα προοίμιο.

Η θεωρητική θεμελίωσις της ιδέας αυτής ενυπάρχει ήδη στην θεωρία του Κοινωνικού Συμβολαίου, όπως ανεπτύχθη κυρίως από τους οπαδούς του Φυσικού Δικαίου. Τελικώς, στην συνθετική διατύπωση της από τον Rousseau, καταλήγει στην διάπλαση της εννοίας της Γενικής Βουλήσεως. Για το απαραβίαστο αυτό θεμέλιο της Δημοκρατίας, έχουμε αναφερθεί στα προηγούμενα Κεφάλαια τόσον, όσον επαρκεί για τον σκοπό μας. Είναι αυταπόδεικτον ότι η Κυβέρνησις η οποία έχει την πλειοψηφία μεν στην Βουλή (χάρις σε διάφορα "μαγειρεύματα" αυθαίρετου εκλογικού νόμου), αλλά την μειοψηφία στην χώρα είναι, ουσιαστικά, κατάλυσις της δημοκρατίας. Ιδίως όταν το Κόμμα που έχει επιτύχει αυτή την μειο-πλειοψηφία, είναι τόσον ιταμόν ώστε να "λαμβάνει το όνομα κυρίου του λαού του επί ματαίω"! Αυτού του είδους το

Κυβερνητικό (Κομματικό) Σώμα ενέχει εμφανώς το στοιχείο εκείνο που καταλύει το θεμέλιο της δημοκρατίας. Δηλαδή, "είναι τόσο μεγάλο ώστε κυριαρχεί των άλλων οπότε η Γενική Βούλησις καθίσταται Ειδική", όπως είδαμε ότι παρατηρεί ορθώτατα ο Rousseau.

Εκτός από την θεωρητική θεμελίωση, η ιδέα της Κυβερνήσεως Εθνικής Ενότητας παρουσιάζει στην σημερινή Ελλάδα και ιδιαίτερο "πραγματιστικό" ενδιαφέρον. Η μελέτη της ελληνικής Ιστορίας (από την αρχαιότητα ήδη) δείχνει μία χαρακτηριστική ιδιορρυθμία της ελληνικής ψυχής που δεν απαντάται με τόση ένταση σε άλλους πολιτισμένους λαούς. Είναι η τάση για διχόνοια, η οποία οδηγεί σε πράξεις αυτοκαταστροφής. Όταν στον Έλληνα δεν αρέσσει ο καπετάνιος, η ορμέφυτη κλίσις του τον οδηγεί στην καταβύθιση του πλοίου! Δεν είναι τυχαίον ότι η αντίδραση στις διαφωνίες με τους "συντοπίτες" του οδήγησε τον Θεμιστοκλή στο Περσικό στρατόπεδο και τον Αλκιβιάδη στην Σπάρτη. Ίσως η καλλίτερη απόδειξη της συνέχειας της ελληνικής φυλής, από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, είναι η αναφορά στα ελαττώματα παρά η επίκληση στα προτερήματα.

Δεν θα προχωρήσουμε εδώ στην λεπτομερή ψυχαναλυτική ερμηνεία του φαινομένου, θα πούμε μόνον ότι ίσως, η διχόνοια, το χαρακτηριστικό αυτό φαινόμενο της ψυχοσυνθέσεως του Έλληνα, να είναι ακριβώς το "ελάττωμα ενός προτερήματος" (the defect of a quality όπως λένουν οι Άγγλοι). Διότι η διχόνοια έχει ως προϋπόθεση τον Φθόνο. Και ο Φθόνος δεν γεννάται εάν το υπόβαθρο δεν είναι κάποιο αδιόρατο και πρωτόγονο συναίσθημα "ανωτερότητας" που αποτελεί την γενεσιουργό αιτία αυτού που καλείται "Σύμπλεγμα Κατωτερότητας" (Inferiority Complex). Η φράσις-κλειδί είναι "γιατί αυτός και όχι εγώ - άρα όχι αυτός"! Ασφαλώς τούτο προϋποθέτει συναίσθημα "ανωτερότητας" το οποίον, ως προτέρημα, οδηγεί τον Έλληνα σε πράξεις διακρίσεως. Τούτο αποδεικνύεται από την ανώτατη θέση στην αμερικανική κοινωνία που έχει επιτύχει το ελληνικό στοιχείο της δεύτερης γενεάς των ενδεών άλλοτε μεταναστών, σε σύγκριση με άλλους λαούς. Διότι στην Αμερική σήμερα, την αμέσως ανώτατη θέση μετά τους Εβραίους την έχουν οι Έλληνες.

Όπως και να έχει το πράγμα, το παρανοϊκό αυτό φαινόμενο είναι μόνιμη κατάσταση της ελληνικής ιδιοσυστασίας. Έτσι, στην Ελλάδα, η προσβολή της Γενικής Βουλήσεως οδηγεί σε πράξεις αυτοκαταστροφής και έτσι, στην Ελλάδα, μπορούν και θάλλουν οι ασυνείδητοι δημαγωγοί. Ο ειδεχθής "λαϊκισμός" και χυδαϊσμός που εισήγαγε στην Ελλάδα η νοσηρή ψυχοσύνθεσις ενός Ανδρέα Παπανδρέου, ως Πρότυπο Μιμήσεως, αποτελεί το "ολικό κοινωνικό γεγονός" (fait social total, κατά την κοινωνιολογία του Gurvitch) που έχει καταλύσει κάθε φραγμό "απωθήσεως" ή φρουδικής "λογοκρισίας". Δεν έχει μόνον αφήσει ανοικτή την Κερκόπορτα (που ήταν πάντα ανοικτή στην ελληνική ψυχή) αλλά έχει καταγκρεμίσει το τείχος. Η ψυχασθενική αυτή κατάσταση (δεν την αναφέραμε ως "ασθένεια της δημοκρατίας" διότι είναι ασθένεια της φυλής μας) πρέπει κάποτε να θεραπευθεί. Απαραίτητη προϋπόθεσις είναι ότι πρέπει να συνειδητοποιήσουμε, με συνεχή και επίμονη Παιδεία, ότι αποτελεί ψυχικό νόσημα. Ύστερα, μπορούν να ακολουθήσουν τα πρακτικά μέσα θεραπείας.

Θέλω λοιπόν να υποστηρίξω ότι ένα από αυτά είναι ο συνταγματικός θεσμός της Κυβερνήσεως Εθνικής Ενότητας. Το Κυβερνητικό αυτό σχήμα μπορεί να θεραπεύσει την ελληνική πολιτική ζωή από την οξύτητα, τον φανατισμό και την διχόνοια. Το "δημοψηφισμα", ή η "Δαμόκλειος σπάθη" του δημοψηφίσματος, θα είναι σε θέση να αποστειρώσει το θανάσιμο φυλετικό μικρόβιο στην γένεση του. Και ακόμη, στις ειδικές σημερινές συνθήκες των οικονομικών προβλημάτων που έχει σωρεύσει η αυτόχρημα αντεθνική πολιτική του Μεγάλου Δημαγωγού, είναι το μόνο σχήμα που μπορεί να εξασφαλίσει την συναίνεση και συνεργασία των διαφόρων κοινωνικών τάξεων για την κοινή προσπάθεια.

Δεν υπάρχουν σήμερα, μετά την κατάρρευση του μαρξιστικού σοσιαλιστικού μύθου, διαφορετικές "τοποθετήσεις" οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής. Το ότι η εξασφάλιση του

κοινού καλού μπορεί να γίνει μόνο μέσα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και της κοινωνικής και οικονομικής ελευθερίας αποτελεί πλέον σήμερα ένα παγκόσμιο ιστορικό δεδομένο. Και τούτο έχει έναν και μόνο τρόπο να επιτευχθεί: το πνεύμα Συμβιβασμού και Συγκαταβάσεως με την συμμετοχή όλων των κυριωτέρων κομμάτων-τάσεων στην Κυβέρνηση. Οι δύο Βουλές και το Δημοψήφισμα, με την διαδικασία που αναπτύξαμε, θα είναι το άμεσο και αποτελεσματικό μέσο απότομης διακοπής των ανωμάλων ορέξεων. Δεν θα είναι δυνατόν πλέον να παρατηρείται το νοσηρό φαινόμενο, ώστε ο Αρχηγός της Αντιπολιτεύσεως να υποκινεί "κινητοποιήσεις για να πέσει η Κυβέρνηση", όπως παρατηρήθη με την νοσηρή, εγκληματική, ψυχοσύνθεση ενός Ανδρέα Παπανδρέου.

Συνταγματική Κατοχύρωση

ΣΤΗΝ ΕΛΒΕΤΙΑ όπου το Σχήμα αυτό ισχύει από το 1939, με τα γνωστά επιτεύγματα, είναι μόνον αποτέλεσμα κοινής συναινέσεως, χωρίς συνταγματική κατοχύρωση. Είδαμε ότι υπάρχουν συνολικώς 7 Υπουργεία τα οποία διαμοιράζονται στα Κόμματα σύμφωνα με αυτό που έχει αποκληθεί "μαγική φόρμουλα" (formule magique). Τα τρία κύρια κόμματα λαμβάνουν ανά δύο Υπουργεία, το έβδομο Υπουργείο λαμβάνει το κατά σειράν επόμενο Κόμμα.

Άλλοι τρόποι διαμοιρασμού Υπουργείων είναι δυνατόν να επινοηθούν. Στην Ελλάδα, λόγω ιδιορρυθμίας του ψυχολογικού κλίματος, θα είναι απαραίτητον όπως ο θεσμός αυτός καταστεί αναγκαστικός με Συνταγματική διάταξη. Γι' αυτό και θα πρέπει να βρεθεί μία αντικειμενική και αυτόματη μέθοδος κατανομής ώστε να αποκλείονται τα πολιτικά αδιέξοδα.

Τέτοιος τρόπος θα είναι, π.χ., ο καταμερισμός των 20 Υπουργείων κατά την αναλογία του ποσοστού των συνολικών ψήφων που έλαβε κάθε κόμμα κατά τις εκλογές. Έτσι, το πρώτο κόμμα θα έχει την προτεραιότητα της επιλογής του είδους των Υπουργείων που αντιστοιχούν κατ' αριθμόν στο ποσοστό των ψήφων του. Το δεύτερο κόμμα θα επιλέγει από τα απομένοντα Υπουργεία αναλόγως κ.ο.κ.

Τίποτε σήμερα δεν μπορεί να φοβίζει αν στο κυβερνητικό αυτό σχήμα μετέχει κόμμα της άκρας Αριστεράς ή Δεξιάς. Σε ανοικτό σύστημα ελευθερίας, η Αλήθεια δεν έχει να φοβηθεί τίποτε. Οι αποφάσεις, όπως έχουμε εξηγήσει, θα λαμβάνονται κατά πλειοψηφία από το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο θα έχει συλλογική ευθύνη. Οι διαφωνίες θα λύνονται από τις δύο Βουλές με δυνατή ύστατη παραπομπή στο δημοψήφισμα. Αυτή θα είναι η σύγχρονη μορφή του συστήματος πραγματικής Δημοκρατίας. Προσαρμόζει, στην σύγχρονη εποχή, τα πλεονεκτήματα του συστήματος διακυβερνήσεως της Σπάρτης. Είναι το σύστημα που έθεσαν σε σύγκριση με εκείνο της Αθηναϊκής Δημοκρατίας, και επήνεσαν με θαυμασμό πνεύματα όπως ο Σωκράτης, ο Πλάτων, ο Αριστοτέλης από τους παλαιούς, ο Rousseau και ο Montesquieu από τους νεώτερους. Και είναι σύστημα ανάλογο με αυτό που σήμερα αποτελεί το μυστικό της γαλήνης και ευημερίας της Ελβετίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 12

Ειδικές παρατηρήσεις

ΣΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ που προηγήθησαν, η ανάγκη της Πολιτικής Μεταρρυθμίσεως παρουσιάζεται με συγκεκριμένη μορφή. Χωρίς αφηρημένες ιδέες και αποκυήματα της φαντασίας. Επί πλέον, και το κυριώτερο, το σύστημα που προτείνεται (για πρώτη φορά στην Ελλάδα) έχει την Μαρτυρία της Φύσεως, για να χρησιμοποιήσουμε την γνωστή, ευτυχή, έκφραση του Bacon.

Με τα προτεινόμενα μέτρα επέρχεται βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου των βουλευτών. Η ασθένεια της ασκήσεως εξουσίας από τους μη "επισταμένους" και τους "δημαγωγούς" υφίσταται σημαντική ανασχεση. Δημιουργείται ο θεσμός Κυβερνήσεως Εθνικής Ενότητος, ως μόνιμος, με συνταγματική επιταγή. Οι πράξεις της, υπόκεινται σε συνεχή έλεγχο από την διπλή Βουλή. Η Πρώτη, η Τεχνική, Βουλή απαρτίζεται από πρόσωπα που έχουν διακριθεί στην ανώτερη πνευματική βαθμίδα του Έθνους, στην Ελλάδα και στην Αλλοδαπή. Δίνει την δυνατότητα σε Έλληνες που διέπρεψαν στο εξωτερικό να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο Έθνος, κατά το πέρασ μιας λαμπρής σταδιοδρομίας. Το ανώτατο μορφωτικό επίπεδο της Τεχνικής Βουλής θα φιλοτιμήσει τα Κόμματα να δείχνουν ιδιαίτερη επιμέλεια στην επιλογή των βουλευτών τους που προορίζονται για την Δεύτερη, την Βασική Βουλή. Με τον έλεγχο των δύο Βουλών και την επικρεμάμενη "Δαμόκλειο σπάθη" του Δημοψηφίσματος σε συγκεκριμένο θέμα, ο "δεσποτισμός της πλειοψηφίας" εξαφανίζεται.

Κανένα Κόμμα δεν θα καταλαμβάνει την αρχή με μίαν επίπλαστη "πλειοψηφία" του 40 ή 45% για να επιδεικνύει την αλαζονεία της Εξουσίας. Με όλα τα επακόλουθα της ηθικής καταπτώσεως στον οικονομικό και στον κοινωνικό τομέα. Η εκμετάλλευση και ο εκβιασμός της Κομματικής Κυβερνήσεως από τους Μεγιστάνες του Τύπου και των λοιπών Μέσων Μαζικής Ενημερώσεως δεν θα έχει έδαφος δράσεως. Αυτός είναι και ο κύριος λόγος για τον οποίον το προτεινόμενο σύστημα θα καταπολεμηθεί ή θα αποσιωπηθεί από τα ΜΜΕ. Δεν περιμένουμε το προτεινόμενο σύστημα διακυβερνήσεως να υιοθετηθεί (ή να προβληθεί καν) από τα γνωστά "συγκροτήματα" (Λαμπράκη κλπ). Διότι αυτά, αποτελούν ισάριθμες Ειδικές Βουλήσεις που βρίσκονται αντιμέτωπες (ακόμη και εχθρικές) προς την Γενική Βούληση. Επικρατεί το πνεύμα του μόνιμου σεβασμού των μειοψηφιών με τον οριστικόν αποκλεισμό των μονοπωλίων εξουσίας.

Ο σφετερισμός της εξουσίας από μίαν περιθωριακή κλίκα γίνεται πλέον αδύνατος. Η ασθένεια του "Κομματισμού" με τον κίνδυνο της επιβολής Μονοκομματισμού δεν βρίσκει το κατάλληλο κλίμα να εκδηλωθεί. Η Διπλή Βουλή, το Κυβερνητικό Σχήμα Ενότητος και η Αναλογική κατοχυρώνουν οριστικά την ουσία της δημοκρατίας: την πολυψυχία (ο όρος, σε αντίθεση προς την φασιστικής επιδιώξεως "ομοψυχία").

Σε μία κυβέρνηση Εθνικής Ενότητος, με συλλογική ευθύνη, η οποία υφίσταται τον έλεγχο των δύο Βουλών των οποίων τα μέλη διαθέτουν απόλυτη αυτονομία, δεν υπάρχει θέσις για τον φόβο του "πολιτικού κόστους". Ο φόβος αυτός είναι η τροχοπέδη της προόδου και το κύριο κίνητρο διαφθοράς μιας Κυβερνήσεως. Η συνεχής παρουσία του λαού, με την καθοδήγηση του κύρους των δύο Βουλών, θα λύνει τις διαφορές πάνω σε κάθε συγκεκριμένο θέμα χωριστά, με δημοψήφισμα. Τούτο και μόνο εξασφαλίζει την αυτοκυβέρνηση και δίνει νόημα στην έκφραση -"ο λαός στην εξουσία". Διότι η λύσις του δημοψηφίσματος θα είναι η λύσις της πραγματικής πλειοψηφίας του λαού και όχι της αλαζονείας μιας προμαγειρευμένης "μειο-πλειοψηφίας".

Αυτά δείχνουν ότι μία αποφασιστική και τολμηρή Πολιτική Μεταρρύθμιση μπορεί να θεραπεύσει πραγματικά τις ασθένειες της δημοκρατίας.

Απομένει η τελευταία μεγάλη ασθένεια: ο χωρισμός των εξουσιών, κυρίως ως προς την δικαστική εξουσία. Για το πρόβλημα αυτό η θεραπεία είναι τόσο εμφανής ώστε η Συνταγματική της διατύπωση έχει την απλότητα του "αυγού του Κολόμβου": είναι η απόλυτη ανεξαρτησία από το Κυβερνητικό Σχήμα! Ο διορισμός, η μετάθεση, η μετάταξις και η προαγωγή των μελών της δικαστικής εξουσίας καθώς και η ονομασία Προέδρων και Αντιπροέδρων όλων των Ανωτάτων Δικαστηρίων δεν θα καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο ή τον εκάστοτε Υπουργό της Δικαιοσύνης, θα καθορίζεται από το Ανώτατο Διοικητικό Συμβούλιο του Δικαστικού Σώματος. Τελείως ανεξάρτητα από κάθε κυβερνητική παρέμβαση. Τούτο θα αποτελεί "Κράτος εν Κρατεί" κάτω από την κυριαρχία και επιταγή του Νόμου!

Μέλη του Διοικητικού αυτού Συμβουλίου θα είναι όλοι οι ανώτατοι δικαστικοί. Ο αριθμός των δεν θα είναι λιγότερος από 51 (ώστε να αποκλείεται ο μερικός επηρεασμός) και οι αποφάσεις θα λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία της ολομέλειας. Η συμμετοχή των δικαστικών λειτουργών σε διάφορα διοικητικής φύσεως Συμβούλια ή διαιτησίες, θα καθορίζεται από το ίδιο Συμβούλιο χωρίς καμιάν επέμβαση της Εκτελεστικής εξουσίας. Αυτά αποκλείουν κάθε δυνατότητα πολιτικού επηρεασμού της Δικαστικής εξουσίας και εξασφαλίζουν την Δημοκρατία. Με άλλους λόγους, το πεδίο της Δικαστικής Εξουσίας θα χωρίζεται με τείχος από την Εκτελεστική και την Νομοθετική (αντίθετα προς τις φιλοδοξίες ενός κ. Μαγκάκη!)

Οι γενικές αρχές της Πολιτικής Μεταρρυθμίσεως υπάρχουν και λειτουργούν σε πολλές χώρες εν όλω ή εν μέρει. Είναι φυσικόν ότι, στον ελληνικό χώρο, δεν είναι οικείες. Γι' αυτό ίσως να προκαλούν αρχικώς αρνητικές αντιδράσεις. Και όχι μόνον από αυτούς των οποίων θίγονται τα συμφέροντα και τα κεκτημένα προνόμια, όπως π.χ. τα ποικίλα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και τους τροφίμους του "πολιτικαντισμού". Εφ' όσον όμως υπάρξει η πρωτογενής βούλησις εφαρμογής, όσο παρέρχεται ο χρόνος τόσο θα εδραιώνεται η ισχύς των μέτρων, ως αναφαίρετο κοινωνικό και πολιτικό έθιμο. Αποτέλεσμα θα είναι η πολιτική σταθερότης, ο εκφυλισμός της αγκιτάτσιας και δημαγωγίας, ο σεβασμός των μειοψηφιών, το πνεύμα Συμβιβασμού και Συγκαταβάσεως. Δηλαδή τελικώς, η μόνιμη εγκαθίδρυση και λειτουργία της Δημοκρατίας. Σε μία χώρα η οποία, μέχρι στιγμής, θα πρέπει να το ομολογήσουμε, ουδέποτε την έχει γνωρίσει στην πραγματική της μορφή.

Παράλληλες προϋποθέσεις. Ο Ανώτατος Άρχων

ΕΙΝΑΙ ΦΥΣΙΚΟΝ ότι τα μέτρα αυτά, για να καταστούν πάγιο πολιτικό γεγονός, απαιτούν σειράν άλλων ρυθμίσεων. Είναι το σύνολο των μικροεποπειών που συνθέτουν το ολικό φαινόμενο. Ιδιαίτερη είναι η φροντίδα για την επιλογή του Ανωτάτου Αρχοντος ο οποίος είναι το Σύμβολο του Έθνους. Για την θέση του μέσα στο Σύστημα δεν έχουμε ακόμη μιλήσει. Η νόθευση της Γενικής Βουλήσεως ως προς τον τρόπον εκλογής του Προέδρου Δημοκρατίας από ένα Κοινοβούλιο εγκαθέτων είναι πρόσφατη. Η εκλογή και ο τρόπος εκλογής του Προέδρου Χρήστου Σαρτζετάκη αποτελεί ιστορικόν ορόσημο! Έχει γίνει εμφανές πλέον ότι η εκλογή του Προέδρου Δημοκρατίας πρέπει να γίνεται με άμεση ψηφοφορία από τον λαό.

Υπάρχει και η περίπτωση πολλών χωρών της Ευρωπαϊκής Ενώσεως (Σκανδιναυικά Κράτη, Ολλανδία, Βέλγιο, Αγγλία, Λουξεμβούργο, Ισπανία) όπου ο λαός έχει αποφασίσει την καθιέρωση της κληρονομικής Βασιλείας. Ο Ανώτατος Αρχων (εκλέξιμος ή κληρονομικός) δεν επιτρέπεται να έχει κανένα άλλο δικαίωμα επεμβάσεως στην πολιτική ζωή, από την επίβλεψη της άσπογης λειτουργίας του Πολιτεύματος. Στην περίπτωση των λαών που έχουν προτιμήσει την κληρονομική βασιλεία, ο Ανώτατος Αρχων διαθέτει ήδη από θέσεως αναμφισβήτητο διεθνές

κύρος το οποίον χρησιμοποιείται για την επιβολή του κύρους της χώρας στις διεθνείς σχέσεις. Διότι ο Ανώτατος Αρχων, στις διεθνείς σχέσεις, είναι το Σύμβολον του Έθνους. Η αποστολή αυτή είναι υψίστης σπουδαιότητας κατά την εποχή μας όπου οι σχέσεις μεταξύ των Κρατών βρίσκονται σε προϊούσα αύξηση αλληλοεπιρροής. Αποτελεί ευτύχημα για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ενώσεως ότι τα μέλη των βασιλικών οικογενειών συνδέονται μεταξύ τους με συγγενικούς δεσμούς. Τούτο αυξάνει το διεθνές κύρος της χώρας και εδραιώνει τους δεσμούς μεταξύ των αντιστοίχων Κρατών. Είναι αναμφισβήτητον ότι, σε χώρες όπου ο Ανώτατος Αρχων εκλέγεται, το πρόσωπον του, το οποίον διεθνώς είναι οπωσδήποτε το Σύμβολον του Έθνους, πρέπει να διαθέτει ανάλογο διεθνές κύρος. Αλλως, αποτελεί σημαντικό μειονέκτημα για τις διεθνείς σχέσεις της χώρας.

Άλλη φροντίς αναφέρεται στην ενθάρρυνση δημιουργίας "Κομμάτων Αρχών" και την εξάλειψη της προσωπολατρίας που τόσα δεινά έχει σωρεύσει στο Έθνος. Και εδώ, εμπειρίες άλλων λαών μπορούν να χρησιμεύσουν ως υπόδειγμα. Ο Αρχηγός Κόμματος δεν μπορεί να εκλέγεται από ένα μικρό αριθμό περιστασιακών βουλευτών. Οι επιρροές των δελφίνων έχουν καθαρώς ιδιοτελή χαρακτήρα. Ο Αρχηγός θα έχει αναμφισβήτητο κύρος μόνον εάν εκλέγεται από την λαϊκή βάση. Για να αποκλεισθούν τα προσωποπαγή κόμματα, θα πρέπει να εκλέγεται για ορισμένη θητεία, ακριβώς όπως συμβαίνει με το Αμερικανικό σύστημα. Η εκλογή του θα είναι για μία 4ετία με δικαίωμα μιας μόνον επανεκλογής. Το σύστημα αυτό καταργεί την υπονομευτική δραστηριότητα των "δελφίνων", αποτρέπει τις αποστασίες και την διάσπαση για λόγους ιδιοτελούς συμφέροντος. Επί πλέον, επαυξάνει τον ζήλο και δραστηριότητα των πράγματι ικανών μελών τα οποία θα αποβλέπουν με ελπίδα σε προσεχή διαδοχή. Επιτρέπει "καιρικήν" ευελιξία και προσαρμογή στις εκάστοτε συνθήκες μιας πάντοτε ρευστής πραγματικότητας. Διασφαλίζει για το Έθνος μίαν εφεδρείαν από τους επιτυχείς πολιτικούς άνδρες.

Ο θεσμός της περιοδικότητας πρέπει να εφαρμόζεται και στην περίπτωση του Προέδρου της Κυβερνήσεως Εθνικής Ενότητας, ακριβώς όπως συμβαίνει στην Ελβετία και στην Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Τα πλεονεκτήματα είναι πρόδηλα. Όταν ο Πρόεδρος αλλάζει κάθε χρόνο, νέες ιδέες και νέο αίμα εισέρχεται στον πολιτικό βίο της χώρας. Πρόσωπα πραγματικώς δημιουργικά αποκτούν την δυνατότητα προωθήσεως της δραστηριότητος των. Απαλλάσσεται η χώρα από το σοβαρό νόσημα της προσωπολατρίας.

Τέλος, απαραίτητη προϋπόθεσις είναι τα μέτρα για τον αποκλεισμό λειτουργίας της τεχνικής της Προπαγάνδας. Έχουμε πεί ότι η ελευθερία δεν αναιρείται μόνον όταν απλώς απαγορεύεται. Αναιρείται και όταν δεν χρησιμοποιείται. Τούτο συμβαίνει κατά δύο τρόπους, (α) Όταν ο πολίτης προτιμά "τα εαυτού πράττων", δηλαδή δεν δείχνει ενδιαφέρον για τα κοινά, (β) Όταν δεν έχει την δυνατότητα να είναι ενήμερος. Η περίπτωσης αυτή αναφέρεται στην μονολιθικότητα της πληροφόρησεως και στο μονοπώλιο της Προπαγάνδας (πβ το βιβλίο μου "Η Προπαγάνδα, μέσον βιασμού των λαών", Σιδέρης). Όπως μία φωτογραφία δεν δείχνει την δομή ενός ναού, έτσι και μία άποψις δεν δείχνει ποτέ την ουσία της Αλήθειας. Γι'αυτό, η πολλαπλότης πληροφόρησεως πρέπει να είναι αναγκαστικά εξασφαλισμένη με συνταγματική διάταξη για όλα τα Μέσα Μαζικής Ενημερώσεως. Η κάθε εφημερίς ή το κάθε έντυπο, υποχρεούται (με συνταγματική διάταξη) να περιλαμβάνει και άρθρα διαφορετικών απόψεων σε ίσο χώρο. Η καλλίτερη λογοκρισία είναι η ελευθερία του διαλόγου. Ο πολίτης πρέπει να έχει γνώση των διαφόρων απόψεων προτού αποφασίσει. Όπως συμβαίνει σήμερα, παρατηρείται στις συνήθειες του Τύπου ένα νοσηρό αντιδημοκρατικό φαινόμενο:

Άλλοτε η δημοκρατία έπασχε με την λογοκρισία επί του Τύπου. Σήμερα η δημοκρατία πάσχει με την λογοκρισία από τον Τύπο!

Όσο για την περίπτωση (α), το ενδιαφέρον για τα κοινά πρέπει να αποτελεί μέρος του προγράμματος της εγκύκλειας μορφώσεως. Είναι και αυτό θέμα Παιδείας. Διότι η Παιδεία επιβάλλει συνήθειες και έξεις που καθορίζουν το κλίμα μιας κοινωνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 13

Η Κριτική θεώρησης

Οι ΑΝΩΤΕΡΩ ΑΡΧΕΣ έχουν υποστεί επί μακρόν χρόνο την βάσανο του πειράματος. Δεν είναι αποτέλεσμα θεωρητικής φαντασίας, όπως π.χ. οι αρχές του μαρξιστικού μύθου οι οποίες, όταν εφαρμόστηκαν στην πράξη, έδειξαν την πρακτική τους ανεπάρκεια. Είναι όμως βέβαιον ότι στον κόσμο των Πραγμάτων (σε αντίθεση προς τον κόσμο των Ιδεών) τίποτε δεν μπορεί να είναι τέλειο. Η έννοια της τελειότητας είναι μόνο ρυθμιστικός και όχι συστατικός κανών της εμπειρίας. Στον κόσμο της ανθρώπινης εμπειρίας, το "σωστό" είναι πάντοτε αποτέλεσμα σταθμίσεως των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων. Η ορθή λογική προσπάθεια οφείλει να αποφεύγει τον κίνδυνο του "εντοπισμού της προσοχής"(βλ. σχετ. το βιβλίο μου "Η πολιτική σημασία του βλακός").

Οι ανωτέρω αρχές διακυβερνήσεως είναι δυνατόν να υποβληθούν σε κριτική μετά την παρακολούθηση της πρακτικής τους εφαρμογής. Έτσι, π.χ., παρατηρείται ότι η λεπτομερής εξεργασία των νόμων από τους "επισταμένους" που βρίσκονται έξω από τον κύκλο επιρροής της κυβερνήσεως, παρουσιάζει σημαντική βραδύτητα στην τελική ψήφιση τους. Στην Ελβετία, η διαδικασία πρωτοβουλίας, μελέτης, αντιπροτάσεων, συσκέψεων με τις ενδιαφερόμενες μειονότητες κλπ. διαρκεί ενίοτε περισσότερο από δύο έτη. Αλλά διερωτάται κανείς αν πράγματι η "ταχεία" ψήφισις ενός νόμου είναι επιθυμητό πλεονέκτημα. Τούτο συμβαίνει σε μία νυκτερινή συνεδρίαση, μεταξύ νυσταγμένων "βουλευτών", εκ των οποίων οι περισσότεροι είναι απόντες (φυσικώς ή ...πνευματικώς)! Ιδίως όταν ο πρώτος τυχόν επιτήδειος θα μπορεί να παρεμβάλλει άσχετες ή και "φωτογραφικές" τροπολογίες σε ένα χείμαρρο "νόμων" καθημερινού πολιτικού μαγειρεύματος. Διότι και η παρατηρούμενη στην Ελλάδα "πολυνομία" είναι μία ακόμη ασθένεια (ή σύμπτωμα των ασθενειών που ανεφέρθησαν) που είναι πλέον καιρός να αντιμετωπισθεί και θεραπευθεί.

Άλλη κριτική στην οποίαν υποβάλλεται το ελβετικό σύστημα είναι το εάν η διαίρεση της κυβερνήσεως σε επτά μόνον Υπουργεία είναι αρκετή. Συζητείται ήδη αύξησις σε 11. Ο αριθμός 7 φέρει την σφραγίδα της ελληνικής πολιτιστικής επιρροής: ανάγεται στον Πυθαγόρα! Καθρεπτίζεται στους 7 σοφούς, τα 7 θαύματα αλλά και τα 7 ...θανάσιμα αμαρτήματα! Μπορεί όμως να υποθέσει κανείς ότι εάν οι 12 θεοί του Ολύμπου ήσαν αρκετοί για να κυβερνήσουν το Σύμπαν, 12 Υπουργεία θα ήσαν περισσότερο από αρκετά για να κυβερνήσουν την Ελλάδα! Ας αρκεσθούμε όμως στα 20 αντί των 52!

Σοβαρότερη κριτική θα μπορούσε να διατυπωθεί στο θέμα της οικουμενικής κυβερνήσεως. Ανεπτύξαμε ανωτέρω (τετάρτη αρχή) τα πλεονεκτήματα. Ως μειονεκτήματα αναφέρονται τα εξής:

Πρώτον, δεν θα υπάρχει κυβερνητική σταθερότης. Θα υπάρχουν συχνές παραιτήσεις και διασπάσεις για λόγους προσωπικούς ή δημαγωγικούς. Δεύτερον, το σχετικώς πλειοψηφούν κόμμα δεν θα μπορεί να εφαρμόσει το πρόγραμμα του.

Η πράξις δείχνει ότι η εφαρμογή του συστήματος αυτού στην Ελβετία, ήδη από το 1939, θεωρείται "ευλογία θεού". Αυτό έχει εξαφανίσει ολοσχερώς την ασθένεια της δημαγωγίας και του επακόλουθου πολιτικού φανατισμού.

Η απάντησις στα ανωτέρω προβαλλόμενα μειονεκτήματα είναι:

Πρώτον η κυβερνητική σταθερότης είναι απολύτως εξασφαλισμένη μόνον εφ' όσον η πολιτική αυτή μορφή αποτελεί υποχρεωτικό, συνταγματικώς καθιερωμένο, θεσμό. Εάν κάποιος (ας υποθέσουμε) παραιτηθεί διότι διαφωνεί με την απόφαση της πλειοψηφίας του Συμβουλίου, αυτό θα παραμείνει προσωπική του υπόθεση. Το κόμμα του θα είναι υποχρεωμένο να τοποθετήσει άλλον στην θέση του. Διότι άλλως, θα χάνει την αναλογία της μόνιμου συμμετοχής του στην κυβέρνηση η οποία είναι συνταγματικώς υποχρεωτική. Εφ' όσον τούτο συμβαίνει, την θέση του θα καταλαμβάνει ή το προηγούμενο ή το, κατά σειρά προτεραιότητας, επόμενο κόμμα.

Αλλά πώς είναι δυνατόν να υπάρξει δημαγωγική διάσπασις, όταν ο καθένας θα γνωρίζει ότι ο παραιτούμενος έχει την πλειοψηφία του Συμβουλίου και τις αποφάσεις των δύο Βουλών εναντίον του; Και πώς θα έχει οποιοδήποτε υπόβαθρο και θα κυριαρχεί ο φανατισμός των "οπαδών" όταν του θέματος θα επιλαμβάνεται αναγκαστικώς η διπλή Βουλή με ενδεχόμενη προκήρυξη δημοψηφίσματος; Η "Δαμόκλειος σπάθη" του δημοψηφίσματος θα παραμένει ως ο πανταχού παρών "χωροφύλαξ" που θα διατηρεί την εύρυθμη λειτουργία του πολιτεύματος.

Δεύτερον, υπάρχει η αντίρρησις ότι το πλειοψηφούν κόμμα δεν θα μπορεί να εφαρμόσει το πρόγραμμα του. Αλλά γι' αυτό, οι πολίτες θα πρέπει να δοξάζουν τον καλόν θεόν του πολιτεύματος. Διότι, όταν το κόμμα δεν μπορεί να πείσει το Κυβερνητικό Συμβούλιο, όταν δεν κυριαρχεί η αρχή του Συμβιβασμού και της Συγκαταβάσεως, δηλαδή όταν δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις ικανοποίησης της Γενικής Βουλήσεως - τότε τόσο το καλλίτερο αν το Κόμμα αυτό δεν μπορεί να εφαρμόσει το πρόγραμμα του! Για να το πράξει, έχει πάντα το συνταγματικό δικαίωμα της κρίσεως των δύο Βουλών, της Πρωτοβουλίας και του Δημοψηφίσματος. Και όλα αυτά, ασφαλώς, μέσα σε πνεύμα ελευθερίας. Η δυνατότης μονομερούς προπαγάνδας (η οποία μολύνει την έννοια της Γενικής Βουλήσεως) θα είναι ανύπαρκτη. Η αλαζονεία της εξουσίας δεν έχει έδαφος όπου μπορεί να ευδοκιμεί. Επί πλέον, η τελική κρίσις του λαού θα γίνεται εκάστοτε επί συγκεκριμένου θέματος. Οι εκλογές αυτές δεν θα έχουν την μορφή παροχής επί μίαν 4ετιαν δυνατότητας ασυδοσίας σε κάποιον, οποιονδήποτε, αισυμνήτην, χαρισματικόν ή και πολιτικόν απατεώνα ή πράκτορα των συμφερόντων ξένης δυνάμεως. Ο λαός θα διατηρεί την δυνατότητα συνεχούς ασκήσεως εξουσίας.

Το δημοψήφισμα

ΑΜΦΙΒΟΛΙΕΣ, και φόβοι, έχουν εκφρασθεί για την αποτελεσματικότητα των δημοψηφισμάτων στην Ελλάδα. Όπως περιγράφουμε στην έκθεση του συστήματος, δεν πρόκειται κάθε θέμα να γίνεται αμέσως αντικείμενο δημοψηφίσματος. Το δημοψήφισμα χωρεί μόνο στην περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των τριών Σωμάτων. Σε αυτή την περίπτωση, όταν ο λαός κληθεί να αποφασίσει, θα προσέλθει στις κάλπες αφού έχουν τηρηθεί οι εξής όροι:

(α) θα πρέπει να αποφασίσει με ΝΑΙ ή ΟΧΙ επί ενός συγκεκριμένου θέματος.

(β) Για το θέμα αυτό θα έχει πλήρη πληροφόρησις, θα έχει δοθεί σε αναγκαστική δημοσιότητα από τον τύπο και την τηλεόραση το σκεπτικόν (υπέρ και κατά) του κάθε Σώματος.

Δηλαδή, θα εκτίθενται τα επιχειρήματα τόσο της πλειοψηφίας μεταξύ των Σωμάτων όσο και της μειοψηφίας. Και αυτό, ταυτοχρόνως!

(γ) πέραν από αυτήν την νηφάλια αντιμετώπιση της πληροφόρησης θα απαγορεύεται κάθε μονομερής συγκέντρωση ή ομιλία που θα είχε ως αποτέλεσμα την εξεργασία του συνδρόμου της μάζας.'

Σε περίπτωση όπου το Ναι ή το Όχι του λαού δεν θα είχε καμία βαρύτητα μέσα στα πλαίσια των διεθνών σχέσεων και υποχρεώσεων, ασφαλώς το δημοψήφισμα δεν θα έχει λόγο υπάρξεως. Παράδειγμα είναι το θέμα της ονομασίας του κρατιδίου των Σκοπίων. Σε αυτό, οτιδήποτε ο λαός αποφασίσει δεν πρόκειται να έχει βαρύτητα όταν ο ΟΗΕ ή άλλες διεθνείς Συνθήκες αποφασίσουν διαφορετικά.

Λέγει μία αντίρρησης γι' αυτόν τον θεσμό: "Φαντασθείτε ότι εάν είχε προηγηθεί δημοψήφισμα, ο Βενιζέλος δεν θα είχε πάρει την λαϊκή έγκριση για την εθνοφελή ελληνοτουρκική προσέγγιση". Αμφίβολη υπόθεση όταν ο λαός θα είχε μπροστά του τα επιχειρήματα όλων των Σωμάτων για να κρίνει. Αλλά υπάρχει και άλλη απάντηση σε αυτήν την αντίρρηση. "Εάν δεν είχαν γίνει εκλογές το 1920, ο Βενιζέλος δεν θα είχε συντριβεί". Στην περίπτωση αυτή ποια είναι η διαφορά του κινδύνου μεταξύ δημοψηφίσματος και εκλογών; Άλλωστε, ουδεμία διαφωνία στο ότι το αποτέλεσμα των εκλογών του 1920 ήταν ιστορικά πολύ σημαντικότερο από την άνευ ουσίας και αποτελέσματος υποτιθέμενη "προσέγγιση" του (νομίζω) 1930.

Περαιτέρω, η αντίρρηση λέγει: "Εάν είχαν γίνει δημοψηφίσματα ίσως είχαν καταλήξει στην λανθασμένη απόφαση του Έξω από ΕΟΚ και ΝΑΤΟ". Και εδώ, η απάντησις είναι: Εάν, κατά σύμπτωση, οι εκλογές του 1981 είχαν γίνει ένα χρόνο πρωύτερα, ή εάν οι εταίροι είχαν αναβάλλει την απόφασιν εντάξεως για ένα χρόνο αργότερα, τί θα είχε συμβεί; Ο Ανδρέας Παπανδρέου είχε την εντολή των Αμερικανικών πολιτικών συμφερόντων να κρατήσει την Ελλάδα εκτός "του Διευθυντηρίου των Βρυξελλών". Έτσι, ο Παπανδρέου, πιστός στην εντολή, θα ενεργούσε αυτοβούλως και δεν θα είχε επιτρέψει την ένταξη. Ενώ, εάν σύμφωνα με το προτεινόμενο σύστημα, ο λαός είχε ακούσει το σκεπτικόν όλων των Σωμάτων και είχε ερωτηθεί επί ενός συγκεκριμένου ερωτήματος είναι όλως αμφίβολον ότι θα είχε ψηφίσει εναντίον της ΕΟΚ.

Από αυτά βλέπουμε ότι εάν δεν έχουμε εμπιστοσύνη στην κρίση της πλειοψηφίας κατά το δημοψήφισμα, δεν θα πρέπει, λογικά, να έχουμε εμπιστοσύνη ούτε και για την προσέλευση του λαού στις εκλογές! Οι Εκλογές γίνονται υπό την επήρεια της προπαγάνδας, των αορίστων υποσχέσεων, της προσωποπατρίας. Δίδουν, με το εκάστοτε αποτέλεσμα, απεριόριστη δύναμη για απόφαση στον Ένα ο οποίος ελέγχει το Κοινοβούλιο. Συνεπώς παρέχουν το δικαίωμα ασκήσεως δικτατορίας επί όλων των ζητημάτων. Αντιθέτως, το Δημοψήφισμα γίνεται εκάστοτε επί ενός συγκεκριμένου θέματος το οποίον ο λαός κρίνει, αυτό καθ'εαυτό. Αφού έχει ακούσει νηφάλιος όλες τις γνώμες και τα εμπειριστατωμένα επιχειρήματα πληθώρας "επισταμένων". Όποιος αμφισβητεί την δυνατότητα κρίσεως του λαού σε δημοψήφισμα, στην ουσίαν αμφισβητεί την δυνατότητα κρίσεως του λαού εν γένει. Η αμφισβήτηση στο δημοψήφισμα, (αρκεί βεβαίως αυτό να γίνεται υπό τους όρους που εκθέτει το όλο σύστημα), είναι κεκαλυμμένη αμφισβήτηση της δημοκρατίας! Τελικώς όμως, βασική αρχή παραμένει αυτή που ετέθη από τον Rousseau: "εάν ο λαός θέλει να βγάλει τα μάτια του είναι δικαίωμα του". Πολύ περισσότερο από το να του τα βγάζει ο Άλλος!

Ως επόμενο μειονέκτημα προβάλλεται (και είναι ορθή η παρατήρησις) η "κρατική δαπάνη", οι "κομματικές προεκλογικές σπατάλες" και η "αναστάτωση του ρυθμού ζωής με διαδηλώσεις, πορείες κλπ". Αλλά πώς είναι δυνατόν να συμβούν αυτά υπό το προτεινόμενο σύστημα; Το

οποίον ακριβώς έγινε για να τα αποκλείει! Η Πολιτική Μεταρρύθμιση θα πρέπει να πάρει ιδιαίτερη μέριμνα γι'αυτό το φοβερό φαινόμενο, είτε πρόκειται για δημοψήφισμα είτε για εκλογές. Σήμερα, όπως συμβαίνει συνήθως, τα κόμματα "πουλιώνται" για να προωθήσουν τις θέσεις τους και τα συνθήματά τους. Η διαφθορά των αρχών από εκεί ακριβώς αρχίζει. Χωρίς τεράστια κεφάλαια και διαφήμιση και πούλημα στους Μεγιστάνες του Τύπου που караδοκούν για τα ιδιοτελή τους συμφέροντα, κανείς δεν μπορεί σήμερα να κερδίσει εκλογές!

Οι "κομματικές σπατάλες", οι "διαδηλώσεις" κλπ., πρέπει να απαγορευθούν με συνταγματική διάταξη. Η Πολιτεία διαθέτει τηλεόραση που φθάνει μέχρι κάθε χωριό. Αρκεί η δωρεάν διάθεση της εξ ίσου σε όλα ανεξαιρέτως τα κόμματα που μετέχουν στις εκλογές και σε όλα τα Σώματα που εκφράζουν γνώμη. Και τούτο ανεξάρτητα από τον αριθμό ψήφων που το κάθε κόμμα είχε λάβει σε προηγούμενες εκλογές. Όλα τα κόμματα, όλες οι γνώμες, απευθύνονται εξ ίσου στους πολίτες. Δεν επιτρέπεται οι ψήφοι των προηγούμενων εκλογών να καθορίζουν ποιοί θα μιλήσουν ελεύθερα στις επόμενες. Οι αρχές αυτές θα επιβάλλονται συνταγματικώς και στα ιδιωτικά ΜΜΕ, σε περίοδο εκλογών ή δημοψηφίσματος.

Η ψυχολογία της μάζας που ισχύει στις "διαδηλώσεις" ή τις υστερικές προεκλογικές συγκεντρώσεις (που θυμίζουν καθεστώς Χίτλερ) αποτελεί εντροπή για το πνευματικό επίπεδο του πολιτικού κόσμου. Ο πολίτης πρέπει να κρίνει τις προτάσεις νηφάλιος, ψύχραιμος, καθισμένος στην πολυθρόνα του και έχοντας γύρω του τα παιδιά του, την γυναίκα του και τους γονείς του και όχι τα αλαλάζοντα πουλημένα κύμβαλα. Είναι εξευτελιστικό το φαινόμενο των συγκεντρώσεων, των κραυγών, των ρυθμικών συνθημάτων, των πλαστικών σημαιών, των πούλμαν και των "πορτραίτων" των υποψηφίων που ρυπαίνουν τα πάντα. Αποτελεί παρανόηση αν νομίζουμε ότι αυτά δεν συμβαίνουν, π.χ., στην Ελβετία διότι οι Ελβετοί είναι ψύχραιμοι. Το αντίθετο ακριβώς είναι αληθές: οι Ελβετοί είναι ψύχραιμοι διότι αυτά δεν συμβαίνουν! Η ψυχολογία της μάζας δεν εγράφη μόνο για τους Έλληνες. Αναφέρεται στην ανθρώπινη, εν γένει, κατάσταση.

Από αυτά βλέπουμε ότι η συνήθεια του πολυδημοψηφίσματος, αν οργανωθεί απλά και μεθοδικά, όπως στην Ελβετία, μπορεί να είναι ήσυχη και ανέξοδη. Λύνει πολλά προβλήματα διχόνοιας με τον σεβασμό της πλειοψηφίας. Της πραγματικής πλειοψηφίας πέραν του 50% και όχι της μειο-πλειοψηφίας! Διευκολύνει τις κυβερνήσεις στο έργο τους διότι καταπνίγει την ανεύθυνη δημαγωγία και τον φόβο του πολιτικού κόστους.

θα έφθανα μέχρι σημείου να προτείνω ότι, σε περίπτωση διεκδικήσεων από διάφορες "Ειδικές Βουλήσεις" (όπως είναι τα Συνδικάτα) κάθε απεργία θα πρέπει να απαγορεύεται πριν από την άμεση προσφυγή σε δημοψήφισμα. Οι διεκδικήσεις των Ειδικών Βουλήσεων θα τίθενται στην κρίση του συνόλου του λαού υπό τις ανωτέρω πάντα προϋποθέσεις. Απεργία θα επιτρέπεται μόνον όταν παραβιάζεται η απόφαση του λαού στο σύνολο του. Δεν είναι δυνατόν ο λαός να υποφέρει (με έλλειψη συγκοινωνιών, ηλεκτρικού ρεύματος, τροφίμων, ιατρών, νοσοκομείων) διότι τα αντίστοιχα Συνδικάτα, ως Ειδικές Βουλήσεις, έχουν διεκδικήσεις που είναι αντίθετες προς την Γενική Βούληση. Ή διότι παρακινούνται σε "κινητοποιήσεις" από το συμφέρον της Ειδικής Βουλήσεως ενός πολιτικού κόμματος! Δεν είναι δυνατόν σε μία δημοκρατία να επιτρέπεται η ομηρεία του λαού από μία κλίκα "Ειδικών Βουλήσεων".

θα καταλήξω γενικότερα: στην λαϊκή κρίση ισχύει (όπως το είχε παρατηρήσει ο Rousseau) η ειδική περίπτωση του νόμου των Πιθανοτήτων που λέγεται "θεώρημα του Bernoulli" (Μεγάλοι Αριθμοί). Εφ' όσον θα έχει προηγηθεί (ή ταυτοχρόνως θεσπισθεί) η Μεταρρύθμιση στην Παιδεία το προτεινόμενο σύστημα είναι το μοναδικό εχέγγυο της δημοκρατίας και, συνεπώς, της ευημερίας και ευτυχίας μιας χώρας και ενός λαού.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 14

Οι ειδικές συνθήκες της ελληνικής οικονομίας

Η ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ που χαρακτηρίζει την σημερινή πολιτική κοινωνία της Ελλάδος είχε ως άμεσο αποτέλεσμα την ολοσχερή καταστροφή της ελληνικής οικονομίας. Το πού οφείλεται αυτό το εθνικά τραγικό γεγονός το αναπτύσσω δια μακρών στο βιβλίο μου "Ποιοί εδολοφόνησαν την Ελλάδα". Αφ' ενός υπήρχεν η βούλησις του ανθρώπου ο οποίος, για ιδιοτελή οφέλη, ανέλαβε την εξυπηρέτηση των συμφερόντων μιας ξένης δυνάμεως. Ο άνθρωπος αυτός, κύριος υπεύθυνος για την καταστροφή της οικονομίας, θα παραμείνει στην Ιστορία της Ελλάδος με το όνομα Ανδρέας Παπανδρέου. Η ξένη δύναμις είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Τα συμφέροντα της ξένης αυτής δυνάμεως επέβαλαν την άμεση ανάσχεση της παρατηρούμενης οικονομικής προόδου της Ελλάδος. Η συγκέντρωση στην χώρα, του επίφοβου εφοπλιστικού κεφαλαίου είχε αρχίσει να εξελίσσεται σε μαγνήτη έλξεως και άλλων επενδυτών. Μία οικονομικώς ισχυρά Ελλάς, θα ήτο αδύνατο να καταστεί υπόδουλος των Αμερικανικών σχεδίων στην Ανατολική Μεσόγειο. "Οικονομικώς ισχυρά" Ελλάς βρίσκεται σε αντίφαση με την λογική του "Ανατολικού Ζητήματος". Και αυτού σήμερα κύριος ανάδοχος, μετά την εξασθένηση της Αγγλίας, είναι οι ΗΠΑ.

Επί πλέον, η Αμερική, η οποία θεωρεί ως σοβαρό κίνδυνο για τα συμφέροντα της, την πολιτική ένωση της Ευρώπης, έχει άμεση φροντίδα για πλήρη και ανεξέλεγκτη από άλλα συμφέροντα, επιρροή στην Ελλάδα. Γι'αυτό και θέση του Ανδρέα Παπανδρέου υπήρξε από την αρχή το σύνθημα "Όχι στην ΕΟΚ των μονοπωλίων" και "ΕΟΚ και ΝΑΤΟ το ίδιο Συνδικάτο". Η πολιτική αυτή που επέβαλε στο πειθήνιον όργανο της η Αμερική, παρείχε την πρόσθετη ωφελιμότητα της προσελκύσεως των αριστερών και κομμουνιστικών ψήφων. Συνεπώς, ικανοποιούσε την άλλη φροντίδα των Αμερικανικών συμφερόντων, δηλαδή την εξασθένηση του κομμουνιστικού κόμματος το οποίον επρακτόρευε στον ελληνικό χώρο τα συμφέροντα της Ρωσίας. Βλέπουμε δηλαδή να εξελίσσεται σε όλη της γραμμή η λογική του μακραιώνου "Ανατολικού Ζητήματος".

Η ρητορεία του Ανδρέα Παπανδρέου, κατά την εμφάνιση του στο ελληνικό πολιτικό προσκήνιο, ήταν σκόπιμα και προπαρασκευασμένα "αντιαμερικανική". Με αυτά επιτυγχάνετο ένας πολλαπλός σκοπός για την λυσιτελέστερη πρακτόρευση των Αμερικανικών συμφερόντων. Ο ένας ήταν, όπως ελέχθη ήδη, η δημιουργία δυσπιστίας στο κεφάλαιο και η αποτροπή της σωρεύσεως του στην χώρα. Άλλος ήταν η προσέλκυση των αριστερών και κομμουνιστικών ψήφων για εξασθένηση του κομμουνιστικού κόμματος. Τρίτος σκοπός του υποκριτικού αντι-αμερικανισμού, ήταν η δημιουργία συμπαθειών στα αραβικά κράτη της Τυνησίας (Καντάφι), Συρίας, Παλαιστίνης (Αραφάτ) και Ιράκ. Εκεί ο Παπανδρέου έπαιζεν εξ αρχής τον ρόλο της "φράξιας" έναντι των αμερικανικών συμφερόντων. Απόδειξις της ευνοϊκής για τα αμερικανικά συμφέροντα επιρροής του "αντι-αμερικανισμού" είναι ότι ο Αμερικανός Πρέσβυς στην Αθήνα Στέρνς ομολόγησε σαφώς: "δεν μας ενδιαφέρει τί λέγει ο Παπανδρέου αλλά τί πράττει".

Ανώτατο στέλεχος της CIA μου έλεγε την εποχήν αυτή στην Γενεύη: "ουδέποτε είμαστε τόσο ισχυροί στην Ελλάδα όσο σήμερα"!

Εις όλα αυτά τα σημεία, η πολιτική της συμπαιγνίας με την Αμερική επέτυχε πλήρως. Στο τέλος του 1992 εγκατελείφθησαν και τα προσχήματα. Τον Σεπτέμβριο 1992 ο Παπανδρέου ομολογεί στα στελέχη του: "οι Αμερικανοί δεν θέλουν τον Μητσοτάκη διότι παίζει το παιχνίδι των Γερμανών, θέλουν εμένα και το ΠΑΣΟΚ στην εξουσία". Στα μέσα του 1993 ο Αμερικανός Υπουργός Εξωτερικών Κρίστοφερ, δηλώνει στην Αθήνα "θα έχετε εκλογές τον Οκτώβριο". Τον Σεπτέμβριον ο Σαμαράς ρίχνει την Κυβέρνηση Μητσοτάκη ώστε να γίνουν εκλογές τον Οκτώβριο. Η Αμερική επέλεξε τον Οκτώβριο για δύο κυρίως λόγους: Πρώτον, τα μέτρα λιτότητας και η σχετική επιτυχής προπαγάνδα του Παπανδρέου είχαν προκαλέσει εμφανέστατα την δυσαρέσκεια του λαού. Οι σφυγμομετρήσεις έδειχναν σαφώς ότι ήταν η κατάλληλη εποχή για τις -εκλογές με το επιθυμητό αποτέλεσμα. Δεύτερον, η Αμερική εβιάζετο να εκπληρώσει τις βλέψεις της στα Βαλκάνια, βλέψεις σαφώς ενάντιες στα ελληνικά συμφέροντα.

Προς τούτο, ορθώς εγνώριζε ότι μόνον ο Παπανδρέου θα ήτο κατάλληλος. Διότι δεν θα απέμενε κανείς να υποκινεί δημαγωγικώς "κινητοποιήσεις" και βίαιες αντιδράσεις από τον ελληνικό λαό.

Κατά τα πρώτα έτη της αναπτύξεως του σχεδίου, η δύναμη που προσέφερε στον Παπανδρέου το Κομμουνιστικό Κόμμα, με τις συνήθεις ενισχυτικές διαδηλώσεις, καθώς και η σύμπνοια ισχυράς στην κοινή γνώμη μερίδος του Τύπου (του οποίου η ιδιοκτησία απέβλεπε σε ιδιοτελή υλικά οφέλη), εδημιούργησαν "κλίμα" ευνοϊκό στην επίδειξη αριστεράς και σοσιαλιστικής πολιτικής. Τούτο επηρέασε την μιμητική πολιτική του Καραμανλή του οποίου πάντοτε αρχή υπήρξε το δόγμα "τι θα πεί ο αντίπαλος, να το πράξω πρώτος εγώ". Έτσι ενετάθη η υστερία της σοσιαλιστικής ενατενίσεως. Τούτο ήταν ευνοϊκό για τα Αμερικανικά σχέδια. Ο σοσιαλισμός έχει αποδειχθεί διεθνώς ως το ασφαλέστερο μέσο ανασχέσεως της οικονομικής αναπτύξεως μιας χώρας. Ο Καραμανλής, με πραξικόπημα, μεταβάλλει το Σύνταγμα ώστε να του επιτρέπει την σοσιαλιστικοποίηση της οικονομίας, όπως θα δείξουμε με λεπτομέρεια στο Κεφάλαιο 16 κατωτέρω. Για να αντιμετωπίσει το ρεύμα που είχε δημιουργήσει ο Παπανδρέου με την κομμουνιστική συμπαιγνία, ο Καραμανλής επροτίμησε να το μιμηθεί ως θλιβερός Ουραγός. Πρώτη μοιραία κίνησης του Καραμανλή ήταν η ανέντιμη δίωξις του Ανδρεάδη για καθαρώς δημαγωγικούς λόγους (βλ. κατ. Κεφ. 16). Τούτο εσήμανε οριστικώς τον κώδωνα του κινδύνου στο κεφάλαιο το οποίον άρχισε να αποσύρεται. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την περαιτέρω ενίσχυση της πολιτικής του Παπανδρέου, ο οποίος τελικά εθριάμβευσε. Και, μαζί με αυτόν, και τα Αμερικανικά σχέδια των οποίων ήταν όργανο και φορέυς.

Μπροστά στις δυνάμεις αυτές, το μεγάλο κεφάλαιο, ιδίως των Ελλήνων εφοπλιστών, που είχαν αρχίσει τον θεαματικόν επανα-πατρισμόν του, άρχισε την οριστική εγκατάλειψη του ελληνικού χώρου, θα παραθέσω και πάλιν τον χαρακτηριστικό Πίνακα που δείχνει την πορεία την ελληνικής οικονομίας (με δείκτες το ΑΕΠ, τις Δημόσιες και τις Ιδιωτικές επενδύσεις) από το 1951 μέχρι το 1993 (βλ. και το βιβλίο μου "Ποιοί εδολοφόνησαν την Ελλάδα" σελ. 72). Ας σημειωθεί ότι τον Πίνακα αυτόν αποσιωπούν με επιμονή όλα τα ΜΜΕ διότι, όπως ομολόγησε ένας Υπουργός σε ξένον Πρέσβυ στην Ρώμη, "δεν θέλουμε να δώσουμε εύσημα στην ...χούντα"! Όπως θα δει ο αναγνώστης, η πορεία της οικονομίας ήπν θρπιπτική από το 1951 μέχρι το 1973, επομένως η αναφορά στην "χούντα" είναι αυτόχρημα παιδιαριώδης! Ο Πίναξ έχει ως εξής:

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1951-1993

Μέσα ετήσια ποσοστά κατά περιόδους

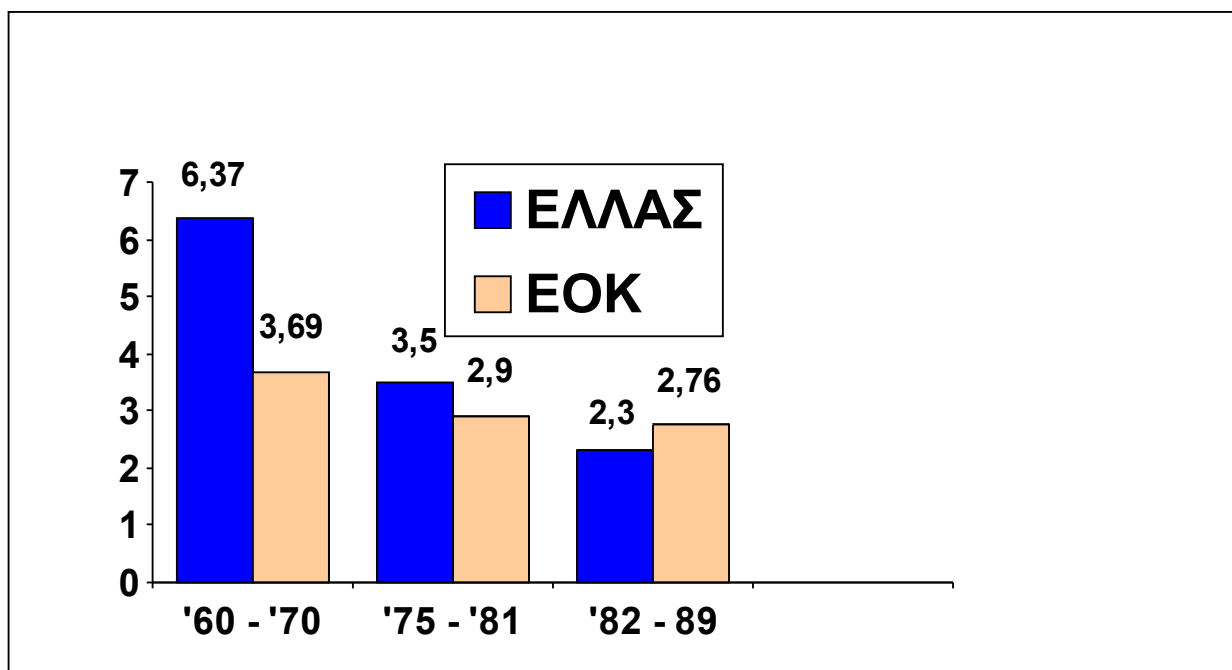
Περίοδοι	ΑΕΠ	Δημοσιες Επενδύσεις	Ιδιωτικές Επενδύσεις	Τιμάρ.
1951-1958	6,3	1,8	8,2	6,9
1959 - 1966	6,4	10,0	10,7	2,1
1967 - 1973	7,6	11,0	10,9	4,4
1951-1973	6,8	7,6	9,9	4,5
1974 - 1980	3,5	-2,7	0,6	17,5
1981 - 1990	1,6	0,97	0,85	19,1
1991 - 1993	1,22	8,18	-5,05	16,56
1974 - 1993	2,20	1,53	1,02	18,12

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος.

Τον Πίνακα αυτόν, ας σημειωθεί, έχω κατ' επανάληψιν δημοσιεύσει στα ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ και στην ΕΣΤΙΑ. Είναι όμως χαρακτηριστικόν ότι σκοπίμως αποκρύπτεται από τον ελληνικό λαό, παρ' όλον ότι τον έχω γνωστοποιήσει σε όλα τα ΜΜΕ και δημοσιεύσει στο βιβλίο μου "Ποιοί εδολοφόνησαν την Ελλάδα". Η επίμονη αποσιώπηση οφείλεται στην συντριπτική και θεαματική απόδειξη ότι η οικονομική ανάσχεσις άρχισε μετά την Μεταπολίτευση. Επομένως, δεν συμφέρει καμία πολιτική παράταξη. Διότι το κύριον αίτιον της ανασχέσεως, δηλαδή η "σοσιαλιστική" απόπειρα, βαρύνει και τις δύο πολιτικές παρατάξεις. Παρά ταύτα, όπως βλέπει ο αναγνώστης, αυτός ο Πίναξ και μόνος, αρκεί για να δείξει το φοβερό έγκλημα που διεπράχθη εναντίον του τόπου, και από ποιούς!

Για συμπλήρωση της εικόνας, το κατωτέρω graph από το βιβλίο μου "Ποιοί εδολοφόνησαν την Ελλάδα" (σελ. 79), δείχνει την σχέση αναπτύξεως μεταξύ των χωρών της ΕΟΚ και της Ελλάδος, κατά τις περιόδους, πρώτον 1960-1974, δεύτερον 1975-1981, τρίτον 1982-1989. Γίνεται αμέσως φανερόν ότι ενώ η ετήσια ποσοστιαία αύξησις του ΑΕΠ κατά την πρώτη περίοδο έφερε την Ελλάδα σε επίπεδο 172,62% υπεράνω των κρατών της ΕΟΚ (σχέσις 6,37 προς 3,69), κατά την τελευταίαν (επί κυβερνήσεως Ανδρέα Παπανδρέου) το επίπεδο κατήλθε στο θλιβερό 76,61% (σχέσις 2,13 προς 2,78)!

Σύγκρισις αυξήσεως τον ΑΕΠ Ελλάδος και λοιπών κρατών της ΕΟΚ.

Το ανωτέρω graph καθώς και τα graphs στις σελ. 79-82 του βιβλίου «Ποιοι εδολοφόνησαν την Ελλάδα» οφείλονται σε έρευνα του Πολιτειολόγου Νικ. Π. Οικονόμου στη Γενεύη

Σε όλα αυτά προστίθεται η εγκληματική ενέργεια του Παπανδρέου ο οποίος, συστηματικώς και κατ' επανάληψιν, είτε έχει απειλήσει ότι θα προβεί, είτε έχει προβεί, σε ακύρωση συμφωνιών με ξένους επενδυτές. Και τούτο, παρ'όλον ότι η προηγούμενη κυβέρνηση είχε θέσει την υπογραφήν και την σφραγίδα του Κράτους!

Αυτά έχω κατ' επανάληψιν γράψει και τονίσει. Αλλ' αυτό που μας ενδιαφέρει σε τούτο το βιβλίο είναι το ερώτημα:

"Πώς είναι δυνατόν να επανέλθει η αξιοπιστία και να εδραιωθεί κλίμα επενδύσεων στην χώρα;"

Αποτελεί τραγική πλάνη εάν νομίσουμε ότι η κυβερνητική διαδοχή (δηλαδή η αντικατάσταση του ΠΑΣΟΚ από ένα κόμμα της Λεγομένης "Δεξιάς") πρόκειται να επαναφέρει το κλίμα της οικονομικής αναπτύξεως. Ουδείς επενδυτής, Έλλην ή ξένος, πρόκειται να έλθει στην Ελλάδα, όταν ακούει την Αντιπολίτευση να δημαγωγεί και να απειλεί με "αναθεώρηση των συμφωνιών" που υπέγραψε η προηγούμενη Κυβέρνησις. Και μάλιστα υπό την κάλυψη του Συντάγματος, όπως θα δούμε κατωτέρω στο Κεφάλαιο 16! Εάν ο Παπανδρέου δεν είχε κατανοήσει αυτή την αλήθεια, τούτο έπραξε σκοπίμως. Για να μπορέσει να ικανοποιήσει καλλίτερα την Αμερικανική εντολή ανασχέσεως της οικονομικής αναπτύξεως της Ελλάδος! Η ηθελημένη δολία Προδοσία είναι εμφανής. Γίνεται δε αυταπόδεικτη από το γεγονός ότι ο Ανδρέας Παπανδρέου έχει πλήρη γνώση της οικονομικής επιστήμης. Επομένως θα ήτο αδύνατο να διανοηθούμε ότι δεν "εκατάλαβε" πού η πολιτική του οδηγούσε την χώρα!

Από όσα αναπτύξαμε στα προηγούμενα Κεφάλαια αυτού του βιβλίου, είναι επίσης εμφανέστατον ότι απαραίτητη και μοναδική προϋπόθεση ανατρέψεως του κλίματος

αναξιοπιστίας είναι η Πολιτική Μεταρρύθμιση όπως αναγράφεται και προτείνεται. Χρειάζονται όμως, παράλληλα, και άλλα συμπληρωματικά μέτρα, όπως η άμεση μεταβολή ορισμένων διατάξεων του Συντάγματος, όπως θα αναπτύξουμε στα επόμενα Κεφάλαια (15 και 16).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 15

Το πρόβλημα της Φορολογίας

ΠΩΣ ΛΟΙΠΟΝ είναι δυνατόν να επανέλθει η αξιοπιστία και να εδραιωθεί κλίμα επενδύσεων στην χώρα; Η νόσος είναι σοβαρώτατη και δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί παρά μόνο με δραστικά και ριζικά μέτρα αναθεώρησης θεσμών και νοοτροπίας. Τόσο στον πολιτικό και πνευματικό, όσο και στον οικονομικό τομέα. Αλλαγή Συντάγματος και θεσμών, Ανασυγκρότηση της Παιδείας και Οικονομικά Μέτρα είναι το γενικό πλαίσιο των προτάσεων της Ανορθώσεως.

Εννοείται ότι στον διεθνή τομέα, δεδομένης της αναγκαστικής και μονίμου εξαρτήσεως της Ελλάδος από τα συμφέροντα των Μεγάλων Δυνάμεων, χρειάζεται λεπτή πολιτική προσαρμογής. Πρότυπο είναι η πολιτική διορατικότητας του Ελευθερίου Βενιζέλου με την αρχήν "Μία ισχυρά Ελλάς θα είναι η καλλίτερη και σταθερότερη εξασφάλιση των συμφερόντων της Δύσεως". Σχετικά με την μονομερή προτίμηση της Αμερικής προς την Τουρκία, εις βάρος πάντοτε των συμφερόντων της Ελλάδος, θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί κάθε μέσον (με στηλοβάτη τον Ελληνισμό της Αμερικής), για να πεισθεί ο Αμερικανικός παράγων ότι ο ενεδρεύων Μουσουλμανικός κίνδυνος στην Τουρκία κάθε άλλο παρά καλύπτεται με την παροχή προνομίων και στρατιωτικής βοήθειας. Χρειάζεται ως απαραίτητο αντίβαρο μίαν ισχυρή ελληνική παρουσία. Πρώτιστη λοιπόν φροντίς είναι να επανέλθει η αξιοπιστία των κυβερνήσεων και να εδραιωθεί εκ νέου ασφαλές κλίμα επενδύσεων στην χώρα μας.

Οι Σύμμαχοι συνεσκέπτοντο και ηργάζοντο για την οικονομική ανασυγκρότηση του ελευθέρου κόσμου ήδη καθ' όν χρόνον εμαίνετο ο πόλεμος (το Συνέδριο του Bretton Woods έγινε το 1944). Έτσι και τώρα θα πρέπει να ετοιμασθεί από πριν ο κόσμος που θα προκύψει μετά την συντριβή των πρωταίων της οικονομικής καταστροφής και της Μεγάλης Προδοσίας. Διότι, αν γίνουν εκλογές και βρεθούμε με κυβέρνηση απροετοίμαστη, όπου όλοι νομίζουν ότι αρκεί να μηρκαζουμε τα παλαιά πρότυπα, τότε ασφαλώς ο όλεθρος που θα επακολουθήσει θα είναι οριστικά ανεπανόρθωτος, θα πρέπει λοιπόν να ερευνηθούν νέες λύσεις, όχι μόνο στον πολιτικό όπως ελέχθη στα προηγούμενα Κεφάλαια, αλλά και στον οικονομικό τομέα που θα είναι, και αυτές, διαλεκτικές συνθέσεις.

Οι γενικές αρχές του σκεπτικού (ως προς την Οικονομία) σ' αυτό το Τέταρτο Μέρος είναι:

(1) Η οικονομική ανάπτυξη δεν είναι δυνατόν να είναι "αυτοδύναμη", σε μία χώρα που οφείλει να καταφεύγει στον εξωτερικό δανεισμό για να καλύψει τις δαπάνες των υπεραριθμών υποαπασχολουμένων υπαλλήλων του δημοσίου τομέως.

(2) Χρειάζεται προσέλκυση ξένων και Ελλήνων επενδυτών που θα φέρουν όχι μόνο μεγάλα κεφάλαια αλλά και τις απαραίτητες γνώσεις και διεθνείς επιχειρηματικές δυνατότητες και πρακτικές (know-how).

(3) Οι ξένες επενδύσεις θα λύσουν το πρόβλημα της υδροκεφαλικής δημόσιας διοικήσεως, με νέες θέσεις εργασίας, καλλίτερα αμειβόμενες. Επομένως, μία βαθμιαία "εθελουσία έξοδος" από τον δημόσιο τομέα θα έχει άμεσο διέξοδο στις εμπορικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις που θα δημιουργούνται.

(4) Για να γίνουν όμως αυτά, πρέπει να δοθούν κίνητρα στους ξένους και Έλληνες επενδυτές που θα ξεπερνούν κατά πολύ τις ανάλογες δυνατότητες που ισχύουν σε άλλες χώρες.

Στο Κεφάλαιο αυτό θα εκθέσουμε αυτό που θεωρούμε ως το βασικό κίνητρο: δηλαδή την προοδευτική κατάργηση της αμέσου φορολογίας (εισοδήματος, περιουσίας και κληρονομιάς). Το μέτρο αυτό πρέπει να αρχίσει προοδευτικά με πρώτη μείωση της φορολογίας στο τυπικό ελάχιστο, δηλαδή στο 10% επί των δηλουμένων, και μη επενδύμενων, κερδών. Ο Jacques Chirac, προλογίζων το βιβλίο του Auberger, L'Allergie fiscale, γράφει (1984):

"Όταν το 75% του οριακού εισοδήματος δημεύεται από το κράτος, πώς θα επιστρατεύσουμε την ενεργητικότητα και θα ενθαρρύνουμε την πρωτοβουλία, την ανάληψη κινδύνων και την δημιουργικότητα; Πώς μπορούμε να ελπίζουμε ότι θα κερδίσουμε το στοίχημα της αναπτύξεως και της ανταγωνιστικότητας σ' έναν κόσμο όλο και περισσότερο ανταγωνιστικό;"

Οι "συναισθηματισμοί" των ιδεολογιών είναι πάντοτε "ενδεέστεροι και φαυλότεροι" των Πραγμάτων. Η προσαρμογή στα Πράγματα και στην Μαρτυρία της Φύσεως είναι ο μοναδικός και ασφαλέστερος τρόπος ικανοποίησης, "κατά το δυνατόν", των Ιδεολογιών και των ανθρώπινων Πόθων! Κάθε σύστημα που θέλησε, την φύση του ανθρώπου, να την αλλάξει, κατεδίκασε και αυτό και τον άνθρωπο στην χειρότερη εξαθλίωση. Αυτό είναι το δίδαγμα της Ιστορίας, είτε το θέλουμε είτε όχι!

Είναι η άμεση φορολογία "ηθική";

Ο ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ αποτελεί τον τομέα όπου εφαρμόζεται το γενικό κοινωνικό φαινόμενο της "φοροδιαφυγής". Δεν υπάρχει φοροδιαφυγή στην καταβολή της τιμής της βενζίνας, των ποτών ή των τσιγάρων! Θα πρέπει να διερωτηθούμε: γιατί το φαινόμενο αυτό είναι τόσο γενικό; Σε όλον τον κόσμο, οι άνθρωποι κάνουν πάν το δυνατόν για να αποφύγουν αυτόν τον φόρο. Στην Σοβιετική Ρωσία η παραοικονομία είχε λάβει τεράστιες διαστάσεις, παρά το άτεγκτο και ανελεύθερο αστυνομικό καθεστώς. Στις χώρες του δυτικού κόσμου τα κράτη αναγκάζονται να λάβουν αστυνομικά μέτρα ερευνών, ποινικών διώξεων, καταγγελιών και γενικού ανθρωποκνηγητού κατά των λεγομένων "φοροφυγάδων". Προσπαθούν να στιγματίζουν ηθικώς και κοινωνικώς ένα νέον "αδίκημα" για το οποίο όλοι οι πολίτες ανεξαιρέτως είναι τόσον εμφανώς κατήγοροι όσο είναι και μυστικώς ένοχοι! Έχουν δημιουργήσει μία νέαν Ιερά Εξέταση, η οποία παραβιάζει το ιδιωτικό απόρρητο, τις ατομικές ελευθερίες, το φυσικό δίκαιο της ιδιοκτησίας. Και αυτά υπό το "ηθικό" πρόσχημα ότι η κατάσχεση και δήμευση του προϊόντος του ατομικού μόχθου, της ατομικής ικανότητας, της ατομικής δημιουργίας, είναι ηθική κοινωνική απαίτηση για την "δίκαιη" τιμωρία των "προνομιούχων".

Εν τούτοις, αρχίζει να γίνεται ολοένα εμφανέστερον ότι οι θιγόμενοι από αυτή την κατάσταση πραγματικώς, δεν είναι η περιθωριακή "ολιγαρχία", μία Ειδική Βούλησις. Είναι το μεγάλο τμήμα του λαού, η Γενική Βούλησις, τόσον αμέσως όσο και εμμέσως.

Αμέσως, διότι το άχθος φέρει σήμερα κυρίως ο μισθοσυντήρητος ή ο μικροεπαγγελματίας, δυσανάλογα προς τις δυνατότητες του. Ο δε τελευταίος, υπόκειται σε πραγματικό βασανισμό κατά τις συνεχείς δοσοληψίες, αμφισβητήσεις και "παζάρια" με τον φορολογικό εκπρόσωπο του Κράτους - ακόμη και όταν αυτός δεν επωφελείται προσωπικώς περισσότερο από το Κράτος! Εμμέσως, και κυρίως, διότι η απουσία επενδύσεων έχει γενικές επιπτώσεις στο σύνολο του λαού και, προ παντός, στην εργατική τάξη.

Εξ άλλου, η δημοτική τάση της φορολογίας της περιουσίας, δίνει την ικανοποίηση στον σπάταλο και ασυλλόγιστο, να εκδικηθεί, με το πρόσχημα της κοινωνικής δικαιοσύνης, τον οικονόμο και μετρημένο. Στον ανέμελο "τζιτζικα" του μύθου, να δικαιωθεί απέναντι στο μυρμήγκι. Ο φόρος της ακινήτου περιουσίας είναι ανεδαφικός και παράλογος για πολλούς λόγους, οικονομικούς και ηθικούς: Επιφέρει ανάσχεση της οικοδομικής δραστηριότητας. Καταδικάζει βιομηχανίες που επιζούν από αυτήν. Περιορίζει τις δυνατότητες απορροφήσεως της ανεργίας. Οι αποτιμήσεις της περιουσίας κατά την κρίση των εκπροσώπων του Κράτους είναι αυθαίρετες. Η υφιστάμενη νομοθεσία καθιστά το δικαίωμα προσφυγής στα φορολογικά δικαστήρια ουσιαστικώς ανύπαρκτο. Και απομένει το ηθικώς σοβαρώτατο ερώτημα: πώς θα πληρωθεί ο ΦΑΠ όταν η ακίνητη περιουσία (οικόπεδο ή μη ενοικιασμένη οικοδομή) δεν έχει εισόδημα;

Τέλος, ο φόρος κληρονομιάς που διατηρείται, αν και δεν υπερβαίνει το 0,5% των ολικών φορολογικών εσόδων του Κράτους, αποτελεί μίαν συνεχή προσβολή. Όχι μόνο στο φυσικό δικαίωμα του ανθρώπου να διαθέσει το προϊόν του μόχθου του όπως θέλει. Όχι μόνο στην "μεταφυσική" ενότητα της συνεχείας γονέως-τέκνου ή στην θρησκευτική ταυτότητα του ζεύγους ("σαρξ μία"). Αλλά και σ' αυτό το στοιχειώδες δικαίωμα ενός "πρακτικού" ανθρωπισμού. Διότι, ποιος δεν έχει βρεθεί μπροστά στο τραγικό φαινόμενο μιας ολόκληρης οικογένειας που, όχι μόνο έχασε το αγαπημένο της πρόσωπο, αλλά και είναι υποχρεωμένη, μετά το βαρύ τίμημα στον Χάρο, να πωλήσει την οικογενειακή εστία και το "βίος" της για να ικανοποιήσει τις φορολογικές απαιτήσεις ποίου; Ενός άτεγκτου εκπροσώπου του Κράτους, ο οποίος, με ήσυχη την συνείδηση και αυθαίρετη την κατά κρίση αποτίμηση, απαιτεί να ικανοποιηθούν τα "συμφέροντα του Δημοσίου" (αλλά ποία "συμφέροντα"; Τα εκ θανάτου!).

Ας γίνει λοιπόν κατανοητόν ότι εάν το φαινόμενο της φοροδιαφυγής είναι τόσο γενικευμένο, τούτο οφείλεται στο έμφυτο ένστικτο του ανθρώπου για αυτοσυντήρηση. Τούτο περιλαμβάνει δύο απολύτως αναφαίρετα ανθρώπινα δικαιώματα: της ατομικής ελευθερίας και της ιδιοκτησίας. Αντιθέτως, ο κάθε άνθρωπος δεν έχει αντίρρηση να "πληρώσει" (κατά την επίσης φυσική αρχήν του do ut des) για τις υπηρεσίες και τα αγαθά τα οποία εθελουσίως απολαμβάνει. Γι' αυτό και είναι διατεθειμένος να καταβάλει πρόθυμα τους φόρους της εμμέσου φορολογίας. Δηλαδή τους φόρους για την χρήση των αγαθών! Η φορολογία λοιπόν είναι δίκαιη και επιβεβλημένη όχι για την κτήση αλλά για την χρήση.

Είναι η άμεση φορολογία "οικονομική";

ΙΣΩΣ ΤΑ "ΗΘΙΚΑ" ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ δεν έχουν πέραση στην εποχή που αρνείται την "αρχή της τελειοποίησης" η οποία, κατά τον Rousseau είναι και η αιτία της "ανισότητας". Σήμερα είναι της μόδας η πολιτική της "ισότητος προς τα κάτω". Αυτή, όμως, είναι αντίθετη με την φύση του ανθρώπου (που τείνει προς την "τελειοποίηση") και γι' αυτό δεν εδραιώνεται παρά μόνο με τον καταναγκασμό και την άρνηση της ελευθερίας. Ας δούμε όμως, ακόμη και με "υλιστικές" αρχές, αν η άμεση φορολογία μπορεί να θεωρηθεί "οικονομική": το ηθικό και ανθρωπιστικό κόστος, είναι ή όχι μικρότερο από το υλιστικό κέρδος, δηλαδή την ταχύρρυθμη οικονομική ανάπτυξη;

Το πρόβλημα, μετά τα πρώτα ανεπιτυχή πειράματα του "σοσιαλισμού" στην Ευρώπη, απασχολεί ολοένα και περισσότερο τον πολιτικό και επιστημονικό κόσμο της Δύσεως. Όπως λέγει ο Pascal Salin, διευθυντής Μελετών του Οικονομικού Ινστιτούτου των Παρισίων, "είναι παράδοξον ότι εφτάσαμε να νομίζουμε, στην σοσιαλιστική Γαλλία, πως η πολιτική που δεν αποβλέπει στην δήμευση όλων των αγαθών ενός πολίτη είναι η πολιτική που τον καθιστά προνομιούχο". Δειδτε δε ορθώτατα, στο βιβλίο του L' arbitraire fiscal, ότι:

"οι υπερβολές στην φορολογία τον κεφαλαίου είναι η πραγματική αιτία της οικονομικής κρίσεως".

Εάν αυτό αληθεύει για την Γαλλία, χωράν οικονομικώς ανεπτυγμένη, είναι περισσότερο αληθές για την Ελλάδα. Είναι αυτόχρημα κωμικό το θέαμα ενός Πρωθυπουργού (του Ανδρέα Παπανδρέου), ο οποίος ευαγγελίζεται (για δημαγωγικούς λόγους, αλλά και από την υστεροβουλία ικανοποίησης της Αμερικανικής εντολής) την "αυτοδύναμη ανάπτυξη" και την άρνηση της ..."εξάρτησης". Όταν γνωρίζει ότι πρέπει συνεχώς να καταφεύγει στην επαιτεία για δάνεια που καλύπτουν μόνον καταναλωτικές ανάγκες (και αυτές, άχρηστες!). Η πολιτική ανεξαρτησία περνά από έναν και μόνο δρόμο: την οικονομική ανάπτυξη, όταν σ' αυτήν δεν αντιτίθενται οι φορείς των ξένων συμφερόντων.

Αλλά, η οικονομική ανάπτυξη δεν συμβιβάζεται με την φορολογική αυθαιρεσία. Το Κράτος, με τις συνεχείς επεμβάσεις των ανθρώπων που δεν έχουν την παραμικρή εμπειρία γύρω από τις συνθήκες που κινούν τον επιχειρηματία, έχει αποδειχθεί η κυριώτερη πηγή αποσταθεροποίησης της οικονομίας. Ο επιχειρηματίας επενδυτής χρειάζεται ασφάλεια για να αναπτύξει την δραστηριότητα του με ικανότητες που μόνον αυτός κατέχει. Αν θέλουμε να τον προσελκύσουμε εκ νέου στην Ελλάδα, για να φτάσουμε στα επίπεδα επενδύσεων του προ του 1973 χρόνου, πρέπει τώρα να του προσφέρουμε περισσότερη ασφάλεια από ό,τι μπορεί να βρεί σε άλλες χώρες. Αλλιώς δεν πρόκειται πλέον να ξαναέλθει στα χώματα μας.

Η φορολογική πολιτική στα πλαίσια της μονεταριστικής θεωρίας για την καταπολέμηση του πληθωρισμού αποτελεί δίκωπο μαχαίρι για τα ελληνικά δεδομένα. Αντιθέτως, η βαθμιαία κατάργηση της άμεσου φορολογίας (αρχίζοντας από κλίμακα 10% μέχρις ακόμη και οριστικής καταργήσεως) στην χώρα μας, έχει πολλά πλεονεκτήματα. Σε τελευταίαν ανάλυση, "ο φόρος σκοτώνει τον φόρο" όπως δείχνει η "καμπύλη" του Laffer στο βιβλίο του L'ellipse ou la loi des rendements fiscaux décroissants. Τελικώς, αυτός που υποφέρει είναι ολόκληρος ο λαός. Η σημερινή αθλία οικονομική κατάσταση της Ελλάδος είναι το πλέον πρόσφατο διεθνές παράδειγμα. Η χώρα έχει άμεση ανάγκη αναπνοής. Τον αέρα μπορεί να της τον δώσει μόνον η αθρόα εισαγωγή ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων. Αλλά τούτο, μετά την πολιτική ανασφάλειας και αποθαρρύνσεως που επέβαλαν τα ξένα συμφέροντα με ενεργούμενο τον Ανδρέα Παπανδρέου, μόνον τα εξαιρετικά δραστικά μέτρα μπορούν να εξασφαλίσουν. Τα οποία θα έχουν απαραίτητως συνταγματική κάλυψη.

Το αντιστάθμισμα: η έμμεση φορολογία

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΝ δια το 1996, το σύνολον των εσόδων προβλέπεται εις 8.310 δισ. δρχ. Εξ αυτών το ποσόν της άμεσου φορολογίας αντιστοιχεί εις 1,709,5 δισ. Δηλαδή, είναι μόλις το 20,57% των συνολικών εσόδων του Κράτους. Τούτο αναλύεται ως εξής: 1,018,0 δισ. από φυσικά πρόσωπα ήτοι, κυρίως μισθωτοί και συνταξιούχοι, 580.0 δισ. από νομικά πρόσωπα, ήτοι επιχειρήσεις, [δηλαδή το ήμισυ περίπου του καταβαλομένου από τους μισθωτούς (!)], 11,5 δισ. από φόρους στην περιουσία. Ας τονισθεί ότι η άμεση αυτή φορολογία καλύπτεται κατά το 60% περίπου από τους μισθοσυντήρητους και τους συνταξιούχους. Τούτο ας χρησιμεύσει ως "επιχείρημα" εκείνων που αρνούνται την κατάργηση της άμεσου φορολογίας για λόγους "κοινωνικής ηθικής". Ή επειδή βασίζονται στο άρθρο του Συντάγματος το οποίον ομιλεί υποκριτικώτατα για την εισφορά των Ελλήνων κατά τις δυνατότητες εκάστου!

Ασφαλώς θα ερωτηθεί: αν καταργηθεί ή μειωθεί η άμεση φορολογία, πού θα ευρεθεί το αστρονομικό ποσό του 1.709,5 δισ. δρχ. που προβλέπει, π.χ., ο προϋπολογισμός του 1996; Η απάντησις είναι ότι η χρηματοδότηση αυτού του ελλείμματος είναι δυνατόν να καλυφθεί ως εξής:

1ο. Ορισμένες κατηγορίες αγαθών που υπάγονται (κατά τον προϋπολογισμό) στον φόρο καταναλώσεως (π.χ. καπνού, ζαχάρεως, ψυχαγωγίας, τελών κυκλοφορίας, βενζίνης, χαρτοσήμου κ.α.) μπορούν να καλύψουν το κενόν εάν αυξηθούν κατά 35%. Το μέτρο, ως προς τα ανωτέρω είδη, κάθε άλλο παρά πλήττει τους "μη προνομιούχους". Είναι, συνεπώς, κοινωνικώς πλήρως αποδεκτό. Η αύξηση αυτή θα θεωρηθεί λογική όταν ο πολίτης γνωρίζει ότι έχει απαλλαγεί από τον φόρο εισοδήματος. Πράγματι, κατά τον προϋπολογισμό του 1995 το σύνολο εσόδων μόνον από καύσιμα (842 δις.), ποτά (75,5 δις.), καπνόν (447 δις.), οχήματα (96 δις.) και τέλη κυκλοφορίας (63,5 δις.) ανέρχεται εις 1.524 δις. Αύξησης τούτου κατά 35% σημαίνει πρόσθετον έσοδο 533,4 δις.

2ο. Η επιβολή ηυξημένης φορολογίας επί ορισμένων αγαθών διευκολύνεται τώρα με την αναγνώριση εντός της Ε.Ε. του Φόρου Προστιθεμένης Αξίας (ΦΠΑ). Οι συντελεσταί, κατόπιν επιλεκτικής εξαιρέσεως ωρισμένων ειδών κοινωνικής ανάγκης, μπορούν να αυξηθούν και μέχρις 25%. Όταν τα έσοδα του ΦΠΑ, κατά τον προϋπολογισμό του 1996 προβλέπονται εις 2.202,0 δις. δηλ. η ένταξις του ΦΠΑ στο ύψος του 25% σημαίνει πλεόνασμα εσόδων κατά 856 δις. Τούτο, προστιθέμενο στο Ιο. ανωτέρω (533,4 δις.) παρέχει σύνολον 1.389 δις. Ήτοι αφήνει ακάλυπτον το εκ της άμεσου φορολογίας ανωτέρω ποσόν (1.709,5 δις.) μόνον κατά 320 δις.

Τα πλεονεκτήματα αυτής της οικονομικής πολιτικής (δηλαδή της καταργήσεως της άμεσου φορολογίας), σε συνδυασμό με την αναφερομένη Πολιτική Μεταρρύθμιση, δεν θα αργήσουν να εκδηλωθούν. Διότι:

(α) η κατάργηση της άμεσου φορολογίας θα επιφέρει σημαντική αύξηση των καταθέσεων (προς διάθεση για δάνεια) αλλά και των επενδύσεων.

(β) Η παράλληλη κατάργηση του ελέγχου συναλλάγματος (μέσα στα πλαίσια της Ε.Ε.) θα διευκολύνει την εισροή ξένων κεφαλαίων δεδομένου ότι δεν θα υπάρχουν περιορισμοί στην εξαγωγή των κερδών.

(γ) Η εισροή ξένων επενδύσεων, σύντομα θα απορροφήσει, πλην των ανέργων εργατών και των νέων, και αριθμό δημοσίων υπαλλήλων. Με το πρόσθετο (μόνιμο) κίνητρο της εθελουσίας εξόδου, ένα σημαντικό ποσό των δημοσίων δαπανών θα μειωθεί. Κατά τον προϋπολογισμό του 1996 οι δαπάνες για μισθούς και συντάξεις ανέρχονται στο αδικαιολογήτως τεράστιο ποσόν των 2.843,7 δισεκ. δηλ. Τούτο, βαθμηδόν θα μειούται σημαντικώς εκ της απορροφήσεως του δυναμικού από τον διαρκώς αναπτυσσόμενον ιδιωτικόν τομέα.

(δ) Είδαμε ότι ο Τόμας Πέην το 1790, όταν ετίθεντο τα θεμέλια της αναπτύξεως των ΗΠΑ, είπεν ότι θέλει "κυβέρνηση που κυβερνά λίγο, στοιχίζει λίγο και αφήνει την Φύση να ακολουθήσει τον δρόμο της". Σήμερα, θα πρέπει να πούμε το ίδιο. Με μόνη την προσθήκην ότι ο "δρόμος της Φύσεως" οφείλει να φέρει το επίστρωμα μιας σύγχρονης, αλλά σταθεράς, κοινωνικής νομοθεσίας. Η αρχή "ολιγώτερο κράτος" έχει ως συνέπεια την άμεση απόδοση των κρατικοποιημένων "προβληματικών" στον ιδιωτικό τομέα. Τούτο οπωσδήποτε επιβάλλεται να γίνει σε "τιμή ξεπουλήματος" ή, θα έλεγα, ακόμη και δωρεάν προς τους εργάτες και υπαλλήλους. Για να ελαφρώσει οριστικά τον υδροκεφαλικό Λεβιάθαν. Η Πολιτική Μεταρρύθμιση θα εξασφαλίζει στο προσωπικό πλήρη ελευθερία από πολιτικο-κομματικές επιρροές. Συνεπώς τούτο θα μπορεί να επιλέξει ικανές Διοικήσεις βάσει προσόντων, κατά το πρότυπο των μεγάλων Εταιριών του εξωτερικού. Με άμεση αντικατάσταση των εγκαθétων ανικάνων, των οποίων η επιλογή έχει γίνει από τις "Κλαδικές" του κόμματος!

(ε) Επί πλέον, μία προσεκτική ανασκόπηση των μη παραγωγικών "εξόδων" πολλών από τα 50 άχρηστα "Υπουργεία" θα αποκαλύψει τις ασύγγνωστες σπατάλες και την παραβίαση της

αρχής των προτεραιοτήτων. Παράδειγμα: τα 76 δισεκατομμύρια δρχ. που προβλέπονται για τον αποτυχημένο θεσμό της "πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης" για το έτος 1997! Κατά τα ανωτέρω, το υπολειπόμενον έλλειμμα από την ολοσχερή κατάργηση της αμέσου φορολογίας, ήτοι 320 δισ. (βλ. ανωτ.) θα υπερκαλυφθεί ευχερέστατα. Είναι αυτονόητον ότι με την πρόοδο των μέτρων, η πρόδηλη αποτελεσματικότητα των θα επιτρέψει την βαθμιαία και συνεχή μείωση των ποσοστών της εμμέσου φορολογίας που ανεφάρθησαν ανωτέρω.

(ζ) Τέλος, η κατάργηση της αμέσου φορολογίας ως ριζικόν κίνητρον προσελύσεως επενδυτών και εγκαταστάσεως πολλών ξένων εμπορικών επιχειρήσεων διεθνούς δραστηριότητας, θα έχει ως αποτέλεσμα την ευχερέστερη και ολιγώτερο δαπανηρά βεβαίωση των εμμέσων φόρων, την αύξηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, της παραγωγής και των εξαγωγών, καθώς και των ολονέν δημιουργούμενων θέσεων εργασίας από την εγκατάσταση των διεθνών επιχειρήσεων. Συνεπώς, σε τελευταίαν ανάλυση, συνέπεια θα είναι η αύξηση των εσόδων και η σημαντική μείωση των εξόδων του Κράτους. Βεβαίως, τα αποτελέσματα θα ήταν περισσότερο θεαματικά εάν η Ελλάς είχε την τόλμη να προσαρμόσει το Τραπεζικό της σύστημα στα πρότυπα του Λουξεμβούργου.

Ας σημειωθεί ότι οι προτάσεις και αναλύσεις για την αντικοινομικότητα της αμέσου φορολογίας έχουν γίνει αντικείμενο ερεύνης στις Ευρωπαϊκές χώρες. Είναι άφθονη η βιβλιογραφία. Εκείνο το οποίο εμποδίζει την εφαρμογή τους είναι απλώς οι τελείως παρεξηγημένες και ανεδαφικές ιδέες περί "κοινωνικής δικαιοσύνης". Είναι αυτές που προβάλλονται από δημαγωγούς (και άτολμους) διαφόρων τάσεων. Τούτο συνιστά το σύνηθες σφάλμα του "εντοπισμού της προσοχής", με πλήρη εθελούφλωση ως προς τις παραμέτρους. Πρόκειται για την γνωστή γνωσιολογική διαδικασία την οποίαν αναπτύσσω δια μακρών στο βιβλίο μου "Η πολιτική σημασία του βλακός".

Ο δισταγμός εφαρμογής των μέτρων αυτών στις ανεπτυγμένες Ευρωπαϊκές χώρες για τους ανωτέρω λόγους είναι μία ευτυχής συγκυρία για την Ελλάδα. Διότι εάν επιδείξει την τόλμη που χρειάζεται, θα βρίσκεται σε άκρως πλεονεκτική θέση ανταγωνιστικότητας. Μέχρις ότου εύρει μιμητές, η ελληνική οικονομία θα έχει πλέον οριστικώς απογειωθεί. Χωρίς κίνδυνο υποτροπής, εφ' όσον θα έχει μόνιμη προστασία από τα πλεονεκτήματα της Πολιτικής Μεταρρυθμίσεως όπως αυτή προτείνεται στο παρόν βιβλίο.

Απόσπασμα πλούσιας βιβλιογραφίας:

Pascal Salin, L ' arbitraire fiscal, Laffont, Paris

Fried Hayek, Droit, législation et liberté, PUF, Paris

Fr. Bastiat, L 'Etat, Inst. Econ. de Paris, Paris M. de Poncins, Tous capitalistes, Chire, Paris

Ph. Auberger, L'allergie fiscale, Calmann-Lévy, Paris

Arthur Laffer, L ' ellipse ou la loi des rendements fiscaux décroissants, Inst. Europeum, Bruxelles.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 16

Οικονομικές εγγυήσεις του Συντάγματος

Το ΙΣΧΥΟΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑ (το οποίον συνετάχθη κυρίως κατά το 1975 επί Κυβερνήσεως Καραμανλή) περιλαμβάνει παράδοση διατάξιν η οποία αντιβαίνει στις λοιπές θεμελιώδεις διατάξεις. Πράγματι, αναιρεί την θεμελιώδη αρχήν του άρθρου 5 παρ. 1, σχετική με την οικονομική ελευθερία και την αυτοδύναμη οικονομική ανάπτυξη. Η διάταξις είναι σοσιαλιστικής εμπνεύσεως και μιμητισμού. Καθιερώνει τον Κρατισμόν ενώ συγχρόνως εισάγει σαφή επίκριση και ουσιαστικώς δυσμενή μεταχείριση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Μόνη η διάταξις αυτή θέτει θρυαλλίδα στο οικοδόμημα της ελευθέρας επιχειρήσεως. Την τοποθετεί ουσιαστικώς στη διάθεση του οιουδήποτε πολιτικού κόμματος στην εξουσία, το οποίο θα θελήσει να την οικειοποιηθεί. Στην χώρα μας είναι πλέον γνωστόν ότι η Εκτελεστική και η Νομοθετική Εξουσία έχουν συγχωνευθεί, παρά την διάταξη του άρθρου 26 του Συντάγματος. Η εκάστοτε κυβέρνησις νομοθετεί κατά βούλησιν και αυθαιρεσίαν, υπό την κάλυψη πάντοτε της πλειοψηφίας της Βουλής η οποία, όπως έχουμε δείξει, εκπροσωπεί μόνο το 40-45% του όλου εκλογικού σώματος. Δεν υπάρχει συνείδησις της ανεξαρτησίας του βουλευτού κατά την ψήφισιν των νόμων, παρ' ό,τι βεβαίως το άρθρον 60 παρ.1 του Συντάγματος ομιλεί περί "απεριορίστου" δικαιώματος της κατά συνείδησιν γνώμης και ψήφου. Αλλά τα περιοριστικά της αυθαιρεσίας αυτά άρθρα του Συντάγματος, ουδέποτε εφαρμόζονται στην πράξη από Κυβερνήσεις που κατέχονται από την αλαζονεία της εξουσίας.

Τελευταίως μάλιστα υφίσταται η τάση των κυβερνήσεων να υποτάξουν και την δικαστική εξουσίαν. Υπενθυμίζω την δήλωσιν ενός Υπουργού Δικαιοσύνης της Κυβερνήσεως ΠΑΣΟΚ, του Γ. Μαγκάκη, τον Δεκέμβριον 1984:

"Το καλό σε μας είναι πως η Δικαστική και η Εκτελεστική Εξουσία δεν χωρίζονται με τείχος όπως στη Δύση. Έτσι μπορείς να λύσεις όλα τα προβλήματα"(!)

Έχει γίνει σαφές τα τελευταία έτη ότι το κυβερνών κόμμα κατ' ουσίαν νομίζει ότι μπορεί να διοικεί δικτατορικώς. Αποφασίζει περί παντός. Δυνατότης αντιθέτου γνώμης δεν υφίσταται διότι, όπως έχουμε εξηγήσει στα προηγούμενα Κεφάλαια, η γνώμη πηγάζει από τον "Αρχηγό". Με την διαφθοράν αυτή των αρχών παραμένει ανοικτός ο κίνδυνος για την απορρόφηση κάθε δημόσιας εξουσίας από το εκάστοτε κυβερνών κόμμα, δηλαδή κατ' ουσίαν από τον Αρχηγό του. Έτσι, στην πράξη, το Σύνταγμα δεν τηρείται. Διότι δεν υπάρχει πρόθεσις και σεβασμός. Υπό τις συνθήκες αυτές δεν μπορεί να υπάρχει πράγματι ελεύθερο κράτος. Ο Montesquieu το είχε παρατηρήσει:

"Δεν υπάρχει ελευθερία αν η δικαστική εξουσία δεν είναι χωρισμένη από την νομοθετική και την εκτελεστική... Αν ο ίδιος άνθρωπος ή το ίδιο σώμα ασκούν και τις τρεις εξουσίες, τα πάν εχάθη..." (Esprit des lois, Livre XI, 6).

Με το αναφερθέν άρθρο 106 του Συντάγματος, ουδείς συνταγματολόγος ή άλλος από καθέδρας, ή μη, νομικός έχει ασχοληθεί. Το πνεύμα των καιρών ήτο άλλοτε ανυποψίαστο στον τεκταινόμενο Κρατισμό και τους κινδύνους που συνεπάγεται για την ευημερία των λαών. Ακόμη δε και τώρα δεν έχει πλήρως συνειδητοποιηθεί η από 5ετίας παγκόσμια σταθερή στροφή προς την οικονομική ελευθερία. Δεν πρόκειται πλέον περί επιλογής μεταξύ καπιταλισμού και

σοσιαλισμού. Πρόκειται περί πλήρους επικρατήσεως της ελευθέρας οικονομίας ως μόνου οικονομικού συστήματος που εγγυάται όχι μόνο την πρόοδο και την ανάπτυξη αλλά και αυτήν ακόμη την πολιτικήν ελευθερία. Όπως είπεν ο Γάλλος σοσιαλιστής Laurent Fabius "από τον socialisme απέμεινε μόνο το social". Δηλαδή μόνον η επιβεβλημένη σύγχρονη κοινωνική πολιτική.

Το άρθρον 106 περιέχει 6 παραγράφους. Στην πρώτη γίνεται λόγος περί "εδραιώσεως της κοινωνικής ειρήνης" και της "προστασίας του γενικού συμφέροντος". Είναι προφανές ότι ο συνταγματικός νομοθέτης θέλει να ετοιμάσει τον αναγνώστη για την επακολουθούσα επέμβαση του Κράτους στην ελευθέρα οικονομία και την δυσφήμιση της. Ουδείς αντιλαμβάνεται ακόμη ότι ο Κρατισμός φέρει την ανάσχεση της οικονομικής αναπτύξεως, αυτή φέρει την φτώχεια και η φτώχεια ανατρέπει μοιραίως την "κοινωνική ειρήνη"! Διότι δεν είναι δυνατόν να γίνει κοινωνική πολιτική χωρίς ελεύθερη οικονομία.

Συγχρόνως καθιερώνεται και η επέμβαση του Κράτους για την αξιοποίηση των πηγών του εθνικού πλούτου. Αλλά ο εθνικός πλούτος, στην ελεύθερη οικονομία, υπάγεται μόνο στην ιδιωτικήν οικονομική πρωτοβουλία. Ασφαλώς, το Κράτος μπορεί, και οφείλει, να λάβει μέτρα κατευθύνσεως της ιδιωτικής πρωτοβουλίας προς την αξιοποίηση ορισμένων τομέων της εθνικής οικονομίας. Αλλά τούτο, στην ελεύθερη οικονομία, έχει μορφήν ευνοήσεως των επενδύσεων και θεσπίσεως κινήτρων για την κατεύθυνση των προς τους τομείς αυτούς. Το Κράτος, εφ' όσον διατηρείται το καθεστώς της ελεύθερης οικονομίας, δεν επιτρέπεται να εξαναγκάζει δια νόμου την κατεύθυνσιν των επενδύσεων προς ορισμένο τομέα, και να μη επιτρέπει επενδύσεις σε άλλον τομέα ο οποίος έχει επιλεγεί από την ιδιωτική πρωτοβουλία. Στην περίπτωσιν αυτή καταλύεται η ελευθερία εμπορίου και βιομηχανίας και, ασφαλώς, και η δημοκρατία.

Στην δεύτερη παράγραφο περιέχεται η εξής περίεργη και, όπως θα δειχθεί, περιττή διατύπωσις:

"η ιδιωτική οικονομική πρωτοβουλία δεν επιτρέπεται να αναπτύσσεται εις βάρος της ελευθερίας και της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας ή επιβλαβή της εθνικής οικονομίας".

Με την διάταξη αυτή (καθαρώς δημαγωγική) σχηματίζεται η γνώμη ότι στη χώρα μας υπάρχει ως δεδομένον ότι η ιδιωτική οικονομική πρωτοβουλία αναπτύσσεται σε βάρος της ελευθερίας, της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας ή επί βλάβη της εθνικής οικονομίας! Τέτοιες όμως καταστάσεις ουδέποτε έχουν εμφανισθεί στην χώρα μας. Αλλ' ούτε και πρέπει να υποδεικνύονται ως πιθανές. Διότι, όπως είναι προφανές, δυσφημούν ή υποβιβάζουν τον θεσμό της ελεύθερης οικονομίας. Είναι γνωστόν ότι ήδη υπάρχει νομοθεσία περί αθεμίτου ανταγωνισμού ή κατά της εκμεταλλεύσεως των μονοπωλιακής φύσεως επιχειρήσεων σε βάρος του κοινωνικού συνόλου. Ουδείς εσκέφθη ποτέ να περιλάβει διάταξη στο Σύνταγμα με την οποία να χαρακτηρίζεται η ελευθέρα οικονομία ως "πιθανώς" ασκούμενη κατά της ελευθερίας, της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας ή επί βλάβη της εθνικής οικονομίας. Για παρόμοια θέματα μπορεί ο απλούς νομοθέτης να λάβει, και έχει ήδη λάβει κατά το κοινόν Δίκαιον, τα προσήκοντα μέτρα προς διασφάλισιν των συμφερόντων του κοινωνικού συνόλου. Διακηρυκτικές (énonciatives) διατάξεις όπως η ανωτέρω της παρ. 2. του Συντάγματος αποδεικνύουν εκ προοιμίου εχθρικήν στάσιν του Κράτους κατά των επενδύσεων. Είναι πλέον ή επαρκές το αναφερόμενο στο άρθρον 5 παρ. 1 ότι η οικονομική ελευθερία (ως και κάθε είδους ελευθερία) δεν επιτρέπεται να προσβάλλει "τα δικαιώματα των άλλων ή να παραβιάζει το Σύνταγμα και τα χρηστά ήθη".

Αλλ' η πραγματική "σοσιαλμανία" του συντάκτου περιέχεται στην παρ. 3 του άρθρου 106. Εκεί καθιερώνεται το δικαίωμα του Δημοσίου να εξαγοράζει επιχειρήσεις ή να μετέχει "αναγκαστικώς" σε αυτές,

"εφ' όσον έχουν ζωτική σημασία για την αξιοποίηση των πηγών του εθνικού πλούτου ή έχουν ως κύριο σκοπό την παροχήν υπηρεσιών προς το κοινωνικό σύνολον".

Το εξωφρενικό σε αυτή την διάταξιν είναι ότι ο συντάκτης σκοπίμως ομιλεί τελείως αορίστως ως προς την έκτασιν αυτής της "αναγκαστικής" συμμετοχής του Κράτους. Κάθε μέλλον επενδυτής αντιλαμβάνεται πλέον χωρίς δυσκολίαν την δεδηλωμένη πρόθεση. Πρόκειται για βεβαιότητα καταλήψεως της πλειοψηφίας των μετοχών της επιχειρήσεως του από το Κράτος. Συνεπώς, την απόθεση του στο περιθώριον, υπό την κάλυψη, και μάλιστα επιταγήν, Συνταγματικής διατάξεως! Το ποσοστόν συμμετοχής του Κράτους αφήνεται να αποφασισθεί από το ίδιο το Κράτος κατά τρόπον τελείως αυθαίρετο και δικτατορικόν. Η σκόπιμη αυτή αοριστία της ρήτρας του Συντάγματος αφήνει τον επιχειρηματίαν επενδυτήν απροστάτευτον. Υποκρύπτει την αριστη πρόθεσιν επιβολής της γνωστής "σοσιαλιστικής" πολιτικής της οποίας ο Κ. Καραμανλής κατέστη υπέρμαχος. Και τούτο, από άκριτη μίμησιν του αντιπάλου, λόγω της γνωστής ασθένειας του "πολιτικού κόστους". Έτσι ανηργάγησαν οι επιχειρήσεις και στις τέως δορυφόρες χώρες της Σοβιετικής Ενώσεως. Η οικονομία τους κατέστη αυθαίρετως "κρατική". Με μόνη την υποκριτικήν αλλαγή της λέξεως "κρατικοποιήσις" σε ... "κοινωνικοποιήσις"! Βεβαίως, η ανωτέρω σαφής πρόθεσις, δεν αποτελεί διάταξιν φιλελευθέρου Συντάγματος. Είναι αδέξια και ανέντιμος απόκρυψις ολοκληρωτικού Συντάγματος ανελεύθερης χώρας. Και ασφαλώς, οι επενδυταί δεν άργησαν να εξαφανισθούν από την Ελλάδα. Διότι, επί πλέον, η τότε κυβέρνησις Καραμανλή, εφρόντισεν αμέσως τον λόγον να τον μεταβάλει και εις έργον. Ώστε να μη υπάρξει έκτοτε ουδεμία αμφιβολία!

Οι δημαγωγικές δημεύσεις

ΜΕ ΒΑΣΙΝ την ανωτέρω παράγραφον, η οποία δείχνει την εκ προοιμίου πρόθεσιν, ο Κ. Καραμανλής εδήμευσε ολόκληρο το συγκρότημα των επιχειρήσεων Ανδρεάδη! Δηλαδή 6 Τράπεζες και μεγάλον αριθμόν επιχειρήσεων υπό μορφήν Ανωνύμων Εταιριών (Ναυπηγεία, Εργοστάσιον Φωσφορικών Λιπασμάτων, Χυμοί, κ.α.). Το κριτήριον ότι μία επιχειρησις έχει σημασία για την αξιοποίηση πηγών του εθνικού πλούτου ή έχει ως σκοπό την παροχήν υπηρεσιών, είναι τόσον αόριστον, αλλά και τόσο γενικόν, ώστε να επιτρέπει κάθε είδους αυθαιρεσία σε βάρος του ιδιώτου επιχειρηματία! Με άλλους λόγους, επαφίεται στο κυβερνών κόμμα να κρίνει αυθαίρετως και απεριορίστως πότε μία επιχειρησις "εκμεταλλεύεται τον εθνικό πλούτον" ή "παρέχει υπηρεσίες στο κοινωνικό σύνολο". Αλλά είναι σαφές ότι σε όλα τα Κράτη του Δυτικού Κόσμου όπου ισχύει η "ελευθερία εμπορίου και βιομηχανίας", οι πλείστες μεγάλες επιχειρήσεις είτε εκμεταλλεύονται τον εθνικό πλούτον (π.χ, βωξίται, μεταλλεία κ.α) είτε παρέχουν υπηρεσίες στο κοινωνικό σύνολο (συγκοινωνιακές επιχειρήσεις, Τράπεζες κλπ.)! Και είναι, ασφαλώς, η ιδιωτική πρωτοβουλία που έχει αποδείξει διεθνώς την αποτελεσματικότητα της και σε αυτούς τους τομείς.

Είναι ιστορικώς ιδιαίτερα ενδιαφέρον να λεχθεί πώς εδημεύθησαν οι επιχειρήσεις Ανδρεάδη. Διότι είναι πλέον γνωστόν ότι μετά την ιστορική (και πρωτοφανή για Δυτική χώρα) αυτή δήμευση ουδείς ξένος ή Έλληνας του εξωτερικού απειραράθη πλέον να εισαγάγει κεφάλαια στην Ελλάδα. Η πράξις αυτή του Καραμανλή υπήρξε μοιραία για τον τόπον. Μερικά κεφάλαια βέβαια εισήχθησαν αναγκαστικά έκτοτε για την συντήρησιν των επιχειρήσεων που είχαν ήδη εγκατασταθεί και εφ' όσον δεν κατέστη δυνατή η εκποίηση αυτών (π.χ. Ναυπηγεία Νιάρχου, Ολυμπιακή Αεροπορία Ωνάση) ή η μεταφορά των στο εξωτερικό (π.χ. μεταφορά της Πιρέλλι στην Τουρκία). Προκαλεί δέος όταν σκέπτεται κανείς πόσες επιχειρήσεις έκλεισαν ή έφυγαν. Και το δέος γίνεται ακόμη πιο έντονον όταν σκεφθεί πόσες απετράπησαν από το να έλθουν! Τα κόμματα που διεκδικούν την εξουσίαν ως "Ειδικαί Βουλήσεις", κατέστρεψαν και εξουδετέρωσαν την γενική Βούλησιν του Έθνους.

Έτσι, συνέβη στην Ελλάδα της πολιτικής δημαγωγίας και του "πολιτικού κόστους", στην Ελλάδα του καρκινώματος των "ασθενειών της δημοκρατίας", ώστε μίαν ωραία πρωίαν, δύο υπάλληλοι της Τραπεζής Ελλάδος έλαβαν εντολή να συντάξουν έκθεση που να βεβαιώνει ότι οι Τράπεζες Ανδρεάδη είχαν παραβεί κανόνες της Νομισματικής Επιτροπής. Η έκθεσις ανέφερε ρητώς ότι δεν εξητήθησαν πληροφορίες ή στοιχεία από τις Τράπεζες Ανδρεάδη! Δηλαδή, ομολογεί ότι έγινε προκλητική παραβίαση του άρθρου 20 παρ. 2 του Συντάγματος το οποίον προβλέπει και επιβάλλει το δικαίωμα της ακροάσεως παντός, εναντίον του οποίου πρόκειται να αναληφθεί δυσμενές διοικητικό μέτρο. Με βάση αυτή την έκθεσιν, η Τράπεζα της Ελλάδος, χωρίς να προβληθεί καμία αντίδραση από τον τότε Διοικητήν της, ανέλαβεν αυθαιρέτως την διοίκησιν όλων των Τραπεζών Ανδρεάδη και δι' αυτών όλων των επιχειρήσεων οι οποίες ήσαν καθαρό δημιούργημα της διεθνούς επιχειρηματικής δραστηριότητος του Στρατή Ανδρεάδη.

Και τα μεν πολιτικά δικαστήρια, πιεζόμενα αφορήτως από την τότε κυβέρνηση Καραμανλή, είπαν ότι καλώς εγένοντο (!) όσα εγένοντο. Διότι βεβαίως πρέπει να λεχθεί ότι μετά την αφαίρεση του δικαιώματος διοικήσεως των Τραπεζών Ανδρεάδη συνήλθαν οι Γενικές Συνελεύσεις. Κατ' αυτές, απεφασίσθη ο πολλαπλασιασμός των μετοχών, των οποίων την πλειοψηφίαν έλαβε το Κράτος χωρίς να επιτρέπει ιδιωτική συμμετοχήν. Έτσι ολόκληρο το συγκρότημα Ανδρεάδη εκρατικοποιήθη. Το Κράτος-ιδιοκτήτης, ως φυσικό και διεθνώς αναμενόμενο επακόλουθο, οδήγησεν ολόκληρο αυτό το ανθούν συγκρότημα στην χρεωκοπία. Με εξαίρεση μόνο των Τραπεζών. Αυτές συγκρατούνται έκτοτε με διοικητές που είναι καθαρώς κομματικά πρόσωπα. Χωρίς ουσιαστικώς να ενδιαφέρεται η δημόσια διοίκηση για την ανάπτυξη τους.

Και δεν ήσαν μόνον αυτά ως επακόλουθα του ισχύοντος Κοινοβουλευτικού Συστήματος με το καρκίνωμα των ασθενειών του. Διότι το Κράτος έφθασε μέχρι του σημείου, παρά τις παρανομίες και αυθαιρεσίες του, όχι μόνο να κρατικοποιήσει ανθούσες επιχειρήσεις χωρίς αποζημίωση, αλλά να ασκήσει και ποινικές διώξεις κατά του Ίδρυτού και Δημιουργού των! Τα Ποινικά βεβαίως Δικαστήρια, δεν μπόρεσαν να ανεχθούν τέτοιας εκτάσεως παρανομίες και αυθαιρεσίες. Απήλλαξαν τον Στρατή Ανδρεάδη και τους συνεργάτες του από κάθε κατηγορία. Έδωσαν δε τον κόλαφο που έπρεπε στην καταστρεπτική για τα εθνικά συμφέροντα αυθαιρεσία της δημαγωγίας και του "πολιτικού κόστους".

Η ιστορική αυτή ανασκόπηση του σημαντικώτερου για την ελληνική οικονομία γεγονότος της Μεταπολιτεύσεως παραμένει διεθνές δείγμα του τί αναμένει τους επενδυτές στην περίπτωση που θα τολμούσαν να προβούν σε επενδύσεις στον ελληνικό χώρο. Ο αναγνώστης, αλλά και ο ιστορικός ερευνητής, δεν θα έχουν δυσκολία να αντιληφθούν τα αίτια της οικονομικής καταστροφής την οποίαν καθρεφτίζουν οι Πίνακες του Κεφαλαίου 14, ανωτέρω. [Προτείνεται από μερικούς ότι η δίωξη του Ανδρεάδη δεν ωφείλετο σε ηθελημένη δημαγωγική πολιτική του Καραμανλή. Αλλά σε προσωπική δήθεν βεντέττα του τότε αρμοδίου Υπουργού (ως εάν ο Πρωθυπουργός Καραμανλής δεν ε γνώριζε τίποτε!). Αλλά τούτο είναι ακόμη χειρότερον. Ο κάθε υποψήφιος επενδυτής θα πρέπει να γνωρίζει ότι κινδυνεύει όχι μόνον από την νομοθεσίαν αλλά και από τις προσωπικές αντιπάθειες του πρώτου τυχόντος Υπουργού! Η αυθαιρεσία και η ανασφάλεια αποτελούν Κράτος.]

Με την διάταξη αυτή του Συντάγματος του 1975, γίνεται σαφές σε κάθε υποψήφιον επενδυτή, ότι ουδεμία απολύτως επιχείρηση στην Ελλάδα μπορεί να διαφεύγει την κυβερνητικήν αρπάγην, κατά την κρίση του οιοδήποτε "Αρχηγού" ενός κόμματος που έχει καταλάβει περιστασιακά την εξουσία ως "μειονο-πλειοψηφία". Εξαιρέσιν, ίσως, αποτελούν τα εισαχθέντα εκ του εξωτερικού κεφάλαια για τα οποία υπάρχει η πρόβλεψη του άρθρου 107 του Συντάγματος. Και τούτο όμως είναι χωρίς πρακτικό αποτέλεσμα. Διότι ποιος μπορεί πλέον να εμπιστευθεί την αξιοπιστία της χώρας και να προβεί σε επενδύσεις; Η χώρα, για τους τύπους μεν λέγεται ότι ανήκει στο "καθεστώς της ελευθέρως οικονομίας". Ουσιαστικώς όμως θεσπίζει

συνταγματικές διατάξεις που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια του επιχειρηματία. Επί πλέον, όπως στην περίπτωση του Ανδρεάδη, προβαίνει σε πράξεις οι οποίες επιβεβαιώνουν την πρόθεση επιβολής αυθαίρετου Κρατισμού και δημεύσεων.

Το καθεστώς μετά το 1981

ΑΚΟΛΟΥΘΩΣ, η βουλιμία κρατικοποίησης που κατοχύρωσε συνταγματικώς ο πολιτικός μιμητισμός του Κ.Καραμανλή ενετάθη με την έλευση του Ανδρέα Παπανδρέου στην εξουσία το 1981. Με ιδίόρρυθμο τρόπον εμεθοδεύθη η κρατικοποίησης, δηλαδή η οικειοποίησης υπέρ του κόμματος, πολλών μεγάλων επιχειρήσεων (Τσιμέντα ΗΡΑΚΛΗΣ, Αθηναϊκή χαρτοποιία, Μεταλλεία Σκαλιστήρη, Συγκρότημα Πειραϊκής-Πατραϊκής κ.α.). Έγινε και απόπειρα οικειοποίησης του Συγκροτήματος της Χαλυβουργικής. Της επιβάλλεται πρόστιμον δρχ. 9 δισ., ποσού υπέρογκου την εποχήν εκείνην. Σκοπός ήταν η εξόντωση της επιχειρήσεως και η κρατικοποίησης όχι δι' αποζημιώσεων αλλά δια της καταβολής και ...λύτρων! Μετά την προσφυγή της Εταιρίας στο Συμβούλιο Επικρατείας, το πρόστιμον ακυρώνεται. Συγχρόνως όμως, περιέργως, δολοφονείται ο Πρόεδρος και Γενικός Διευθυντής της Χαλυβουργικής Δημ. Αγγελόπουλος από την μυστική οργάνωση "17 Νοέμβρη". Η κατάσχεση χωρίς αποζημιώσεις και η τρομοκράτηση του μεγάλου επενδυτικού κεφαλαίου ήτο πλήρως μεθοδευμένη!

Για τις λοιπές υγιείς και συναλλαγατοφόρες επιχειρήσεις ακολουθείται άλλη ανέντιμη μέθοδος. Οι επιχειρήσεις, όπως είναι σύνηθες στην οικονομική πρακτική, είχαν ευρύτατες πιστοληπτικές σχέσεις με τραπεζικά ιδρύματα του δημοσίου τομέως. Στις πιστώσεις υπάρχει πάντοτε ο γνωστός όρος ότι η Τράπεζα δικαιούται κάθε στιγμή να κλείσει τους λογαριασμούς της και να ζητήσει τα οφειλόμενα. Ο όρος αυτός, στην οικονομική πρακτική των ανεπτυγμένων χωρών, ουδέποτε βεβαίως χρησιμοποιείται εφ' όσον οι επιχειρήσεις εξυπηρετούν τα δάνεια. Και τούτο ήτο η περίπτωση με τις αναφερόμενες επιχειρήσεις. Οι οποίες, επιπροσθέτως, εισήγαγαν και συνάλλαγμα στην χώρα. Αλλά η πολιτική του Α.Παπανδρέου ενδιαφερόταν μόνο για την αρπαγή των επιχειρήσεων. Σκοπός ήταν η δίωξις του ιδιωτικού επενδυτικού κεφαλαίου για να ικανοποιηθεί η εντολή των αμερικανικών συμφερόντων. Και παράλληλα, η τακτοποίηση κομματικών στελεχών και οι ελεγχόμενοι από το κόμμα διορισμοί υπαλλήλων για την δημιουργία μόνιμης πηγής ψηφοφόρων.

Η κυβέρνηση λοιπόν ζητά από της κρατικές Τράπεζες το κλείσιμο των λογαριασμών και την άμεση απαίτησιν εξοφλήσεως των οφειλομένων. Οι επιχειρήσεις δεν μπόρεσαν να ανταποκριθούν σε αυτήν την αιφνιδιαστική και αυθαίρετη απαίτηση του Κράτους για εξόφληση των δανείων. Και έτσι η κυβέρνηση μπόρεσε και ανέλαβε *manu militari* την διοίκησιν αυτών! Ακολούθησαν οι αθρόοι διορισμοί εγκαθέτων "ημετέρων" σε αντικατάσταση του φυσικού των επιχειρηματία. Όπως ήταν επόμενο, όλες οι επιχειρήσεις αυτές εχρεωκόπησαν. Διότι, οι εξαγωγές τους εναυάγησαν στα χέρια ανικάνων κομματικών στελεχών. Η κυβέρνηση, δεν ενδιέφερετο για την προκοπή των επιχειρήσεων αλλά μόνον για την ικανοποίηση των ημετέρων και τον εμπλουτισμό του κομματικού ταμείου το οποίον απορροφούσε σημαντικά ποσά από τους πόρους των. Αργότερα, ο Ανδρέας Παπανδρέου δημιουργεί τον περίφημον Οργανισμό Προβληματικών Επιχειρήσεων. Με αυτόν, συνέχισε την λαφυραγώγηση των επιχειρήσεων και την αφαίμαξιν υπέρ της κομματικής και εκλογικής πελατείας του.

Δίωξις και φυγή των επενδυτών

ΕΙΝΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ από σαφές ότι αυτή η πραγματικότητα απεμάκρυνε οριστικώς από την Ελλάδα κάθε επενδυτήν, Έλληνα ή ξένον. Διότι κανείς βεβαίως δεν θα ήτο τόσο παράφρων ώστε να εμπλακεί στους όνυχες αυτού του όχι μόνον αναξιόπιστου αλλά και ανέντιμου Κράτους. Η αρχή έγινε με τον πολιτικό μιμητισμό του ενός. Και η συνέχεια με την εφαρμογή της δοτής εντολής του άλλου για την καταρράκωση της ελληνικής οικονομίας. Μέχρι σήμερα διατηρείται,

για τους καθαρώς κομματικούς λόγους του "πολιτικού κόστους", το 70% σχεδόν της οικονομίας στην εξουσία και κυριότητα του αδηφάγου δημοσίου τομέως. Με αυτήν την μεθόδευση τριτοκοσμικής χώρας, συνεχίζεται η καταλήστευσις του ελληνικού λαού που καλείται να καλύψει με δυσβάστακτη φορολογία τα τεράστια κρατικά ελλείμματα προς όφελος του κόμματος που νέμεται την εξουσία.

Η επιδημία κρατικοποιήσεων που ενομιμοποιήθη με το Σύνταγμα του 1975 είχε και την εξής πρόσθετη παρενέργεια. Την 1.8.1984, ο εκπρόσωπος των βιομηχάνων επεσκέφθη τον τότε πρωθυπουργό Ανδρέα Παπανδρέου. Του εξέθεσεν ότι οι "κοινωνικοποιημένες" επιχειρήσεις (των οποίων οι ζημίες καλύπτονται από το υστέρημα του αγρίως φορολογουμένου πολίτου) πωλούν τα προϊόντα τους "κάτω του κόστους" με συνέπεια να οδηγούν τις απομένουσες ιδιωτικές επιχειρήσεις σε εξόντωση. Ο Ανδρέας Παπανδρέου, (υποτιθέμενος "Καθηγητής της Οικονομικής"), του απήντησε με το εκπληκτικό : "αυτό δεν το είχα συνειδητοποιήσει"!! (πβ. το βιβλίο μου "Ο Μαρξιστικός Μύθος" [1984], σελ. 22, υποσημ. 2 και σελ. 37 υποσημ. 2). Τίποτε βεβαίως από όλα τα ανωτέρω δεν θα μπορούσε να συμβεί με σύστημα διακυβερνήσεως όπως προτείνει η Πολιτική Μεταρρύθμιση σ' αυτό το βιβλίο.

Απομένει η διάταξις περί "προστασίας" των εισαχθέντων κεφαλαίων από το εξωτερικό όπως και του Νόμου 27/75 περί φορολογίας πλοίων και επιβολής εισφοράς για την ανάπτυξη της Εμπορικής Ναυτιλίας. Αλλά και η κατοχύρωσις αυτή είναι λίαν εύθραυστος. Καθιστά την χωράν εκ νέου αναξιόπιστη και επικίνδυνη για επενδύσεις. Διότι υπάρχει το άρθρον 106. Και υπάρχει η δυνατότης αναθεωρήσεως (!) την οποίαν προβλέπει η παρ. 2 του άρθρου 107 περί συναφθεισών συμβάσεων για επενδύσεις κεφαλαίων του εξωτερικού! Ας μη απορούμε λοιπόν διατί οι επενδύσεις επήραν την τροπὴν εσπευσμένης φυγῆς ἀπὸ τὴν χωράν ὅπου ἡ πολιτικὴ αυθαίρεσις ἐνὸς κατὰ περίστασιν "αισυνήτου" και ἡ δυνατότης ἀσκήσεως δημαγωγίας διακηρύσσεται και προστατεύεται συνταγματικῶς!

Πράγματι, γεννάται το ερώτημα τί θα συμβεί εάν η επιχείρησις η οποία εισήγαγε κεφάλαια από το εξωτερικό κριθεί από την "ενός ανδρός αρχήν" ότι "εκμεταλλεύεται τον εθνικόν πλούτον" ή ότι "προσφέρει υπηρεσίες προς το κοινωνικό σύνολον". Τί θα συμβεί εάν ήθελε "κριθεί" ότι η σύμβασις περί επενδύσεως κεφαλαίων εκ του εξωτερικού πρέπει να αναθεωρηθεί; Αλλά δεν έχει αντιληφθεί κανείς σοφός "συνταγματολόγος" ότι η συνταγματικῶς ἐπιβαλλομένη δυνατότης "αναθεωρήσεως" είναι ικανό σήμα για να τρέψει σε φυγή και τον πλέον καλοπροαίρετο επενδυτή; Είναι τόσον αλλοπρόσαλλα τα οριζόμενα στα άρθρα 106 και 107 του Συντάγματος ὥστε οὐδεὶς πρόκειται να ριψοκινδυνεύσει ἐπένδυση στην Ελλάδα. Ὄταν μάλιστα είναι εκ προοιμίου βέβαιον ὅτι ἡ κάθε περιστασιακὴ κυβερνητικὴ ἐξουσία θα ἀσκεῖ ὅλη τὴν ἐπιρροήν της, ἐπικαλούμενη για λόγους "δημαγωγικούς" ή "πολιτικού κόστους" το εθνικό συμφέρον. Και τούτο, για να "δικαιωθεί το ελληνικόν κράτος", δηλαδή το κόμμα το οποίον ἐπεχείρησε τὴν κρατικοποίησι. Αλλά είναι σαφές ὅτι παρόμοια κατάσταση θα είναι ἀδύνατη ὅταν ἐπιβληθῆ ἡ προτεινόμενη Πολιτικὴ Μεταρρύθμιση.

Κατόπιν αυτών, το άρθρον 106 του Συντάγματος ἐπιβάλλεται να καταργηθῆ ὁλοσχερῶς, εἴαν θέλουμε να ἐπιτύχουμε κάποιου εἶδους ἀνόρθωση τῆς ἀξιοπιστίας του ελληνικού Κράτους. Αλλά δεν ἀρκεί μόνον ἡ κατάργησις του άρθρου 106. Ἐπιβάλλεται να κατοχυρωθῆ συνταγματικῶς με τρόπον ἀκλόνητον ἡ ἐλεύθερη ἐπιχείρησις και ἡ ἐν γένει οικονομικὴ και ἐμπορικὴ ἐλευθερία. Ἀλλοιῶτα, μετὰ τὴν δυσπιστίαν που ἐπίμονα καλλιεργείται ἐπὶ 20ετίαν, δεν πρόκειται να υπάρξει εὐνοϊκὸ κλίμα επενδύσεων.

Τούτο είναι ιδιαίτερα δύσκολο να ἐπιτευχθῆ, με τὴν ἀνεξέλεγκτη ἐπέκτασι του καρκινώματος των ἀσθενειῶν τῆς δημοκρατίας. Διότι σήμερα, ἄλλες χώρες, ἰδίως του τέως

κομμουνιστικού μπλοκ, επιδιώκουν με σύντομα μέτρα την προσέλκυση επενδυτών. Αυτές οι χώρες που επέρασαν την σοσιαλιστική λαίλαπα, γνωρίζουν ότι μόνον έτσι μπορούν να ελπίζουν ότι θα έχουν κάποια θέση μεταξύ των ανεπτυγμένων οικονομικώς χωρών. Η Ελλάδα, μετά την συνεχή θεαματική οικονομική ανάπτυξη από το 1951 μέχρι το 1973 που εγνώρισε, όπως δείχνει ο Πίναξ στο Κεφάλαιον 14, έχασε για άλλη μία φορά την μεγάλη ευκαιρία. Οι ασθένειες της δημοκρατίας που εκθέτουμε σε αυτό το βιβλίο την κατερράκωσαν και την συνέθλιψαν.

Αναγκαίες συνταγματικές διατάξεις

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑΝ ΑΥΤΗ, πρέπει να τονισθεί ότι το Ελβετικό Σύνταγμα έχει εξασφαλίσει την μόνιμη ευημερία των πολιτών του. Με το άρθρον 31 καθιερώνει την ελευθερία του εμπορίου και της βιομηχανίας την οποίαν εγγυάται το Ελβετικό Κράτος. Επίσης, στο άρθρον 3 Ibis, η ελβετική Συνομοσπονδία υποχρεούται να λάβει τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την γενική ευημερία και για την οικονομική ασφάλεια των πολιτών. Βεβαίως, σε άλλες διατάξεις προβλέπονται μέτρα κατά της καταχρήσεως στον σχηματισμό των τιμών και στην προστασία του γενικού συμφέροντος. •Αλλά είναι διατάξεις επί συγκεκριμένων περιπτώσεων ρητώς καθοριζομένων από το Σύνταγμα, ώστε ο κάθε επενδυτής να τις έχει εκ των προτέρων και σταθερώς υπ' όψιν του. Όχι αορίστως και επί τη βάσει των περιστασιακών αποφάσεων ενός κυβερνώντος κόμματος. Είναι μέτρα π.χ. για την διασφάλιση περιοχών των οποίων η οικονομία απειλείται, για την προστασία κατά των Καρτέλ ή παρομοίων ομάδων και για την προστασία της αμυντικής εθνικής και οικονομικής υποστάσεως. Αλλά μέτρα προβλέπονται σε ειδικές περιπτώσεις όπως π.χ. για ποτά εξ αποστάξεως, οινοπνευματώδη κλπ. τα οποία είναι αντικείμενον εμπορίας βάσει ειδικής νομοθεσίας (άρθρα 3Ibis έως 31sexis, 32bis -32quattro). Αλλά βεβαίως ουδείς διανοήθη να θέσει αορίστως, όπως το ισχύον Ελληνικόν Σύνταγμα, Δαμόκλειον σπάθην στις λειτουργούσες ιδιωτικές επιχειρήσεις. Για μόνο τον λόγον, εν γένει, ότι "εκμεταλλεύονται τον εθνικό πλούτο" ή ότι "προσφέρουν υπηρεσίες στο κοινωνικό σύνολον"! Όπως έγινε φανερό, το Ελβετικό Σύνταγμα καθορίζει την, απόλυτη ελευθερία του εμπορίου και της βιομηχανίας. Δεν αφήνει καμίαν αβεβαιότητα στον υποψήφιον επενδυτή. Και αυτό είναι το πνεύμα που επικρατεί στον ελεύθερο Δυτικό Κόσμο. Παρόμοιες διατάξεις, ελευθερίας εμπορίου και βιομηχανίας και ρητώς καθοριζομένων συγκεκριμένων εξαιρέσεων, οφείλουν να εμφανίζονται και στο ελληνικόν Σύνταγμα.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΠΩΣ ΘΑ ΑΛΛΑΞΕΙ το σαθρό κοινοβουλευτικό σύστημα το οποίον έχει οδηγήσει την χώρα και το Έθνος στον μαρασμό και στην παρακμή; Πώς θα αντικατασταθεί ένα φθοροποιό σύστημα οιακνβερνήσεως το οποίον αποδοκιμάζεται από το 98% τον λαού;

Στην ιστορία έχει αποδειχθεί ότι υπάρχουν δύο τρόποι. Ο ένας είναι η Επανάσταση, όπως στην Γαλλία το 1789. Ο άλλος είναι η κοινή συναίνεσις, όπως στην Αγγλία το 1688.

Υπάρχει και ένας τρίτος τρόπος πολύ πιο σύγχρονος και πολύ πιο δημοκρατικός: Να ενστερνισθεί την αλλαγή ένα Κόμμα. Να διαγράψει το σχέδιο του νέου φιλελεύθερου και δημοκρατικού Συντάγματος. Να κατέλθει στις εκλογές με αυτόν τον Σκοπό και με αυτό το

Πρόγραμμα. Αν κερδίσει τις εκλογές, αυτό θα είναι η μεγάλη νίκη των ανθρώπων του Κόμματος, του Λαού και της Ιστορίας.

Λεν ξέρουμε πότε μπορεί να γίνει αυτό. Ένα σχέδιο Πολιτικής Μεταρρυθμίσεως, όπως προτείνεται σε αυτό το βιβλίο, δεν ελπίζει να βρεί σύμφωνους τους Μεγιστάνες του Τύπου ή των λοιπών ΜΜΕ. Ούτε και όσους νέμονται την μικροπολιτική του τόπου. Διότι είναι γι' αυτούς επικίνδυνο. Και αντίθετο στα ιδιοτελή τους συμφέροντα.

Αυτοί το βιβλίο τούτο θα το κρύψουν και θα το αποσιωπήσουν. Αλλοτε, ο εχθρός της δημοκρατίας ήταν η λογοκρισία επί του Τύπου. Σήμερα είναι η λογοκρισία από τον Τύπο.

Ας θυμώμαστε όμως ότι το Πνεύμα των Νόμων εγράφη το 1748. Και το Κοινωνικό Συμβόλαιο το 1762. Η Αλλαγή περίμενε μέχρι το 1789.

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ:

- La théorie de l'espace chez Kant et chez Platon, Genève
- Le principe de la distinction chez Descartes (Revue de métaphysique et de morale, juin-sept. 1978), Paris.
- Philosophical Works - Écrits philosophiques - Philosophische Werke, Genève.
- Durkheim et Tarde et les exigences méthodologiques contemporaines, Genève.
- Dreams of Illusion/A Play Preceded by a Preface on a New Theory of Aesthetic, New York.
- Introduction à la pensée philosophique, Lausanne.
- The Aesthetic Categories, Diotima.
- L'avenir de la philosophie, Vrin, Paris
- Στροφές και Αντιστροφές
- Νέοι Σωκρατικοί Διάλογοι - Γνωσιολογικοί
- Η Δημοκρατία, μορφές και έννοια
- Η Προπαγάνδα, μέσον βιασμού των λαών, Α' Έκδ.
- Η Προπαγάνδα, μέσον βιασμού των λαών, Β' Έκδ. επηυξημένη
- Ο Μαρξιστικός Μύθος
- Ο Ηγέτης κατά τον Μακιαβέλλι
- Η Διαμόρφωσις του Ευρωπαϊκού Πνεύματος, 4ος-18ος Αιών
- Η Διαμόρφωσις του Ευρωπαϊκού Πνεύματος, 19ος Αιών
- Η Διαμόρφωσις του Ευρωπαϊκού Πνεύματος, 20ός Αιών (υπό παρασκευήν)
- Η πολιτική σημασία του βλακός
- Ποιοί εδολοφόνησαν την Ελλάδα

— Οι ασθένειες της δημοκρατίας και η Πολιτική Μεταρρύθμιση

[Τα ανωτέρω βιβλία διατίθενται στο βιβλιοπωλείο Ι.Σιδέρη, Σταοίου 44, τηλ.32 29 638 και στα γραφεία του περιοδικού ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ, Υψηλάντου25, τηλ. 72 18421]